

**ТАТАРСТАН
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
ЖЫЕЛМА БАСМАСЫ**

*№ 10
октябрь
2013*

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
РӘСМИ БАСМАСЫ

Казан
2013

ТАТАРСТАН ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ЖЫЕЛМА БАСМАСЫ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы рәсми басмасы

Формат 60x84¹/₁₆. Тираж 65 экз.

© Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, 2013

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОННАРЫ

1140. «Салым түләүчеләрнең аерым категорияләре өчен оешмалар табышына салым буенча салым ставкасын билгеләү турында» Татарстан Республикасы Законна-на үзгәрешләр кергү хакында» *Татарстан Республи-касы Законы* 17
1141. «Оешмалар мөлкәтенә салым турында» Татарстан Республикасы Законның 3 һәм 5 статьяларына үзгәрешләр кергү хакында» *Татарстан Республикасы Законы* 18
1142. «Пенсиягә федераль социаль өстәмә күләмен билге-ләү өчен Татарстан Республикасында 2014 елга пен-сионерның яшәү минимумы күләмен билгеләү турында» *Татарстан Республикасы Законы* 19
1143. «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлек-ләрнең жирле үзидарә органнарына мэгариф өлкәсен-дә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәка-ләтләрен бирү турында» Татарстан Республикасы Законна үзгәрешләр кергү хакында» *Татарстан Рес-публикасы Законы* 20
1144. «2014 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гому-ми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәэмин итү нормативларын раслау ту-рында» *Татарстан Республикасы Законы* 23
1145. «2013 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү учреждениеләрендә һәркем өчен мөмкин бул-ган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуға гражданның хокукларына дәүләт гарантияләрен финанс белән тәэмин итү нормативла-рын раслау турында» Татарстан Республикасы Зако-нына үзгәрешләр кергү хакында» *Татарстан Респу-бликасы Законы* 39
1146. «2014 елга Татарстан Республикасында муниципаль мәктәпкәчә мэгариф оешмаларында һәркем өчен

	мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын раслау турында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	56
1147.	«Татарстан Республикасы Бюджет кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	69
1148.	«Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	106
1149.	«Балык Бистәсе муниципаль районының Олы Елга һәм Сорочьи Горы авыл жирлекләрен үзгәртеп кору һәм «Балык Бистәсе муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	112
1150.	«Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм референдумнар турында Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү хакында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	119
1151.	«Татарстан Республикасында гражданның мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	156
1152.	«Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кергү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кергү турында» <i>Татарстан Республикасы Законы</i>	157

II

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ ҖӘМ АНЫҢ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЛАРЫ

1153. «Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышы көн тәртибе турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 159
1154. «Татарстан Республикасы жәмәгать судьяларын сайлау турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 165
1155. «Татарстан Республикасы Казан шәһәре Яна Савин суд районы буенча 2 нче суд участкагы жәмәгать судьясы вазыйфаларын башкару турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 165
1156. «Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Россия Федерациясендә Татарстан Республикасының Вәкаләтле вәкиле итеп Р.К. Әхмәтшинны билгеләп куюны килештерү турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 166
1157. «Җирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрән биһү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» 527-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 167
1158. «Җирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрән биһү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» Татарстан Республикасы законы турында (527-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 167
1159. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 168
1160. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы

- законны хакында (532-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 168
1161. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 169
1162. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 170
1163. «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турында» Татарстан Республикасы Законнына үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы законы проекты турында (494-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 170
1164. «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы белән үзара эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы законы хакында (497-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 171
1165. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законнының 14 статьясына үзгәреш кергү хакында» 536-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 172
1166. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законнының 14 статьясына үзгәреш кергү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (536-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 172
1167. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләусез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законнының 12 статьясына үзгәрешләр кергү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 173
1168. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләусез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законнының 12 статьясына үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (534-4

- номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 173
1169. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 174
1170. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (535-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 174
1171. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кергү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кергү турында» 541-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 175
1172. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кергү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кергү турында» Татарстан Республикасы законы хакында (541-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 176
1173. «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кергү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 176
1174. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү турында» 523-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 177

1175. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкәләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы хакында (523-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 178
1176. «Яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 538-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 178
1177. «Яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (538-4 номерлы проект)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 179
1178. «Физик культура һәм спорт турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 539-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 179
1179. «Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 123 статьясына үзгәреш кертү турында» 313495-6 номерлы федераль закон проекты хакында (18 яшькә кадәрге инвалид баласы булган ата-аналарга (опекуннарга, попечительләргә, тәрбиягә бала алган ата-аналарга) үзләренә уңайлы вакытта еллык түләүле отпуск бирү турында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 180
1180. «Сәяси репрессияләр корбаннарын реабилитацияләү турында» Россия Федерациясе Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 316538-6 номерлы федераль закон проекты турында (реабилитацияләнган затларны һәм аларның гаилә әгъзаларын торак урыннар белән тәэмин итү хакындагы норманы төгәлләштерү)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 181
1181. «Бөек Ватан сугышы балалары статусы турында» федераль закон проектын Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына кертү буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы за-

- кон чыгару инициативасы хақында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 181
1182. «Күңел ачу хезмәтләре күрсәтелгәндә музыкаль эсәрләр башкаручыларның фонограмма куллануы турында кулланучыларга хәбәр итүне тәэмин итү максатларында Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 299577-6 номерлы федераль закон проекты хақында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 182
1183. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексына һәм «Россия Федерациясендә гражданның сәламәтлеген саклау нигезләре турында» Федераль законның 56 статьясына үзгәрешләр кертү хақында» 318821-6 номерлы федераль закон проекты турында (йөклелекне ясалма өзүнә законсыз башкарган өчен административ жаваплылык билгеләү хақында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 183
1184. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 12.17 статьясына үзгәреш кертү хақында» 331843-6 номерлы федераль закон проекты турында (маршрут транспорт чаралары полосасыннан төнлә барлык транспорт чараларының хәрәкәт итүенә хокук билгеләү хақында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 184
1185. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү һәм Россия Федерациясе закон актларының аерым нигезләмәләренә үз көчләрен югалтуын тану хақында» 333549-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясенә виза алу таләп ителмәгән тәртиптә килгән чит ил гражданның Россия Федерациясендә хезмәт эшчәнлегенә рөхсәт алуның махсус тәртибен бетерү максатларында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 184
1186. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.8, 18.10 статьяларына һәм 18.11 статьясының 1 өлешенә үзгәрешләр кертү хақында» 336606-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясендә тору һәм хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру кагыйдәләрен үтәмәүгә бәйле аерым административ хокук бозулар кылган чит ил гражданның һәм граждандыгы булмаган затлар-

- ны Россия Федерациясеннән читкә мәжбүри административ чыгарып җибәрү өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 185
1187. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 4 бүлегенә үзгәрешләр кертү хакында» 338415-6 номерлы федераль закон проекты турында (административ җаваплылыкны йомшарта торган хәлләрне төгәлләштерү хакында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 186
1188. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законның 13 статьясына һәм Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.10 һәм 18.15 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 338968-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясендә чит ил гражданның аларга эшләр өчен бирелгән рөхсәтләрдә күрсәтелгән эшчәнлек төре буенча гына хезмәт эшчәнлеген башкара алуы хакында, шулай ук әлеге кагыйдә Россия эш бирүчеләре яисә эшләр (хезмәтләр күрсәтү) заказчылары йә чит ил эшчеләре тарафыннан бозылган очракта административ җаваплылык турында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 187
1189. «Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 339371-6 номерлы федераль закон проекты хакында (чит ил гражданның һәм гражданлыгы булмаган затларның Россия Федерациясендә торуына бәйле аерым мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуны төгәлләштерү турында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 188
1190. «Полиция турында» Федераль законның 12 статьясына үзгәреш кертү хакында» 343515-6 номерлы федераль закон проекты турында (полициягә ягулык-энергетика комплексы объектларының иминлеген тәмин итүне контрольдә тотуны гәмәлгә ашыру бурычын йөкләү өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 188
1191. «Россия Федерациясе Конституциясенә «Россия Федерациясе Югары Суды һәм Россия Федерациясе прокуратурасы турында»гы төзәтмә хакында 352924-6 номерлы

- Россия Федерациясе законы проекты турында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 189
1192. «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 34 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 348208-6 номерлы федераль закон проекты турында (файдалы казылмалар ятмаларын ачкан өчен дәүләт акчалата түләвенә хокук турында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 189
1193. «Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урманны саклауны) гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 349681-6 номерлы федераль закон проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 190
1194. «Россия Федерациясе Урман кодексының 72 һәм 79 статьяларына үзгәрешләр кертү турында» 340551-6 номерлы федераль закон проекты турында (урман кишәрлеген арендау шартнамәсен өзү өчен өстәмә нигезләр һәм аукционда катнаштырудан баш тарту өчен нигезләр билгеләү өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 191
1195. «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр әйләнеше турында» Федераль законның 12¹ статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 339951-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясе Граждан кодексына туры китерү өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 191
1196. «Россия Федерациясе Тимер юл транспорты уставы» Федераль законына һәм «Россия Федерациясендә тимер юл транспорты турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 319967-6 номерлы федераль закон проекты турында (йөксез хәрәкәт составын йөртү тәртибен, йөксез хәрәкәт составының тимер юл транспорты инфраструктурасында булу мәсьәләләрен төгәлләштерү турында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 192
1197. «Этил спирты, алкоголь һәм спиртлы продукция житештерүне һәм аларның әйләнешен дәүләт жайга салуы турында һәм алкоголь продукциясен куллануны (эчүне) чикләү хакында» Федераль законның 16 статьясына үзгәреш кертү турында» 343743-6 номерлы федераль закон проекты хакында (алкоголь продукциясен ваклап сату урыннарына өстәмә чикләүләр билгеләү

- өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 193
1198. «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль законның 1 статьясына үзгәреш кертү хакында» 316467-6 номерлы федераль закон проекты турында (опекуннар һәм попечительләр вазыйфаларын үтәүче оешмалар эшчәнлегенә күзәтчелекне гамәлгә ашырганда тикшерүләргә оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләрен тану хакында)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 194
1199. «Берләштерелгән финанс хисапчылыгы турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 349695-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия оешмалары тарафыннан Финанс хисапчылыгының халыкара стандартларын куллануны киңәйтү өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 195
1200. «Россия Федерациясе Салым кодексының беренче өлешенә үзгәрешләр кертү турында (салымны жайга салу үзенчәлекләрен билгеләү вәкаләтләргә өлешендә)» 344708-6 номерлы федераль закон проекты хакында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 195
1201. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 339803-6 номерлы федераль закон проекты турында (пассажирлар йөртү һәм багаж ташу тарифларын билгеләү вәкаләтләргә, жәмәгать фикер алышуы институтын кертү, депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату очрагын билгеләү, шулай ук аерым нигезләмәләргә төгәлләштерү өлешендә)» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 196
1202. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларына һәм референдумда катнашу хокукына төп гарантияләр турында» Федераль законның 33 һәм 38 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» федераль закон проектының Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына кертү буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасы турында» *Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары* 197

1203.	«Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышын чакыру турында» <i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы карары</i>	197
1204.	«Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышы каравына кертелә торган мәсьәләләр турында» <i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы карары</i> ..	198
1205.	«Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасындагы Татарстан Республикасы Президенты тәкъдимнәрен гамәлгә ашыру буенча 2014 елга Татарстан Республикасы Дәүләт Советының төп чаралары планы турында» <i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы карары</i>	200
1206.	«Ф.Х. Мөхәммәтшинны Россия Федерациясе Президенты рәхмәтен белдерүгә тәкъдим итү турында» <i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы карары</i>	200
1207.	«Л.Н. Мавринаны Россия Федерациясе Президенты рәхмәтен белдерүгә тәкъдим итү турында» <i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы карары</i>	201

III ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘЛӘРЕ

1208.	<i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе күрсәтмәсе</i>	202
1209.	<i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе күрсәтмәсе</i>	202
1210.	<i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе күрсәтмәсе</i>	203
1211.	<i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе күрсәтмәсе</i>	205
1212.	<i>Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе күрсәтмәсе</i>	206

1213. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	206
<i>күрсәтмәсе</i>					
1214. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	207
<i>күрсәтмәсе</i>					
1215. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	208
<i>күрсәтмәсе</i>					
1216. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	208
<i>күрсәтмәсе</i>					
1217. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	209
<i>күрсәтмәсе</i>					
1218. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	209
<i>күрсәтмәсе</i>					
1219. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	210
<i>күрсәтмәсе</i>					
1220. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	210
<i>күрсәтмәсе</i>					
1221. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	211
<i>күрсәтмәсе</i>					
1222. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	212
<i>күрсәтмәсе</i>					
1223. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	213
<i>күрсәтмәсе</i>					
1224. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	214
<i>күрсәтмәсе</i>					
1225. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	215
<i>күрсәтмәсе</i>					
1226. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	216
<i>күрсәтмәсе</i>					
1227. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	216
<i>күрсәтмәсе</i>					
1228. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	217
<i>күрсәтмәсе</i>					
1229. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	217
<i>күрсәтмәсе</i>					

1230. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	218
1231. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	219
1232. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	219
1233. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	220
1234. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	221
1235. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	222
1236. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	222
1237. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	223
1238. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	223
1239. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	224
1240. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	224
1241. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	225
1242. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	225
1243. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	226
1244. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	226
1245. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	227
1246. <i>Татарстан күрсәтмәсе</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	228

1247. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					228
1248. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					229
1249. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					229
1250. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					230
1251. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					230
1252. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					231
1253. <i>Татарстан</i>	<i>Республикасы</i>	<i>Дәүләт</i>	<i>Советы</i>	<i>Рәисе</i>	
<i>күрсәтмәсе</i>					232

I ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОННАРЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1140. «Салым түләүчеләрнең аерым категорияләре өчен оешмалар табышына салым буенча салым ставкасын билгеләү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Салым түләүчеләрнең аерым категорияләре өчен оешмалар табышына салым буенча салым ставкасын билгеләү турында» 2008 елның 2 августындагы 53-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйнама басмасы, 2008, № 8 (I өлеш); 2009, № 6; 2011, № 5, № 11 (I өлеш); 2012, № 11 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 1 статьяның 3 пунктына «Россия Федерациясе боенасын һәм иминлеген тәэмин итү максатларында федераль ихтияжлар өчен» сүзләрен өстәргә;

2) 2 статьяда:

а) «Нигезләмә» сүзен «1. Нигезләмә» сүзләренә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 2 өлеш өстәргә:

«2. Өлеге Законның 1 статьясындагы 3 пункты нигезләмәсе 2014 елның 1 гыйнварыннан үз көчен югалта.».

2 статья

1. Өлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. «Салым түләүчеләрнең аерым категорияләре өчен оешмалар табышына салым буенча салым ставкасын билгеләү турында» 2008 елның 2 августындагы 53-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 1 статьясындагы 3 пунк-

ты нигезлэмәләренә (әлеге Закон редакциясендә) гамәлдә булуы 2013 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 8 октябре
№ 72-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1141. «Оешмалар мөлкәтенә салым турында» Татарстан Республикасы Законының 3 һәм 5 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Оешмалар мөлкәтенә салым турында» 2003 елның 28 ноябрәндәге 49-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (2010 елның 5 июлендәге 51-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 11; 2010, № 7 (II өләш); 2011, № 5, № 8 (I өләш); 2012, № 2, № 6 (I өләш); 2013, № 3, № 6 (II өләш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 3 статьяга түбәндәге эчтәлекле 2¹ өләш өстәргә:

«2¹. Йөк автотранспорты чараларын житештерүчеләрнен мөлкәтенә салым ставкасы 0,5 процент күләмендә билгеләнә.»;

2) 5 статьяда:

а) 5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) 2014 елның 1 гыйнварыннан әлеге Законның 3 статьясындагы 1 өләшенең 8, 16 пунктлары һәм 2 өләшенең 3, 4, 7 пунктлары.»;

б) 6 пунктта «2 өләшенең 2–5, 7, 8 пунктлары» сүзләрен «2 өләшенең 2, 5, 8 пунктлары» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

Әлеге Закон 2014 елның 1 гыйнварыннан, әмма рәсми басылып чыккан көннен бери айдан да иртәрәк булмаган вакытта үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 8 октябрендә
№ 73-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1142. Пенсиягә федераль социаль өстәмә күләмен билгеләү өчен Татарстан Республикасында 2014 елга пенсионерның яшәү минимумы күләмен билгеләү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Дәүләт социаль ярдәме турында» 1999 елның 17 июлендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законда каралган пенсиягә социаль өстәмә билгеләү максатларында Татарстан Республикасында 2014 елга пенсионерның яшәү минимумы күләмен 5912 сум итеп билгеләргә.

2 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көннен соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 8 октябрендә
№ 74-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1143. «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына мәгариф өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрән би­рү турында» Татарстан Республикасы Зако­нына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына мәгариф өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрән би­рү турында» 2006 елның 22 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 2 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2008, № 8 (II өлеш); 2010, № 1 – 2, № 7 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне керттегә:

1) 1 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1 статья. Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына бирелә торган дәүләт вәкаләтләрә

Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәэмин итү буенча дәүләт вәкаләтләрә бирелә.»;

2) 4 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыру өчен жирле бюджетларга бирелүче субвенцияләрнең гомуми күләмен исәпләп чыгару Белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәэмин итү буенча вәкаләтләрне жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыру өчен жирле бюджетларга бирелүче субвенцияләрнең гомуми күләмен исәпләп чыгару методикасы нигезендә әлегә Законга кушымта буенча башкарыла.»;

3) 7 статьяның икенче абзацында «мәгариф өлкәсендә вәкаләтле» сүзләрен «мәгариф өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашыручы» сүзләренә алмаштырырга;

4) 8 статьяда «мәгариф өлкәсендә вәкаләтле» сүзләрен «мәгариф өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашыручы» сүзләренә алмаштырырга;

5) 9 статьяның 1 пункттында «мәгариф өлкәсендә вәкаләтле» сүзләрен «мәгариф өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашыручы» сүзләренә алмаштырырга;

6) 10 статьяның 3 һәм 4 өлешләрендә «мәгариф өлкәсендә вәкаләтле» сүзләрен «мәгариф өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашыручы» сүзләренә алмаштырырга;

7) кушымтада:

а) исемен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

**«БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН МЕТОДИК
ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТИ-ТЕХНОЛОГИК ТӘЭМИН ИТҮ
БУЕНЧА ВӘКАЛӘТЛӘРНЕ ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ
ОРГАННАРЫ ТАРАФЫННАН ГАМӘЛГӘ
АШЫРУ ӨЧЕН ЖИРЛЕ БЮДЖЕТЛАРГА БИРЕЛҮЧЕ
СУБВЕНЦИЯЛӘРНЕҢ ГОМУМИ КҮЛӘМЕН ИСӘПЛӘП
ЧЫГАРУ МЕТОДИКАСЫ»;**

б) 1 бүлекнең икенче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Методика белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәэмин итү буенча Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына бирелгән дәүләт вәкаләтләрен финанс ягыннан тәэмин итү өчен кирәкле акчалар күләмен билгеләүнең ысууый нигезләрен урнаштыруга юнәлдерелә.»;

в) 2 бүлектә:

1 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен жирле бюджетка билгеләнгән субвенция күләме түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$S_i = S_{m_i} + S_{y_i},$$

монда:

S_i – дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыруга i -муниципаль берәмлеге өчен субвенция күләме;

Sm_i – белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәмин итү буенча вәкаләтләрне жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар күләме;

Sy_i – Татарстан Республикасының тапшырылган дәүләт вәкаләтләре өлкәсендә идарә чыгымнарын гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар күләме.»;

2, 2.1 һәм 2.2 пунктларны үз көчләрән югалткан дип танырга;

3 пунктның беренче абзацында «Мәгариф учреждениеләрен мәгълүмати тәмин итүне оештыру» сүзләрен «Белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәмин итү» сүзләренә алмаштырырга;

3.2 пунктта «мәгариф учреждениеләрен мәгълүмати тәмин итү» сүзләрен «белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәмин итү» сүзләренә алмаштырырга;

3.3 пунктның беренче абзацында «Мәгариф учреждениеләрен мәгълүмати тәмин итү» сүзләрен «Белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәмин итү» сүзләренә алмаштырырга;

3.4 пунктта «Мәгариф учреждениеләрен мәгълүмати тәмин итү» сүзләрен «Белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәмин итү» сүзләренә алмаштырырга;

5 пунктны үз көчен югалткан дип танырга.

2 статья

Әлеге Закон 2014 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миннеханов

Казан, Кремль
2013 елның 10 октябре
№ 75-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1144. 2014 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын раслау турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрдә
кабул ителде

1 статья

«Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкиллеке) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында» 1999 елның 6 октябрдәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә 2014 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын әлеге Законга кушымта нигезендә расларга.

2 статья

Әлеге Закон 2014 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 16 октябре
№ 76-ТРЗ

«2014 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәэмин итү нормативларын раслау турында» Татарстан Республикасы Законына кушымта

2014 елга

Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәэмин итү НОРМАТИВЛАРЫ

1. Гомуми белем бирү мәктәпләрендә, аерым фәннәр тирәнтен өйрәнелә торган гомуми белем бирү мәктәпләрендә, гимназияләрдә, лицейларда төп гомуми белем бирү программаларын һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем баскычы	Сыйныф төре	Белем бирү профиле	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда ²
Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	19437
			авыл	28831
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	27930
			авыл	41603
		Гуманитар профиль	шәһәр	27741
			авыл	42980
		Башка профильләр	шәһәр	27930
			авыл	41603

	Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	25456
			авыл	38139
		Гуманитар профиль	шәһәр	25284
			авыл	39398
		Башка профильләр	шәһәр	25456
			авыл	38139
	Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле балалар өчен махсус (коррекцияле) сыйныфлар	Физик үсешләрендә житешсезлекләр булган балалар өчен	шәһәр	67306
			авыл	71648
		Психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен	шәһәр	41883
			авыл	44567
		Акылга зәгыйфь балалар өчен	шәһәр	51949
			авыл	55290
	Экстернат	шәһәр	10820	
		авыл	11622	
	Өйдә индивидуаль укыту	шәһәр	134400	
		авыл	143797	
	Аз комплектлы мәктәп	авыл	378728	
	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	7590	
		авыл	7339	
	Өстәмә белем	шәһәр	1341	
авыл		1978		
Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	31404
			авыл	47988
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	38231
			авыл	58186
		Гуманитар профиль	шәһәр	38537
			авыл	58767
	Техник профиль	шәһәр	38425	
		авыл	57991	
	Агротехнологик профиль	шәһәр	37844	
		авыл	58375	

Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Башка профильләр	шәһәр	38231	
		авыл	58186	
	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	34807	
		авыл	53294	
	Гуманитар профиль	шәһәр	35154	
		авыл	53826	
	Техник профиль	шәһәр	34982	
		авыл	53115	
	Агротехнологик профиль	шәһәр	34456	
		авыл	53467	
	Башка профильләр	шәһәр	34807	
		авыл	53294	
	Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле булган балалар өчен махсус (коррекцияле) сыйныфлар	Физик үсешләрендә житешсезлекләр булган балалар өчен	шәһәр	77588
			авыл	82587
Психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен		шәһәр	66224	
		авыл	70487	
Акылга зәгыйфь балалар өчен		шәһәр	100543	
		авыл	107043	
Экстернат		шәһәр	16373	
		авыл	18497	
Өйдә индивидуаль укыту		шәһәр	176963	
		авыл	189097	
Аз комплектлы мәктәп		авыл	594870	
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	4822	
		авыл	4663	
Өстәмә белем		шәһәр	1452	
		авыл	2245	

Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	35440	
			авыл	53150	
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	43432	
			авыл	70127	
		Гуманитар профиль	шәһәр	43822	
			авыл	70477	
		Техник профиль	шәһәр	43736	
			авыл	70254	
		Агротехнологик профиль	шәһәр	43779	
			авыл	68058	
		Башка профильләр	шәһәр	43432	
			авыл	70127	
		Гомуми белем бирү мәктәбендә профильле сыйныфлар, фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	39540
				авыл	64217
	Гуманитар профиль		шәһәр	39935	
			авыл	64859	
	Техник профиль		шәһәр	39856	
			авыл	64327	
	Агротехнологик профиль		шәһәр	39907	
			авыл	62320	
	Башка профильләр		шәһәр	39540	
			авыл	64217	
	Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле булган балалар өчен махсус (коррекцияле) сыйныфлар		Физик үсешләрендә житешсезлекләр булган балалар өчен	шәһәр	69513
				авыл	73986
		Психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен	шәһәр	82576	
			авыл	87905	
		Акылга зәгыйфь балалар өчен	шәһәр	43614	
авыл			46403		
Экстернат		шәһәр	18078		
		авыл	20512		
Өйдә индивидуаль укыту	шәһәр	214107			
	авыл	228203			
Аз комплектлы мәктәп	авыл	682659			

	Өстәмә белем	шәһәр	1712
		авыл	2815
<p>¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, республика буйсынуындагы бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.</p> <p>² Аз комплектлы мәктәпләр өчен елына бер сыйныф-комплектка карата норматив кулланыла.</p>			

2. Гомуми белем бирү интернат мәктәпләрендә, аерым фәннәр тирәнтен өйрәнелә торган гомуми белем бирү интернат мәктәпләрендә, интернат гимназияләрдә, интернат лицейларда төп гомуми белем бирү программаларын һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү нормативлары

Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем баскычы	Сыйныф төре	Белем бирү профиле	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда
Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	28491
			авыл	30635
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	36283
			авыл	38611
		Гуманитар профиль	шәһәр	36078
			авыл	38393
		Башка профильләр	шәһәр	36283
			авыл	38611
	Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	33157
			авыл	35485
		Гуманитар профиль	шәһәр	32969
			авыл	35285
		Башка профильләр	шәһәр	33157
			авыл	35485
	Өстәмә белем		шәһәр	1459
			авыл	2137

Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	Гомуми белем биру сыйныфлары		шәһәр	41324
			авыл	44165
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	50362
			авыл	53519
		Гуманитар профиль	шәһәр	53090
			авыл	56418
		Техник профиль	шәһәр	50572
			авыл	53742
		Агротехнологик профиль	шәһәр	49732
			авыл	52850
		Башка профильләр	шәһәр	50362
			авыл	53519
	Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	46020
			авыл	49177
		Гуманитар профиль	шәһәр	48512
			авыл	51841
		Техник профиль	шәһәр	46211
			авыл	49382
		Агротехнологик профиль	шәһәр	45444
			авыл	48563
Башка профильләр		шәһәр	46020	
		авыл	49177	
Өстәмә белем			шәһәр	1482
			авыл	2427
Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	Гомуми белем биру сыйныфлары		шәһәр	46681
			авыл	49760
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	57307
			авыл	60754
		Гуманитар профиль	шәһәр	62557
			авыл	66319
		Техник профиль	шәһәр	62775
			авыл	66551
		Агротехнологик профиль	шәһәр	57963
			авыл	61450

	Гомуми белем би­рү интернат мәктәбендә про­фильле сыйныф­лар, фәннәрне ти­рәнтен өйрәнү сыйныфлары	Башка профильләр	шәһәр	57307
			авыл	60754
		Табигый-фәнни профиль	шәһәр	52382
			авыл	55829
		Гуманитар профиль	шәһәр	57181
			авыл	60943
		Техник профиль	шәһәр	57380
			авыл	61156
		Агротехнологик профиль	шәһәр	52982
			авыл	56468
		Башка профильләр	шәһәр	52382
			авыл	55829
		Өстәмә белем	шәһәр	1861
			авыл	3045
<p>¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен авыл жирлегендә елына бер укучыга нормативлар кулланыла.</p>				

3. Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле белем алу­чылар, тәрбияләнүчеләр өчен махсус (коррекцияле) мәгариф оешмаларында төп гомуми белем би­рү программаларын гамәл­гә ашыруны финан­с белән тәэмин итү нормативлары

Мәгариф оешмасы төре	Авыру төре	Гомуми белем би­рү оешмасында гомуми белем баскычы	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда	
				мәктәп	интернат
I нче төр уку йорты	Ишетмәү­челәр	Башлангыч гому­ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	164771	168053
			авыл	175467	178749
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныф­лар)	шәһәр	183200	186963
			авыл	195067	198830
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	186027	189865
			авыл	198078	201916
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	31185	
			авыл	33714	

	Психик үсешләрәндә тоткарлык булган ишетмәүчеләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	189648	193478	
			авыл	201963	205792	
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	195632	199606	
			авыл	208301	212276	
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	37375		
			авыл	40406		
	Акылга зәгыйфь ишетмәүчеләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	188038	191824	
			авыл	200247	204033	
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	186951	190694	
			авыл	199055	202797	
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	37375			
		авыл	40406			
2 нче төр уку йорты	Ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмнәре жиңелчә тоткарланган начар ишетүчеләр һәм соңрак ишетми башлаганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	92671	94258	
			авыл	98670	100258	
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	103832	105711	
			авыл	110541	112420	
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	93738	95347	
			авыл	99790	101399	
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	18687		
			авыл	20203		
		Ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмнәре нык тоткарланган начар ишетүчеләр һәм соңрак ишетми башлаганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	147861	150689
				авыл	157452	160280
	Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)		шәһәр	153323	156286	
			авыл	163243	166206	
	Урта гомуми белем (һөнәр курслары)		шәһәр	142220	144886	
			авыл	151416	154082	
	Озайтылган көн төркеме		шәһәр	31185		
			авыл	33714		

	Ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмнәре нык тоткарланган һәм акылга зәгыйфь начар ишетүчеләр һәм сонрак ишетми башлаганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	181395	185003
			авыл	193170	196777
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	169993	173282
			авыл	180992	184281
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	37375	
			авыл	40406	
3 нче төр уку йорты	Суқырлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	164021	167433
			авыл	174678	178089
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	165290	168722
			авыл	175999	179432
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	185679	189657
			авыл	197717	201695
	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	23359		
		авыл	25254		
	Психик үсешләрендә тоткарлык булган суқырлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	297146	303859
			авыл	316486	323199
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	189575	193388
			авыл	201850	205663
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	37375	
			авыл	40406	
	Акылга зәгыйфь суқырлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	252859	258384
			авыл	269304	274829
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	301616	308426
			авыл	321193	328003
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	37375	
			авыл	40406	

4 нче төр уку йорты	Начар күрүчеләр һәм соңрак суку-райганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	57585	58291
			авыл	61295	62001
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	84393	85812
			авыл	89840	91259
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	93074	94725
			авыл	99086	100737
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	15534	
			авыл	16794	
	Акылга зәгыйфь начар күрүчеләр һәм соңрак суку-райганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	189447	193271
			авыл	201748	205572
Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)		шәһәр	274969	281066	
		авыл	292809	298906	
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	37375		
		авыл	40406		
5 нче төр уку йорты	Сөйләм аеруча нык бозылу	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	56780	57465
			авыл	60437	61122
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	78539	79801
			авыл	83604	84866
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	15534	
			авыл	16794	
	Сөйләм аеруча нык бозылу һәм психик үсештә тоткарлык булу	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	142140	144695
			авыл	151349	153904
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	186143	189865
			авыл	198194	201916
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	37375	
			авыл	40406	

6 нчы төр уку йорты	Төрөк-хәрәкәт аппараты бозылу	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	67306	68213
			авыл	71648	72555
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	77588	78765
			авыл	82587	83764
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	69513	70474
	авыл		73986	74947	
	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	18687		
		авыл	20203		
	Төрөк-хәрәкәт аппараты бозылу һәм психик үсештә тоткарлык булу	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	105905	107488
			авыл	112746	114329
Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)		шәһәр	176453	179915	
		авыл	187873	191335	
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	37375		
	авыл	40406			
7 нче төр уку йорты	Психик үсештә тоткарлык булу	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	41883	42168
			авыл	44567	44852
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	66224	67157
			авыл	70487	71420
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	82576	83947
			авыл	87905	89275
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	19505	
			авыл	21087	
8 нче төр уку йорты	Акылга зәгыйфьләр	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	51949	52504
			авыл	55290	55845
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	100543	102394
			авыл	107043	108893
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	43614	43942
			авыл	46403	46732
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	20673	
			авыл	22350	

8 нче төр уку йорты	Акылга нык зәгыйфьлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	101873	103767		
			авыл	108477	110371		
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	191791	196083		
			авыл	204237	208529		
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	244077	249767		
			авыл	259930	265620		
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	24878			
			авыл	26895			
		Өйдә индивидуаль уку		Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	148361	
					авыл	157759	
Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр			191729			
	авыл			203863			
Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр			222734			
	авыл			236830			
<p>¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.</p>							

4. Кадет мәктәпләрендә һәм кадет интернат мәктәпләрендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем баскычы	Уку-укуыту программасы төре	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда	
			мәктәп	интернат мәктәп
Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	Төп уку-укуыту программасы	шәһәр	23824	
		авыл	26335	
	Өстәмә белем бирү программасы	шәһәр	5015	
		авыл	5337	
Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	Төп уку-укуыту программасы	шәһәр	39188	40860
		авыл	41531	43662
	Өстәмә белем бирү программасы	шәһәр	9937	10667
		авыл	10606	11336

Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	Төп уку-укыту программасы	шәһәр	42289	46334
		авыл	46815	49386
	Өстәмә белем бирү программасы	шәһәр	9937	10667
		авыл	10606	11336

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

5. Озак вакыт дәвалануга мохтаж балалар өчен шифаханә тибындагы сәламәтләндрерү – белем бирү оешмаларында төп гомуми белем бирү программаларын һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Уку-укыту программасы төре	Мәгариф оешмасында гомуми белем баскычы	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда
Гомуми белем бирү программасы	Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	шәһәр	29286
		авыл	30490
	Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	шәһәр	42480
		авыл	46955
	Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	шәһәр	47988
		авыл	52763
Өстәмә белем	Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	шәһәр	1498
		авыл	2169
	Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	шәһәр	1546
		авыл	2467
	Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	шәһәр	1915
		авыл	3097

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

6. Гомуми белем бирү оешмаларында мәктәпкәчә белемнен төп уку-укыту программаларын һәм өстәмә мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү нормативлары

Уку-укыту программасы төре	Гомуми белем бирү оешмасы төре / авыру төре		Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда
Төп уку-укыту программасы	Башлангыч мәктәп – балалар бакчасы		шәһәр	4681
			авыл	5040
	Прогимназия		шәһәр	5095
			авыл	5848
Өстәмә белем бирү программасы			шәһәр	888
			авыл	860
Гомуми белем бирү һәм коррекция программалары	Махсус (коррекцияле) мәктәп	сөйләм нык бозылу, начар күрүчеләр, акылга зәгыйфьлек	шәһәр	42161
			авыл	44963
		ишетмәүчеләр, сукырлар	шәһәр	70279
			авыл	74686
		терәк-хәрәкәт аппараты бозылу, начар ишетүчеләр	шәһәр	52701
			авыл	56006
		туберкулез интоксикациясе, еш авыручылар, башка төрле тайпылышлар	шәһәр	28118
			авыл	29881
		катлаулы дефектлар	шәһәр	84322
			авыл	89610
		сөйләмдәге фонетик-фонематик житешсезлекләр	шәһәр	35124
			авыл	37326
Гомуми белем бирү һәм коррекция программалары	Махсус (коррекцияле) интернат мәктәп	сөйләм нык бозылу, начар күрүчеләр, акылга зәгыйфьлек	шәһәр	43199
			авыл	47545
		ишетмәүчеләр, сукырлар	шәһәр	72011
			авыл	79252
		терәк-хәрәкәт аппараты бозылу, начар ишетүчеләр	шәһәр	54000
			авыл	59431

	туберкулез интоксикациясе, еш авыручылар, башка төрлө тайпылышлар	шәһәр	28810
		авыл	31708
	катлаулы дефектлар	шәһәр	86400
		авыл	95089
	сөйләмдәге фонетик-фонематик житешсезлекләр	шәһәр	35989
		авыл	39609

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

7. Көндөзгә – читтән торып уку рәвешендәгә гомуми белем бирү оешмаларында төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Көндөзгә – читтән торып уку рәвешендәгә гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем баскычлары, уку срогы һәм гомуми белем бирү программалары төрләре	Уку рәвеше	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда	
			мәктәп	төзәтү-хезмәт учреждениеләре каршындагы мәктәп
Төп гомуми белем (икенче баскыч), бишьеллык уку срогы, гомуми белем бирү программасы	көндөзгә	шәһәр	17493	26012
		авыл	30837	44718
	читтән торып	шәһәр	29196	43566
		авыл	31393	45527
Урта гомуми белем (өчөнчө баскыч), икееллык яисә өчеллык уку срогы, гомуми белем бирү программасы	көндөзгә	шәһәр	20497	30479
		авыл	36288	52623
	читтән торып	шәһәр	37879	56551
		авыл	40734	59100
Төп һәм урта гомуми белем, сигезьеллык уку срогы, индивидуаль программа (экстернат)	читтән торып	шәһәр	17670	26275
		авыл	18986	27450

Төп гомуми белем, икеел-лык уку срогы, гомуми белем бирү программасы (сессияләргә бүлеп укуыту)	көндөзгә	шәһәр	36754	54652
		авыл	65240	94610
	читтән торып	шәһәр	48973	72980
		авыл	52643	76257

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1145. «2013 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү учреждениеләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуга гражданның хокукларына дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын раслау турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«2013 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү учреждениеләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуга гражданның хокукларына дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын раслау турында» 2012 елның 19 октябрендәге 69-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2012, № 10 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) исемендә «хокукларына» сүзен «хокукларын гамәлгә ашыруның» сүзләренә алмаштырырга, «(тулы)» сүзен төшереп калдырырга, «гомуми белем бирү учреждениеләрендә» сүзләрен «гомуми белем бирү оешмаларында» сүзләренә алмаштырырга;

2) 1 статьяда «хокукларына» сүзен «хокукларын гамәлгә ашыруның» сүзләренә алмаштырырга, «(тулы)» сүзен төшереп калдырырга, «гомуми белем бирү учреждениеләрендә» сүзләрен «гомуми белем бирү оешмаларында» сүзләренә алмаштырырга;

3) кушымтаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2013 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләусез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуга гражданнарның хокукларын гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын раслау турында» Татарстан Республикасы Законына кушымта

2013 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләусез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем, шулай ук өстәмә белем алуга гражданнарның хокукларын гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү НОРМАТИВЛАРЫ

1. Гомуми белем бирү мәктәпләрендә, аерым фәннәр тирәнтен өйрәнелә торган гомуми белем бирү мәктәпләрендә, гимназияләрдә, лицейларда төп гомуми белем бирү программаларын һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруның финанс белән тәмин итү нормативлары

Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем бирү баскычы	Сыйныф төре	Белем бирү профиле	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, суммарда ²
Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	18751
			авыл	27790
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	26924
			авыл	40078
		Гуманитар профиль	шәһәр	26742
			авыл	41401

	Башка профильләр	шәһәр	26924	
		авыл	40078	
	Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	24542
			авыл	36744
		Гуманитар профиль	шәһәр	24376
			авыл	37954
		Башка профильләр	шәһәр	24542
			авыл	36744
	Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле балалар өчен махсус (коррекцияле) сыйныфлар	Физик үсешләрендә житешсезлекләр булган балалар өчен	шәһәр	64816
			авыл	68991
		Психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен	шәһәр	40344
			авыл	42925
		Акылга зәгыйфь балалар өчен	шәһәр	50032
			авыл	53245
	Экстернат	шәһәр	10416	
		авыл	11188	
	Өйдә индивидуаль уку	шәһәр	129250	
		авыл	138286	
	Аз комплектлы мәктәп	авыл	364992	
	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	7298	
авыл		7057		
Өстәмә белем	шәһәр	1291		
	авыл	1904		
Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	30270
			авыл	46222
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	36846
			авыл	56039
		Гуманитар профиль	шәһәр	37141
			авыл	56599
		Техник профиль	шәһәр	37032
			авыл	55852
		Агротехнологик профиль	шәһәр	36473
			авыл	56221

	Башка профильләр	шәһәр	36846		
		авыл	56039		
	Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	33548	
			авыл	51330	
		Гуманитар профиль	шәһәр	33883	
			авыл	51843	
		Техник профиль	шәһәр	33717	
			авыл	51158	
		Агротехнологик профиль	шәһәр	33209	
			авыл	51496	
		Башка профильләр	шәһәр	33548	
			авыл	51330	
		Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле балалар өчен махсус (коррекцияле) сыйныфлар	Физик үсеш-ләрәндә житеш-сезлекләр булган балалар өчен	шәһәр	74720
				авыл	79528
	Психик үсешләрәндә тоткарлык булган балалар өчен		шәһәр	63780	
			авыл	67878	
	Акылга зәгыйфь балалар өчен		шәһәр	96816	
			авыл	103065	
	Экстернат	шәһәр	15764		
		авыл	17808		
Өйдә индивидуаль укыту	шәһәр	170188			
	авыл	181856			
Аз комплекты мәктәп	авыл	573116			
Озайтылган көн төркеме	шәһәр	4636			
	авыл	4483			
Өстәмә белем	шәһәр	1397			
	авыл	2160			

Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	34156	
			авыл	51191	
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	41854	
			авыл	67529	
		Гуманитар профиль	шәһәр	42231	
			авыл	67867	
		Техник профиль	шәһәр	42147	
			авыл	67655	
		Агротехнологик профиль	шәһәр	42189	
			авыл	65537	
		Башка профильләр	шәһәр	41854	
			авыл	67529	
		Гомуми белем бирү мәктәбendә профильле сыйныфлар, фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	38106
				авыл	61839
	Гуманитар профиль		шәһәр	38487	
			авыл	62457	
	Техник профиль		шәһәр	38411	
			авыл	61949	
	Агротехнологик профиль		шәһәр	38458	
			авыл	60016	
	Башка профильләр		шәһәр	38106	
			авыл	61839	
	Сәламәтлек ягыннан мөмкинлекләре чикле булган балалар өчен махсус (коррекцияле) сыйныфлар	Физик үсешләрендә житешсезлекләр булган балалар өчен	шәһәр	66947	
			авыл	71248	
		Психик үсешләрендә тоткарлык булган балалар өчен	шәһәр	79520	
			авыл	84644	
		Акылга зәгыйфь балалар өчен	шәһәр	42015	
авыл			44696		
Экстернат			шәһәр	17408	
			авыл	19749	
Өйдә индивидуаль укыту			шәһәр	205909	
			авыл	219463	

	Аз комплектлы мәктәп	авыл	657665
	Өстәмә белем	шәһәр	1648
		авыл	2709

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

² Аз комплектлы мәктәпләр өчен елына бер сыйныф-комплектка карата норматив кулланыла.

2. Гомуми белем бирү интернат мәктәпләрендә, аерым фәннәр тирәнтен өйрәнелә торган гомуми белем бирү интернат мәктәпләрендә, интернат гимназияләрдә, интернат лицейларда төп гомуми белем бирү программаларын һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем баскычы	Сыйныф төре	Белем бирү профиле	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив ² , сумнарда ²
Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	27423
			авыл	29485
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	34926
			авыл	37165
		Гуманитар профиль	шәһәр	34728
			авыл	36955
		Башка профильләр	шәһәр	34926
			авыл	37165
	Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	31915
			авыл	34154
		Гуманитар профиль	шәһәр	31735
			авыл	33961
		Башка профильләр	шәһәр	31915
			авыл	34154
Өстәмә белем		шәһәр	1404	
		авыл	2056	

Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	Гомуми белем бирү сыйныфлары		шәһәр	39780	
			авыл	42512	
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	44304	
			авыл	47340	
		Гуманитар профиль	шәһәр	51114	
			авыл	54314	
		Техник профиль	шәһәр	48689	
			авыл	51738	
		Агротехнологик профиль	шәһәр	47881	
			авыл	50879	
		Башка профильләр	шәһәр	44304	
			авыл	47340	
		Фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	44304
				авыл	47340
	Гуманитар профиль		шәһәр	46704	
			авыл	49904	
	Техник профиль		шәһәр	44489	
			авыл	47537	
	Агротехнологик профиль		шәһәр	43750	
			авыл	46748	
	Башка профильләр		шәһәр	44304	
			авыл	47340	
	Өстәмә белем		шәһәр	1482	
авыл			2335		

Урта гомуми белем (белем бирусенч өченче баскычы)	Гомуми белем бирусыйныфлары		шәһәр	44939		
			авыл	47899		
	Лицей, гимназия сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	55176		
			авыл	58491		
		Гуманитар профиль	шәһәр	60231		
			авыл	63849		
		Техник профиль	шәһәр	60441		
			авыл	64072		
		Агротехнологик профиль	шәһәр	55808		
			авыл	59160		
Башка профильләр		шәһәр	55176			
		авыл	58491			
	Гомуми белем бирусәктәбендә профильле сыйныфлар, фәннәрне тирәнтен өйрәнү сыйныфлары	Табигый-фәнни профиль	шәһәр	50431		
			авыл	53746		
		Гуманитар профиль	шәһәр	55051		
			авыл	58669		
		Техник профиль	шәһәр	55243		
			авыл	58874		
		Агротехнологик профиль	шәһәр	51009		
			авыл	54361		
		Башка профильләр	шәһәр	50431		
			авыл	53746		
		Өстәмә белем		шәһәр	1791	
				авыл	2930	
		<p>¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативлар кулланыла.</p>				

3. Саламатлек ягыннан мөмкинлекләрә чикле укучылар, тәрбияләнүчеләр өчен махсус (коррекцияле) мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Мәгариф оешмасы төре	Авыру төре	Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем баскычы	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда		
				мәктәп	интернат мәктәп	
1 нче төр уку йорты	Ишетмәүчеләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	158636	161749	
			авыл	168921	172034	
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	176394	179969	
			авыл	187805	191380	
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	179115	182762	
			авыл	190702	194350	
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	29985		
			авыл	32417		
		Психик үсешләрендә тоткарлык булган ишетмәүчеләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	182586	186220
				авыл	194426	198061
	Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)		шәһәр	188365	192140	
			авыл	200547	204322	
	Озайтылган көн төркеме		шәһәр	35937		
			авыл	38852		
	Акылга зәгыйфь ишетмәүчеләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	181036	184629	
			авыл	192775	196368	
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	180009	183561	
			авыл	191647	195199	
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	35937		
			авыл	38852		

2 нче төр уку йорты	Ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмнәре жиңелчә бозылган начар ишетүчеләр һәм сонрак ишетми башлаганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	89230	90723	
			авыл	94999	96491	
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	99983	101756	
			авыл	106435	108208	
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	90267	91780	
			авыл	96086	97599	
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	17969		
			авыл	19426		
		Ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмнәре нык бозылган начар ишетүчеләр һәм сонрак ишетми башлаганнар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	142360	145037
				авыл	151582	154259
Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр		147633	150440		
	авыл		157172	159978		
Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр		136945	139466		
	авыл		145788	148309		
Озайтылган көн төркеме	шәһәр		29985			
	авыл		32417			
	Ишетү сәләте бозылу сәбәпле, сөйләмнәре нык бозылган һәм акылга зәгыйфь начар ишетүчеләр һәм сонрак ишетми башлаганнар		Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	174641	178063
				авыл	185963	189385
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	163685	166801	
			авыл	174261	177376	
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	35937		
			авыл	38852		

3 нче төр уку йорты	Суқырлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	157909	161152
			авыл	168156	171399
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	159147	162411
			авыл	169445	172708
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	178775	182563
			авыл	190350	194138
	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	22461		
		авыл	24283		
	Психик үсешләрендә тоткарлык булган суқырлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	286054	292462
			авыл	304650	311057
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	182535	186154
			авыл	194338	197957
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	35937	
			авыл	38852	
	Акылга зәгыйфь суқырлар	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	243427	248692
			авыл	259240	264505
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	290388	296889
			авыл	309212	315713
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	35937		
		авыл	38852		

4 нче төр уку йорты	Начар күрүчеләр һәм сонрак сукурай-ганнар	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	55457	56105
			авыл	59025	59672
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	81269	82602
			авыл	86507	87839
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	89626	91182
	авыл		95407	96963	
	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	14936		
		авыл	16148		
	Акылга зәгыйфь начар күрүчеләр һәм сонрак сукурай-ганнар	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	182392	186022
			авыл	194220	197849
Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)		шәһәр	264737	270552	
		авыл	281891	287706	
Озайтылган көн төркеме	шәһәр	35937			
	авыл	38852			
5 нче төр уку йорты	Сөйләм аеруча нык бозылу	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	54682	55309
			авыл	58199	58826
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	75634	76816
			авыл	80504	81686
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	14936	
			авыл	16148	
	Сөйләм аеруча нык бозылу һәм психик үсештә тоткарлык булу	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	136858	139267
			авыл	145713	148123
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	179231	182762
			авыл	190819	194350
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	35937		
		авыл	38852		
6 нчы төр уку йорты	Терәк-хәрәкәт аппараты бозылу	Башлангыч гому-ми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	64816	65655
			авыл	68991	69829
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	74720	75818
			авыл	79528	80626
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	66947	67838
			авыл	71248	72139

	Төрөк-хэрэкэт аппараты бозылу һәм психик үсештә тоткарлык булу	Озайтылган көн төркеме	шәһәр	17969	
			авыл	19426	
		Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	101981	103456
			авыл	108559	110034
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	169904	173185
			авыл	180884	184166
Озайтылган көн төркеме	шәһәр	35937			
	авыл	38852			
7 нче төр уку йорты	Психик үсештә тоткарлык булу	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	40344	40587
			авыл	42925	43167
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	63780	64645
			авыл	67878	68744
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	79520	80807
			авыл	84644	85930
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	18755	
			авыл	20276	
8 нче төр уку йорты	Акылга зәгыйфьләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	50032	50534
			авыл	53245	53747
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	96816	98564
			авыл	103065	104813
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	42015	42299
			авыл	44696	44981
		Озайтылган көн төркеме	шәһәр	19878	
			авыл	21490	
	Акылга нык зәгыйфьләр	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	98085	99875
			авыл	104435	106225
		Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	184653	188748
			авыл	196620	200715
		Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	234985	240424
			авыл	250228	255668
Озайтылган көн төркеме		шәһәр	23921		
		авыл	25861		

Өйдө индивидуаль укыту	Башлангыч гомуми белем (кече сыйныфлар)	шәһәр	142675	
		авыл	151711	
	Төп гомуми белем (өлкән сыйныфлар)	шәһәр	184386	
		авыл	196054	
	Урта гомуми белем (һөнәр курслары)	шәһәр	214205	
		авыл	227759	

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

4. Кадет мәктәпләрендә һәм кадет интернат мәктәпләрендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү нормативлары

Гомуми белем бирү оешмасында гомуми белем баскычы	Уку-укыту программасы төре	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда	
			мәктәп	интернат мәктәп
Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	Төп уку-укыту программасы	шәһәр	22974	
		авыл	25391	
	Өстәмә белем бирү программасы	шәһәр	4865	
		авыл	5175	
Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	Төп уку-укыту программасы	шәһәр	37771	39337
		авыл	40026	42032
	Өстәмә белем бирү программасы	шәһәр	9626	10327
		авыл	10269	10971
Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	Төп уку-укыту программасы	шәһәр	40759	44606
		авыл	45112	47541
	Өстәмә белем бирү программасы	шәһәр	9626	10327
		авыл	10269	10971

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшләгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.

5. Озак вакыт дэвалануга мохтаж балалар өчен шифаханә тибындагы сәләмәтләнדרү – белем бирү оешмаларында төп гомуми белем бирү программаларын һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Уку-укыту программасы төре	Мәгариф оешмасында гомуми белем баскычы	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда
Гомуми белем бирү программасы	Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	шәһәр	28707
		авыл	29849
	Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	шәһәр	41995
		авыл	46339
	Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	шәһәр	46795
		авыл	51407
Өстәмә белем	Башлангыч гомуми белем (белем бирүнең беренче баскычы)	шәһәр	1442
		авыл	2087
	Төп гомуми белем (белем бирүнең икенче баскычы)	шәһәр	1314
		авыл	2374
	Урта гомуми белем (белем бирүнең өченче баскычы)	шәһәр	1626
		авыл	2980
¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.			

6. Гомуми белем бирү оешмаларында мәктәпкәчә белемнең төп уку-укыту программаларын һәм мәктәпкәчә өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Уку-укыту программасы төре	Гомуми белем бирү оешмасының төре / авыруның төре	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда
Төп уку-укыту программасы	Башлангыч мәктәп – балалар бакчасы	шәһәр	4507
		авыл	4853
	Прогимназия	шәһәр	4905
		авыл	5630

Өстәмә белем бирү программасы		шәһәр	855			
		авыл	828			
Гомуми белем бирү һәм коррекцияле программалар	Махсус (коррекцияле) мәктәп	сөйләм аеруча нык бозылу, начар күрүчеләр, акылга зәгыйфьлек	шәһәр	40554		
			авыл	43248		
		ишетмәүчеләр, сукуырлар	шәһәр	67600		
			авыл	71838		
		терәк-хәрәкәт аппараты бозылу, начар ишетүчеләр	шәһәр	50693		
			авыл	53871		
		туберкулез интоксикациясе, еш авыручылар, башка төрле тайпылышлар	шәһәр	27046		
			авыл	28742		
		катлаулы дефектлар	шәһәр	81108		
			авыл	86193		
		сөйләмдәге фонетик-фонематик житешсезлекләр	шәһәр	33785		
			авыл	35903		
		Гомуми белем бирү һәм коррекцияле программалар	Махсус (коррекцияле) интернат мәктәп	сөйләм аеруча нык бозылу, начар күрүчеләр, акылга зәгыйфьлек	шәһәр	40357
					авыл	44653
ишетмәүчеләр, сукуырлар	шәһәр			67273		
	авыл			74432		
терәк-хәрәкәт аппараты бозылу, начар ишетүчеләр	шәһәр			50447		
	авыл			55817		
туберкулез интоксикациясе, еш авыручылар, башка төрле тайпылышлар	шәһәр			26915		
	авыл			29780		
катлаулы дефектлар	шәһәр			80715		
	авыл			89307		
сөйләмдәге фонетик-фонематик житешсезлекләр	шәһәр			33622		
	авыл			37201		
<p>¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.</p>						

7. Көндөзгө – читтэн торып уку рәвешендөгө гомуми белем бирү оешмаларында төп гомуми белем бирү программаларын гамәллгә ашыруны финанс белән тәэмин итү нормативлары

Көндөзгө – читтэн торып уку рәвешендөгө гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем баскычлары, уку сроклары һәм гомуми белем бирү программаларының төрләрә	Уку рәвеше	Жирлек (округ) ¹	Елына бер укучыга норматив, сумнарда	
			мәктәп	төзәтү-хезмәт учреждениеләре каршындагы мәктәп
Төп гомуми белем (икенче баскыч), бишьеллык уку срогы, гомуми белем бирү программасы	көндөзгө	шәһәр	16838	25029
		авыл	29669	43015
	читтән торып	шәһәр	28091	41908
		авыл	30203	43794
Урта гомуми белем (өченче баскыч), икееллык яисә өчеллык уку сроклары, гомуми белем бирү программасы	көндөзгө	шәһәр	19730	29327
		авыл	34913	50619
	читтән торып	шәһәр	36443	54397
		авыл	39188	56848
Төп һәм урта гомуми белем, сигезеллык уку срогы, индивидуаль программа (экстернат)	читтән торып	шәһәр	17008	25282
		авыл	18273	26412
Төп гомуми белем, икееллык уку срогы, гомуми белем бирү программасы (сессияләргә бүлөп укуту)	көндөзгө	шәһәр	35377	52587
		авыл	62768	91008
	читтән торып	шәһәр	47126	70210
		авыл	50655	73361

¹ Шәһәр тибындагы поселоклар нигезендә төзелгән, бюджет өлкәсе оешмалары белгечләренә авыл жирендә эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр билгеләү хокукы булган шәһәр жирлекләре өчен шәһәр жирлегендә елына бер укучыга билгеләнгән нормативка карата 1,12 күләмендә арттыру коэффициенты кулланыла.».

2 статья

1. Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
2. Әлеге Законның гамәли көче 2013 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 16 октябре
№ 77-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1146. 2014 елга Татарстан Республикасында муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын раслау турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкиллекле) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында» 1999 елның 6 октябрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә 2014 елга Татарстан Республикасында муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү нормативларын әлеге Законга кушылта нигезендә расларга.

2 статья

Әлеге Закон 2014 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 16 октябре
№ 78-ТРЗ

«2014 елга Татарстан Республикасында муниципаль мәктәпкәчә мөғариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға хокукларны гәмәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәэмин итү нормативларын раслау турында» Татарстан Республикасы Законына кушымта

2014 елга Татарстан Республикасында муниципаль мәктәпкәчә мөғариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға хокукларны гәмәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәэмин итү НОРМАТИВЛАРЫ

1. Балалар бакчаларында, компенсацияләү төрендәгә балалар бакчаларының, катнаш төрдәгә балалар бакчаларының гадәти төркемнәрендә мәктәпкәчә белемнен уку-уқыту программаларын гәмәлгә ашыруға финанс чыгымнары нормативлары

Мәктәпкәчә мөғариф оешмасының атнага эш көннәре саны	Мәктәпкәчә мөғариф оешмасының эш сәғәтләре саны	Жирлек (округ)	Мәктәпкәчә мөғариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнен уку-уқыту программаларын гәмәлгә ашыруға финанс чыгымнары нормативы, елына сумнарда/бер тәрбияләнүчегә						
			бер ук. яшьгәгә төркемнәр	төрле яшьгәгә төркемнәр			гәилә балалар бакчалары төркем-нәре		
5 эш көне	3	шәһәр авыл	2 айдан алып 1 яшькә кадәр	1 яшьтән алып 3 яшькә кадәр	3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	2 айдан алып 3 яшькә кадәр	өч төрле яшьтәгеләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	ике төрле яшьтәгеләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	гәилә балалар бакчалары төркем-нәре
			11030	10038	9420	14809	14748	9420	-
			11876	10727	9964	15904	15715	9964	-

Мәктәпкәчә мегариф оешмасының көнһәрә саны	Мәктәпкәчә мегариф оешмасының эш сәғәтһәрә саны	Жирлек (округ)	Мәктәпкәчә мегариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнен уку-уҡыту программаларын гәмәлгә ашыруға финанһе чығымлары нормативы, ылына суммарда/бөр тәрбийәләүчегә									
			бөр үк яшьтәгә төркөмнәр			төрлә яшьтәгә төркөмнәр				гаилә балалар бакчалары төркөм-нәрә		
			2 айдан алып 1 яшькә каләр	1 яшьтән алып 3 яшькә каләр	3 яшьтән 7 яшькә каләр	2 айдан алып 3 яшькә каләр	өч төрлә яшьтәгәләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә каләр	иксе төрлә яшьтәгәләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә каләр				
4		шәһәр	16358	12702	12084	20137	20076	12084				
		авыл	17627	13602	12840	21624	21466	12840				
5		шәһәр	19022	15366	12084	25465	22740	12084				
		авыл	20502	16478	12840	27406	24342	12840				
6		шәһәр	21686	18030	14748	28130	25404	14748				
		авыл	23378	19353	15715	30281	27217	15715				
7		шәһәр	29359	19683	18706	36340	33077	18706				
		авыл	31473	21006	19885	38915	35313	19885				
9		шәһәр	37352	25011	21370	46997	41070	21370				
		авыл	40268	26871	22846	50628	44108	22846				
10,5		шәһәр	42680	30340	24034	52325	46398	24034				
		авыл	46020	32622	25721	56379	49859	25721				
12		шәһәр	48008	33004	26699	60317	51726	26699				
		авыл	51771	35498	28597	65006	55610	28597				
24		шәһәр	90634	62309	32027	116264	57054	32027				
		авыл	97779	67129	34348	125392	61361	34348				

Мәктәпкәчә мөғариф оешмасының атнага эш көннәре саны	Мәктәпкәчә мөғариф оешмасының эш сәғәтләре саны	Жирлек (округ)	Мәктәпкәчә мөғариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнәң уку-уқыгу программаларың ғамәлтә ашыруға финанс чығымнары нормативы, елына сумнарда/бер тәрбияләнүчәгә							
			бер ук яшьтәгә төркөмнәр		төрлө яшьтәгә төркөмнәр			галлә балалар бақчалары төркөм-нәре		
			2 айдан алып 1 яшькә кадәр	1 яшьтән алып 3 яшькә кадәр	3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	2 айдан алып 3 яшькә кадәр	өч төрлө яшьтәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	өч төрлө яшьтәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	ике төрлө яшьтәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	галлә балалар бақчалары төркөм-нәре
6 эш көнә	9	шәһәр	42680	30340	26699	54989	46398	26699	23199	
		авыл	46020	32622	28597	59254	49859	28597	24930	
	10,5	шәһәр	50672	35668	29363	62982	54390	29363	27195	
		авыл	54646	38373	31472	67881	58486	31472	29243	
	12	шәһәр	56001	38332	32027	70974	59719	32027	29859	
		авыл	60397	41249	34348	71228	64237	34348	32118	
	14	шәһәр	63993	46325	37355	81631	67711	37355	33855	
		авыл	69024	49875	40099	88010	72863	40099	36432	
	24	шәһәр	109283	75630	37355	137577	67711	37355	33855	
		авыл	117908	81506	40099	148396	72863	40099	36432	

2. Гомуми үсөш төрөндөгө балалар бакчаларында мөктөпкөчө белемнөң уку-укуыту программаларын гамеллэ ашыруга финанс чыгымнары нормативлары

Мөктөпкөчө мегариф ошмасының атнага эш көннөре саны	Мөктөпкөчө мегариф ошмасының эш сэгать-лөре саны	Жирлек (округ)	Мөктөпкөчө мегариф ошмаларында мөктөпкөчө белемнен уку-укуыту программаларын гамеллэ ашыруга финанс чыгымнары нормативы, сына сумнарда бер төрөйлөнүчөгө					гаилэ балалар бакчалары төркөм-нөре	
			бер ук яшьтөгө төркөмнөр		төрлө яшьтөгө төркөмнөр				
			2 айдан алып 1 яшькө калдер	1 яшьтөн алып 3 яшькө калдер	3 яшьтөн алып 7 яшькө калдер	2 айдан алып 3 яшькө калдер	өч төрлө яшьтөгөлөр: алып 7 яшькө калдер		ике төрлө яшьтөгөлөр: 3 яшьтөн алып 7 яшькө калдер
5 эш көнө	3	шәһәр	11777	10785	10985	15556	16313	10985	-
		авыл	12622	11474	11556	16650	17307	11556	-
4		шәһәр	17105	13449	13649	20884	21641	13649	-
		авыл	18373	14349	14431	22370	23058	14431	-
5		шәһәр	19769	16113	13649	26212	24305	13649	-
		авыл	21249	17225	14431	28152	25933	14431	-
6		шәһәр	22433	18777	16313	28876	26969	16313	-
		авыл	24124	20100	17307	31028	28809	17307	-
7		шәһәр	30542	20866	20708	37523	35079	20708	17539
		авыл	32656	22189	21913	40098	37341	21913	18670
9		шәһәр	38535	26195	23372	48180	43071	23372	21536
		авыл	41452	28054	24874	51811	46136	24874	23068
10,5		шәһәр	43863	31523	26036	53508	48399	26036	24200
		авыл	47203	33805	27749	57562	51887	27749	25944

Мәктәпкәчә мөғариф оешмасының атнага эш көннәре саны	Мәктәпкәчә мөғариф оешмасының эш сәғәтләрә саны	Жирлек (округ)	Мәктәпкәчә мөғариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнәң уку-уқыту программаларының гамәлтә ашыруға финанс чыгымнары нормативы, елына сумнарда/бер тәрбияләнүчегә										
			бер ук яшьгәгә төркөмнәр			төрле яшьгәгә төркөмнәр				ике төрле яшьгәгәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькәгәгә			гилә балалар бақчалары төркөмнәре
			2 айдан алып 1 яшькәгәгә каләр	1 яшьтән алып 3 яшькәгәгә каләр	3 яшьтән алып 7 яшькәгәгә каләр	2 айдан алып 3 яшькәгәгә каләр	өч төрле яшьгәгәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькәгәгә каләр	өч төрле яшьгәгәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькәгәгә каләр	ике төрле яшьгәгәгә: 3 яшьтән алып 7 яшькәгәгә каләр				
	12	шәһәр	49191	34187	28700	61501	53728	28700	26864				
		авыл	52954	36681	30625	66189	57638	30625	28819				
	24	шәһәр	91817	63493	34028	117447	59056	34028	29528				
		авыл	98962	68312	36376	126575	63389	36376	31695				
6 эш көнә	9	шәһәр	43863	31523	28700	56172	48399	28700	24200				
		авыл	47203	33805	30477	60437	51887	30625	25944				
	10,5	шәһәр	51855	36851	31364	64165	56392	31364	28196				
		авыл	55829	39556	33352	69064	60514	33500	30257				
	12	шәһәр	57184	39515	34028	72157	61720	34028	30860				
		авыл	61580	42432	36228	72411	66265	36376	33133				
	14	шәһәр	65176	47508	39357	82814	69712	39357	34856				
		авыл	70207	51059	41979	89193	74892	42127	37446				
	24	шәһәр	110466	76813	39357	138761	69712	39357	34856				
		авыл	119091	82689	41979	149579	74892	42127	37446				

3. Бала үсеше үзкүлөрдө мөктөпкөчө белемнен уку-укугту программаларын гамэлгө ашыруга финанс чыгымнары нормативлары

Мөктөпкөчө мегариф ошмасынын атнага эш көнөре саны	Мөктөпкөчө мегариф ошмасынын эш сатагылары саны	Жирлек (округ)	Мөктөпкөчө мегариф ошмаларында мөктөпкөчө белемнен уку-укугту программаларын гамэлгө ашыруга финанс чыгымнары нормативы, елына сумнарада/бер тарбийяланууча										
			бер ук яшьтөгө төркөмнөр					төрлө яшьтөгө төркөмнөр					гаиле балалар бакчалары төркөм-нөре
			2 айдан алып 1 яшькө калдер	1 яшьтөн алып 3 яшькө калдер	3 яшьтөн алып 7 яшькө калдер	2 айдан алып 3 яшькө калдер	өч төрлө яшьтөгөлөр: 3 яшьтөн алып 7 яшькө калдер	ике төрлө яшьтөгөлөр: 3 яшьтөн алып 7 яшькө калдер					
5 эш көне	3	шөһөр	12523	11531	11731	16302	17060	11731	-	-	-	-	
		авыл	13369	12220	12303	17397	18054	12303	-	-	-	-	
4		шөһөр	17852	14196	14396	21631	22388	14396	-	-	-	-	
		авыл	19120	15096	15178	23117	23805	15178	-	-	-	-	
5		шөһөр	20516	16860	14396	26959	25052	14396	-	-	-	-	
		авыл	21996	17971	15178	28899	26680	15178	-	-	-	-	
6		шөһөр	23180	19524	17060	29623	27716	17060	-	-	-	-	
		авыл	24871	20847	18054	31775	29556	18054	-	-	-	-	
7		шөһөр	31725	22049	21891	38706	36262	21891	18131	-	-	-	
		авыл	33839	23373	23096	41281	38524	23096	19262	-	-	-	
9		шөһөр	39718	27378	24555	49363	44254	24555	22127	-	-	-	
		авыл	42635	29237	26057	52995	47319	26057	23660	-	-	-	
10,5		шөһөр	45046	32706	27219	54691	49582	27219	24791	-	-	-	
		авыл	48386	34989	28933	58746	53070	28933	26535	-	-	-	

Мәктәпкәчә мегариф оешмасының атнага эш көннәре саны	Мәктәпкәчә мегариф оешмасының эш сәгатьләре саны	Жирлек (округ)	Мәктәпкәчә мегариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнәң уку-укуыту программаларын гамәлтә ашыруга финанс чыгымнары нормативы, елына сумнарда/бер тәрбияләнүчәгә										
			бер ук яшьтәгә төркөмнәр			төрлө яшьтәгә төркөмнәр				ике төрлө яшьтәгәләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр			гаилә балалар бакчалары төркөмнәре
			2 айдан алып 1 яшькә кадәр	1 яшьтән алып 3 яшькә кадәр	3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	2 айдан алып 3 яшькә кадәр	өч төрлө яшьтәгәләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	өч төрлө яшьтәгәләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр	ике төрлө яшьтәгәләр: 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр				
	12	шәһәр	50374	35370	29883	62684	54911	29883	27455				
		авыл	54137	37864	31808	67372	58822	31808	29411				
		шәһәр	93001	64676	35211	118631	60239	35211	30119				
	24	авыл	100146	69495	37559	127759	64573	37559	32286				
		шәһәр	45046	32706	29883	57355	49582	29883	24791				
		авыл	48386	34989	31808	61621	53070	31808	26535				
	10,5	шәһәр	53039	38034	32547	65348	57575	32547	28787				
		авыл	57012	40740	34684	70247	61697	34684	30849				
		шәһәр	58367	40698	35211	73340	62903	35211	31452				
	12	авыл	62764	43615	37559	73594	67448	37559	33724				
		шәһәр	66359	48691	40540	83997	70896	40540	35448				
		авыл	71390	52242	43310	90376	76075	43310	38037				
	24	шәһәр	111650	77996	40540	139944	70896	40540	35448				
		авыл	120274	83873	43310	150762	76075	43310	38037				
		шәһәр	120274	83873	43310	150762	76075	43310	38037				

4. Катнаш төрдөгө балалар бакчаларынын коррекцияле төркөмнөрөндө һәм компенсациялеу төрөндөгө балалар бакчаларынын коррекцияле төркөмнөрөндө мөктөпкөчө белемнен жайлаштырылган уку-укугыту программаларын гамөлгө ашыруга финанс чыгымнары нормативнары

Тәрбия-ленүүчелер категориясына	Тәрбия-ленүүлөрдүн жыштыгынын составы	Жирлек (округ)	Мөктөпкөчө магариф ошмаларында мөктөпкөчө белемнен жайлаштырылган уку-укугыту программаларын гамөлгө ашыруга финанс чыгымнары нормативнары, сыяна суммардык бер тәрбиялөнүүчөгө													
			биш көпкөчө эш атнасы						алты көпкөчө эш атнасы							
			3	4	5	6	7	9	10,5	12	24	9	10,5	12	14	24
Сөйлөмө нык бозылган балалар	өч яшыкө калер	шөһөр	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294
		авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504
	өч яшытган артыг-рак	шөһөр	24926	32054	39182	46310	60431	69723	76693	83662	92955	79016	85985	95278	106894	106894
		авыл	26567	34214	41862	49509	64645	74614	82090	89567	99536	84583	92059	102028	114489	114489
Күрү сөзлөтөн өлөшчө югалткан балалар (начар күрү-күрү-чөлөр)	өч яшыкө калер	шөһөр	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294
		авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504
	өч яшытган артыг-рак	шөһөр	24926	32054	39182	46310	60431	69723	76693	83662	92955	79016	85985	95278	106894	106894
		авыл	26567	34214	41862	49509	64645	74614	82090	89567	99536	84583	92059	102028	114489	114489
Интел-лекты бозылган балалар (акылга зайытфилер)	өч яшыкө калер	шөһөр	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294
		авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504
	өч яшытган артыг-рак	шөһөр	24926	32054	39182	46310	60431	69723	76693	83662	92955	79016	85985	95278	106894	106894
		авыл	26567	34214	41862	49509	64645	74614	82090	89567	99536	84583	92059	102028	114489	114489

Тәрбия-ленүүлөр категориясы		Тәрбия-ленүүлөрүнүн жынынан аныкталган составы		Мәктәпкә өзгөрүшү жана өлкөсүнө берилген программалардын гамалга ашырууга финансы чыгымдары нормативин, анына суммаларды бер тәрбиялөөчүгө											
				Жирлек (округ)						алты көчкөк эш атнасы					
				көнөнө эш сагатына саны						көнөнө эш сагатына саны					
3	4	5	6	7	9	10,5	12	24	9	10,5	12	14	24		
Иштүү сөлөң бозылган балдар (иштөөчү мөччөлөр)	шөһөр	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294
	авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504
Күрү сөлөң югалган балдар (суукырлар)	шөһөр	39184	50291	63722	74827	97489	113751	125367	136983	153244	127690	141629	155568	174153	174153
	авыл	41864	53779	68188	80103	104401	121846	134308	146769	164215	136800	151753	166707	186645	186645
Иштүү сөлөң югалган балдар (навар иштөөчүлөр)	шөһөр	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294
	авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504
Иштүү сөлөң югалган балдар (навар иштөөчүлөр)	шөһөр	39184	50291	63722	74827	97489	113751	125367	136983	153244	127690	141629	155568	174153	174153
	авыл	41864	53779	68188	80103	104401	121846	134308	146769	164215	136800	151753	166707	186645	186645
Иштүү сөлөң югалган балдар (навар иштөөчүлөр)	шөһөр	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294
	авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504
Иштүү сөлөң югалган балдар (навар иштөөчүлөр)	шөһөр	31434	39182	49253	57002	75777	87393	94362	103655	115270	96685	108301	117593	131532	131532
	авыл	33548	41862	52667	60979	81108	93569	101046	111015	123476	103538	115999	125968	140922	140922

Тәрбиялөнүчөлөр катгориасы	Тәрбиялөнүчөлөрдүн жыштыгынын составы	Жирлек (округ)	Мектепкөзө мөгариф ошмаларында мөктөпкөзө бөлемнен жайлаштырылган укуктугы программаларын гамалга ашыруга финансы чыгымары нормативни, сыяна суммарлар/бер тарбиялөнүчөгө														
			биш көпчөк эш атнасы							алты көпчөк эш атнасы							
			3	4	5	6	7	9	10,5	12	24	9	10,5	12	14	24	
Төрөк-харөкет аппараты бозылган балалар	өч яшькө калар	шөар	37400	48508	61938	73043	95705	111967	123583	135199	228124	125906	139845	153784	172369	265294	
		авыл	40033	51948	66357	78272	102570	120016	132477	144938	244628	134969	149923	164876	184814	284504	
	өч яшькөн аргыларак	шөар	31434	39182	49253	57002	75777	87393	94362	103655	115270	96685	108301	117593	131532	131532	
		авыл	33548	41862	52667	60979	81108	93569	101046	111015	123476	103538	115999	125968	140922	140922	
Туберкулез интоксикациясе булган балалар	өч яшькө калар	шөар	23142	30270	37398	44526	58647	67940	74909	81878	137633	77232	84201	93494	105110	160865	
		авыл	24736	32383	40031	47678	62814	72783	80260	87736	147550	82752	90229	100198	112659	172473	
	өч яшькөн аргыларак	шөар	17799	21778	28081	32058	40774	47743	52389	57036	64005	52389	59359	64005	70974	70974	
		авыл	18923	23191	29951	34220	43556	51033	73463	61002	68479	56017	63494	68479	75955	75955	
Еш авыручы балалар	өч яшькө калар	шөар	23142	30270	37398	44526	58647	67940	74909	81878	137633	77232	84201	93494	105110	160865	
		авыл	24736	32383	40031	47678	62814	72783	80260	87736	147550	82752	90229	100198	112659	172473	
	өч яшькөн аргыларак	шөар	17799	21778	28081	32058	40774	47743	52389	57036	64005	52389	59359	64005	70974	70974	
		авыл	18923	23191	29951	34220	43556	51033	73463	61002	68479	56017	63494	68479	75955	75955	
Катлаулы дефектары булган балалар	өч яшькө калар	шөар	44526	58783	63747	87296	115385	133970	147909	161848	273358	150232	166494	185079	205987	317497	
		авыл	47678	62973	78266	93561	123682	143620	158574	173527	293155	161066	178512	198450	220880	340508	
	өч яшькөн аргыларак	шөар	46310	60567	74823	89080	117169	135754	149693	163632	275142	152016	168278	186863	207771	207771	
		авыл	49509	64804	80097	95391	125513	145451	160404	175358	195296	162897	180342	200280	222711	222711	

Тәрбияленүүлөр категориясы		Тәрбияленүүлөрдүн жыштыгынын составы		Жирлек (округ)		Мэктэпкө магариф ошмаларында мектепкө бөлөмөн жайгаштырылган укуктуу программаларын гамалга ашырууга финансы чыгымнары нормативин, сына суммарды бер тәрбиялүүчөгө										
						биш көпкөк эш атнасы					алты көпкөк эш атнасы					
						3	4	5	6	7	9	10,5	12	24	9	10,5
Социалдык фондун нематики жетишсиздиктерге дуушар болгон балалар	өч	21358	28073	32464	39176	51742	58711	65680	70327	77296	65680	72650	79619	88912		
	яштан арыгырак	22741	29943	34654	41856	55323	62799	70276	75261	82737	70276	77753	85230	95199		
Саламаттык жаңыланган балка	өч	23142	30270	37398	44526	58647	67940	74909	81878	137633	77232	84201	93494	105110		
	яшкө калар	24736	32383	40031	47678	62814	72783	80260	87736	147550	82752	90229	100198	112659		
	өч	17799	21778	28081	32058	40774	47743	52389	57036	64005	52389	59359	64005	70974		
мемкинликке дуушар болгон балалар	өч	18923	23191	29951	34220	43556	51033	56017	61002	68479	56017	63494	68479	75955		

5. Аз комплектты балалар бакчаларында мектепкөчө белемнең уку-укуту программаларын гамәллә ашыруга финанс чыгымнары нормативлары

Мәктәпкәчө мәгариф оешмасының атнага эш көннәре саны	Мәктәпкәчө мәгариф оешмасының эш сәғәтләре саны	Мәктәпкәчө мәгариф оешмаларында мектепкәчө белемнең уку-укуту программаларын гамәллә ашыруга финанс чыгымнары нормативы, ылына сумнардa/бер төркемгә					
		бер үк яшьтәгә төркемнәр		төрле яшьтәгә төркемнәр			
		2 айдан алып 1 яшькә каләр	1 аяштан алып 3 яшькә каләр	3 аяштан алып 7 яшькә каләр	2 айдан алып 3 яшькә каләр	өч төрле яшьтәгеләр: 3 аяштан алып 7 яшькә каләр	ике төрле яшьтәгеләр: 3 аяштан алып 7 яшькә каләр
5 эш көне	3	59378	80451	99640	63614	78575	99640
	4	88133	102018	128395	86495	107331	128395
	5	102511	123585	128395	109623	121708	128395
	6	116888	145151	157151	121125	136086	157151
	7	157366	157547	198847	155659	176563	198847
	9	201342	201533	228456	202513	220540	228456
	10,5	230098	244667	257212	225517	249295	257212
	12	258853	266233	285967	260024	278051	285967
	24	488896	503465	343478	501569	306806	343478
	9	230098	244667	285967	237017	249295	285967
	10,5	273231	287800	314722	271524	292429	314722
	12	301986	309366	343478	284911	321184	343478
	14	345119	374066	400988	352039	364317	400988
6 эш көне	24	589540	611298	400988	593584	364317	400988

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1147. Татарстан Республикасы Бюджет кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым за- кон актларына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

Татарстан Республикасы Бюджет кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2004, № 4 – 5; 2005, № 6 (II өлеш), № 10 (I өлеш), № 12 (IV өлеш); 2006, № 6 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2007, № 8, № 10; 2008, № 8 (III өлеш), № 10 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш), № 12 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 11 (I өлеш), № 11 (II өлеш); 2012, № 11 (I өлеш); 2013, № 7) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 17 статьяда:

а) 2 пунктта «үз көченә керә торган Татарстан Республикасы законнары» сүзләрәннән соң «чираттагы финанс елына һәм план чорына» сүзләрән өстәргә;

б) 3 пунктта «тәкъдим итә торган үзгәрешләр кертү» сүзләрәннән соң «чираттагы финанс елына һәм план чорына» сүзләрән өстәргә;

2) 20 статьяда:

а) 1 пунктта:

икенче абзацта «шул исәптән» сүзләрән «моңа» сүзенә, «ассигнованиеләр» сүзен «ассигнованиеләр дә керә» сүзләрәнә алмаштырырга;

дүртенче абзацта «дәүләт (муниципаль) учреждение-ләр» сүзләрәннән соң «һәм дәүләт (муниципаль) унитар предприятие-ләр» сүзләрән өстәргә;

бишенче абзацта «– товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә» сүзләрән төшереп калдырырга;

б) 2 пунктта «хезмәте күрсәтүләргә» сүзләрәннән соң «(эшләр башкаруга)» сүзләрән өстәргә;

3) 20¹ статьяда:

а) 1 пунктта «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының озак вакытлы максатчан программалары, шулай ук» сүзләрән «Татарстан Республикасы дәүләт программалары, муниципаль программалар, шулай ук тиешенчә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының,» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 пунктта:

беренче абзацта «һәм аңа туры килә торган чыгымнар төре» сүзләрән төшереп калдырырга;

икенче абзацта «һәм аңа туры килә торган чыгымнар төре» сүзләрән төшереп калдырырга;

в) 4 пунктның икенче абзацында «һәм аңа туры килә торган чыгымнар төре» сүзләрән төшереп калдырырга;

г) 7 пунктның өченче абзацында «һәм әлеге Кодексның 55 статьясы» сүзләрән төшереп калдырырга;

4) 20² статьяда:

а) исемдә «Дәүләт һәм» сүзләрән «Дәүләт яисә» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) «Дәүләт һәм» сүзләрән «Дәүләт яисә» сүзләрәнә алмаштырырга;

5) 23 статьяның 3 пунктында «һәм Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы, шушы закон белән жирле бюджетларга тиешле субвенцияләрне раслау шарты белән, ел саен гамәлгә кертелергә» сүзләрән төшереп калдырырга;

6) IV бүлек исемдә «каплау» сүзен «финанслау» сүзенә алмаштырырга;

7) 24 статьяда:

а) 2 пунктның икенче абзацында «раслау һәм Татарстан Республикасы бюджеты» сүзләрән «раслау һәм (яисә) Татарстан Республикасы бюджеты» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 пунктның өченче абзацында «раслау һәм жирле бюджет» сүзләрән «раслау һәм (яисә) жирле бюджет» сүзләрәнә алмаштырырга;

8) 25 статьяда:

а) 1 пунктка түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счетта калган акчалар белән идарә итү буен-

ча операцияләр башкарганда, Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счеттан күчерелгән акчалар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма.»;

б) 3 пунктта:

өченче абзацта «бюджет» сүзен «Татарстан Республикасы бюджеты» сүзләренә алмаштырырга;

түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«товарлар ташуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә Татарстан Республикасы исемнән төзелгән дөүләт контрактлары шартлары нигезендә, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган очрактарда, хисап финанс елында түләнергә тиешле бу дөүләт контрактларын түләүгә бюджет ассигнованиеләренәң файдаланылмый калган суммасыннан артмый торган күләмдә күрсәтелгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен жибереләләр.»;

в) түбәндәге эчтәлекле 3¹ пункт өстәргә:

«3¹. Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счетта калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр составына түбәндәгеләр керә:

акчаларны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә банк депозитларына урнаштыру һәм кире кайтару;

гамәлгә куючысы Татарстан Республикасы булган һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә шәхси счетлары Татарстан Республикасы Финанс министрлыгында ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару.»;

г) 4 пунктта:

түбәндәге эчтәлекле яңа уналтынчы абзац өстәргә:

«жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счетта калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр башкарганда, жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счеттан күчерелгән акчалар һәм жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма.»;

уналтынчы абзацны 5 пункт дип санарга һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Жирле бюджетның агымдагы финанс елы башына калган акчалары муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы хокукый акты белән билгеләнгән күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплау өчен һәм товарлар ташуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә му-

ниципаль берәмлек исеменнән төзелгән муниципаль контрактлар шартлары нигезендә, жирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карарында билгеләнгән очрактарда, күрсәтелгән максатларга бюджет ассигнованиеләренәң файдаланылмый калган суммасыннан артмый торган күләмдә хисап финанс елында түләнергә тиешле бу муниципаль контрактларны түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен жибәрелергә мөмкин.»;

9) 29 статьяның 3 пункттында:

а) беренче абзацта «муниципаль берәмлек исеменнән» сүзләреннән соң «Россия Федерациясе валютасында эчке базарга урнаштырыла торган» сүзләрен өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлекле яңа икенче абзац өстәргә:

«Муниципаль берәмлекләрнең Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясеннән читтә хисаплашулары рөхсәт ителми.»;

в) икенче абзацны өченче абзац дип санарга;

10) 29¹ статьяның 1 пункттын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Татарстан Республикасы бюджетына чит ил банкларыннан чит ил валютасында кредитлар жәлеп итү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләренә таянып башкарыла.

Татарстан Республикасына чит ил валютасында кредит алу максатларында чит ил банкларын сайлау Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасының тышкы облигация заемнары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнары, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясенәң һәм әйләнешенәң үзенчәлекләре турында» 1998 елның 29 июлендәге 136-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләренә таянып гамәлгә ашырыла.

Номиналь бәясә чит ил валютасында күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен халыкара капитал базарларына урнаштыру Россия Федерациясе дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен халыкара капитал базарларына керту өстенлеген исәпкә алып башкарыла.

Номиналь бәясә чит ил валютасында күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен халык-

ара капитал базарларына урнаштыру операцияләрен уздыру сроклары Россия Федерациясе Финанс министрлыгы белән килештерелергә тиеш.»;

11) түбәндәге эчтәлекле яңа 29² статья өстәргә:

«29² статья. **Россия Федерациясеннән читтә Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы хисаплашулары**

1. Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясеннән читтә урнаштыру юлы белән Татарстан Республикасы хисаплашулары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнары, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясенен һәм әйләнешенен үзенчәлекләре турында» 1998 елның 29 июлендәге 136-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләренә таянып гамәлгә ашырыла.

Номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен халыкара капитал базарларына урнаштыру Россия Федерациясе дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен халыкара капитал базарларына урнаштыруның өстенлеген исәпкә алып башкарыла.

Номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен халыкара капитал базарларына урнаштыру операцияләрен уздыру сроклары Россия Федерациясе Финанс министрлыгы белән килештерелергә тиеш.

2. Россия Федерациясеннән читтә Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы хисаплашулары Россия Федерациясе Бюджет кодексинда билгеләнгән шартларны үтәп гамәлгә ашырыла.»;

12) 29² статьяны 29³ статья дип санарга һәм анда «29¹ статьясы» сүзләрен «29¹ һәм 29² статьялары» сүзләренә, «тиешле бюджет бурыч йөкләмәләрен» сүзләрен «Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләрен» сүзләренә алмаштырырга;

13) 31¹ статьяда:

а) 2 пунктның 1 пунктчасында «иң чик күләме» сүзләрен «исемлеге һәм жәлеп итү күләме» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «программасы» сүзеннән соң «чираттагы финанс елына һәм план чорына» сүзләрән өстәргә;

14) 33 статьяда:

а) исемдә «иң чик күләмнәре» сүзләрән «күләме» сүзенә алмаштырырга;

б) 2 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

15) 34 статьяның исемдә «иң чик күләмнәрен» сүзләрән «күләмен» сүзенә алмаштырырга;

16) 38 статьяның 4 пункттындагы икенче абзацында «104 статьясындагы 2 пункты» сүзләрән «104 статьясындагы 4 пункты» сүзләрәнә алмаштырырга;

17) 41 статьяның икенче абзацында «20» санын «15» санына алмаштырырга;

18) 42 статьяның икенче абзацында «компенсацияләрнең региональ фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

19) 44 статьяда:

а) 4 пунктның 3 пунктчасында «тышкы» сүзен төшереп калдырырга, «бер мәртәбә» сүзләрәннән соң «яисә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә» сүзләрән өстәргә;

б) 5 пунктның беренче абзацына «иң чик күрсәткечләр бозылганда,» сүзләрәннән соң «һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 30 бүлегендә каралган очракларда» сүзләрән өстәргә;

20) 44¹ статьяның 5 пункттындагы бишенче абзацында «компенсацияләрнең региональ фонды составына кертелә һәм» сүзләрән төшереп калдырырга;

21) 44⁴ статьяның 1 пункттындагы икенче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;

22) 44⁶ статьяда:

а) 1 пунктның икенче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;

б) 6 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алу хокукларын гамәлгә ашыруга дәүләт гарантияләрен тәэмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәэмин итү өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенцияләрне исәпләп чыгару элегә Кодексның 9² нче кушымтасында китерелгән методика буенча гамәлгә ашырыла.»;

в) түбәндәге эчтәлеккә 6¹ пункт өстәргә:

«6¹. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәэмин итү өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенцияләрне исәпләп чыгару элегә Кодексның 9^{2.1} нче кушымтасында китерелгән методика буенча гамәлгә ашырыла.»;

23) 44¹⁰ статьяның 3 пунктындагы дүртенче абзацына «субсидия күләме» сүзләреннән соң «, әгәр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында башкасы билгеләнмәгән булса,» сүзләрен өстәргә;

24) 46 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«46 статья. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының, муниципаль берәмлекләр вәкиллеке органнарының бюджет вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары Татарстан Республикасы бюджет системасының тиешле бюджетларын һәм аларның үтәләше турындагы хисапларны карыйлар һәм раслыйлар, үз утырышларында, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары комитетлары, комиссияләре, эшче төркемнәре утырышлары барышында, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары үткәрә торган тыңлаулар вакытында һәм депутатлар мөрәжәгатьләренә бәйлә рәвештә тиешле бюджетлар үтәләшенең аерым мәсьәләләрен карауны тикшереп торалар, тышкы дәүләт (муниципаль) фи-

нанс контроле органнарын булдыралар һәм аларның хокукый статусларын билгелиләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкиллеке) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында» 1999 елның 6 октябрәндәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясе, әлегә Кодекс, муниципаль берәмлекләре уставлары нигезендә бүтән вәкаләтләренә башкаралар.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының бюджет мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлегә Кодекста, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы башка норматив хокукый актларында билгеләнгән компетенциясе кысаларындагы вәкаләтләрен тәмин итү өчен аңа Татарстан Республикасы башкарма хакимият органнары, дәүләтнеке булган бюджеттан тыш фондлар белән идарә итү органнары тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат тапшырылырга тиеш.»;

25) 47¹ статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«47¹ статья. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле органнарының бюджет вәкаләтләре

1. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле органнарына керә торган Татарстан Республикасы Хисап палатасы, муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнары, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, жирле администрацияләр органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан дәүләт (муниципаль) финанс контроленә гамәлгә ашыру буенча бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлегә Кодекста билгеләнгән.

2. Татарстан Республикасы Хисап палатасы, муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнары шулай ук түбәндәге бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыралар:

бюджет акчаларын тотуның сакчыл һәм нәтижәле булуын ачыклауга юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

бюджетлар турында законнар (карарлар), бюджет законнарының башка норматив хокукый актлары проектларына, шул исәптән бюджетлар күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгән экспертиза;

дәүләт (муниципаль) программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпылышларны бетерү һәм Россия Федерациясә бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

бюджет акчаларының баш администраторлары тарафыннан эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты үткәрүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

«Россия Федерациясә субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Хисап палатасы турында» 2004 елның 7 июнендәге 37-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, жирле администрацияләр органнары (вазыйфай затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнары Федераль финанс-бюджет күзәтчеләге хезмәте тарафыннан Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының, жирле администрацияләр органнары (вазыйфай затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының бюджет вәкаләтләрен үтәвен анализлау максатларында соратып алына торган мәгълүматны һәм документларны тапшырырга тиеш.

4. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, жирле администрацияләр органнары (вазыйфай затлары) булган муниципаль финанс контроле органнары бюджет акчаларының баш администраторлары тарафыннан эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты үткәрүгә анализ ясыялар.

5. Татарстан Республикасы Хисап палатасының, муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарының әлеге статьяның 1 һәм 2 пунктларында каралган бюджет вәкаләтләре

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда, «Татарстан Республикасы Хисап палатасы турында» 2004 елның 7 июнендәге 37-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның да билгеләнгән нигезләмәләренә үтәп гамәлгә ашырыла.»;

26) 49 статьяның утыз дүртенче абзацында «һәм (яисә) төрләре» сүзләрен төшереп калдырырга;

27) 50 статьяда:

- а) 2 һәм 4 пунктларны үз көчләрен югалткан дип танырга;
- б) түбәндәге эчтәлеккә 6 пункт өстәргә:

«б. Бюджет законнарын бозулар ачыкланган очракта Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы түбәндәге карарларны кабул итәргә хокуклы:

Татарстан Республикасы бюджет системасының башка бюджетына Татарстан Республикасы бюджетыннан бирелгән акчалар суммасын һәм (яисә) бу акчалардан файдаланган өчен түләү суммасын һәм аларны үз вакытында кире кайтармаган өчен пеняларны һичшиксез түләттерү турында;

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) бирүне туктатып тору турында.»;

28) 50¹ статьяда:

- а) түбәндәге эчтәлеккә яна өченче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджет системасының башка бюджетына Татарстан Республикасы бюджетыннан бирелгән акчалар суммасын һәм (яисә) бу акчалардан файдаланган өчен түләү суммасын һәм аларны үз вакытында кире кайтармаган өчен пеняларны Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлегә Кодекста билгеләнгән очракларда һичшиксез түләттерүне гамәлгә ашыра.»;

- б) өченче абзацны дүртенче абзац дип санарга;

- в) түбәндәге эчтәлеккә яна бишенче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджетының бердәй счётында калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләренә гамәлгә ашыра.»;

г) дүртенче – унынчы абзацларны тиешенчә алтынчы – уникенче абзацлар дип санарга;

д) унберенче һәм уникальче абзацларны тиешенчә үнөченче һәм үндүртенче абзацлар дип санарга һәм аларны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы баш администраторларыннан, Татарстан Республикасы бюджеты керемнәре баш администраторларыннан Татарстан Республикасы бюджеты үтәләше турында бюджет хисаплылыгы төзү өчен кирәкле материаллар ала;

Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, Татарстан Республикасы бюджеты керемнәре баш администраторларыннан, Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы баш администраторларыннан алынган бюджет хисаплылыгы нигезендә Татарстан Республикасы бюджеты үтәләше турында бюджет хисаплылыгы төзи;»;

е) үнөченче һәм үндүртенче абзацларны тиешенчә унбишенче һәм уналтынчы абзацлар дип санарга;

ж) түбәндәге эчтәлекле унжиденче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджетын казначылык аша үтәүне гамәлгә ашыра торган орган элге Кодекста билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә дәүләт эчке финанс контролен башкара.»;

29) 53 статьяның 2 пунктна түбәндәге эчтәлекле 5 пунктча өстәргә:

«5) Татарстан Республикасы дәүләт программаларына.»;

30) 53² статьяның 3 пунктндагы беренче абзацында «Физик һәм юридик затларга дәүләт хезмәтләре күрсәтү» сүзләрен «Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан дәүләт хезмәтләре күрсәтү (эшләр башкару)» сүзләренә алмаштырырга;

31) 55 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«55 статья. **Татарстан Республикасы дәүләт программалары**

1. Татарстан Республикасы дәүләт программалары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана.

Татарстан Республикасы дәүләт программаларын гамәлгә ашыру сроclarы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты урнаштыра торган тәртиптә аның тарафыннан билгеләнә.

Татарстан Республикасы дәүләт программаларын эшләү турында карарлар кабул итү һәм күрсәтелгән программаларны булдыру һәм гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы дәүләт программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет чыгымнарының һәрбер программага туры килә торган максатчан статьясы буенча, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының программаны раслаган норматив хокукый акты нигезендә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән раслана.

Киләсе финанс елыннан башлап гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган Татарстан Республикасы дәүләт программалары, шулай ук элек расланган Татарстан Республикасы дәүләт программаларына үзгәрешләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Татарстан Республикасы дәүләт программалары Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы үз көченә кертгән көннән алып ике айдан да соңга калмыйча аңа туры китерелергә тиеш.

3. Татарстан Республикасының һәр дәүләт программасы буенча ел саен аны гамәлгә ашыру нәтижәләгән бәяләү үткәрелә. Әлеге бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан Татарстан Республикасының элек кабул ителгән дәүләт программасын киләсе финанс елыннан башлап туктату яисә үзгәртү, шул исәптән Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү зарурлыгы турында карар кабул ителергә мөмкин.

4. Татарстан Республикасы дәүләт программаларында жирле бюджетларга Татарстан Республикасы дәүләт программаларына туры килә торган максатларга ирешүгә юнәлдерелгән муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга субсидияләр биру каралырга мөмкин. Күрсәтелгән бюджетара субсидияләргә биру шартлары һәм исәпләү методикасы Татарстан Республикасының тиешле дәүләт программасы белән билгеләнә.»;

32) 60¹ статьяда:

а) 1 пунктта «бюджеты кытлыгы» сүзләрәннән соң «, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Кодекста билгеләнгән башка күрсәткечләр» сүзләрән өстәргә;

б) 2 пунктта «Россия Федерациясе бюджет законнарында» сүзләрән «Россия Федерациясе Бюджет кодексында, федераль бюджет турында федераль законда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнарында» сүзләрәнә алмаштырырга;

в) 3 пунктта:

беренче абзацта «билгеләнә» сүзен «раслана» сүзенә алмаштырырга;

2¹ пунктчаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2¹) чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет ассигнованиеләрән бюджет чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү;»;

3 пунктчаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3) чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет ассигнованиеләрән Татарстан Республикасы бюджет акчаларын баш бүлүчеләре, бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү;»;

6 пунктчада «Татарстан Республикасы бюджетты чыгымнары» сүзләрәннән соң «(Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан билгеләнештәге бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган Татарстан Республикасы бюджетты чыгымнарын исәпкә алмыйча)» сүзләрән өстәргә;

7 пунктчада «әлеге Кодексның 25 статьясында билгеләнгән» сүзләрән төшереп калдырырга;

8 пунктчада «һәм Татарстан Республикасының тышкы дәүләт бурычының иң югары чиге» сүзләрән «иң югары чиге һәм (яисә) Татарстан Республикасының тышкы дәүләт бурычының иң югары чиге» сүзләрәнә алмаштырырга;

г) 5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5. Шартлы раслана торган (расланган) чыгымнар дигәндә бюджетлар чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.»;

33) 61 статьяның 4 пункттында:

а) тугызынчы – унберенче абзацларны үз көчләрән югалткан дип танырга;

б) уникальче абзацны түбэндәге редакциядә баян итәргә:
«Татарстан Республикасы дәүләт программалары исемлегә»;

34) 73 статьяның 2 пунктında «елына бюджет» сүзләрен «елына Татарстан Республикасы бюджеты» сүзләренә алмаштырырга;

35) 76 статьяда:

а) өченче абзацта «кире кайтару» сүзләрен «артык бүленгән суммаларны күчерү, кире кайтару» сүзләренә алмаштырырга;

б) алтынчы абзацта «акчаларны» сүзен «артык бүленгән суммаларны, акчаларны» сүзләренә алмаштырырга, «(исәпкә алуны)» сүзләрен «(исәпкә алуны, ачыклауны)» сүзләренә алмаштырырга;

36) 77 статьяда:

а) 3 пунктта:

алтынчы абзацта «тиешле бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар, чыгымнар төрләре» сүзләрен «бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре)» сүзләренә алмаштырырга;

түбәндәге эчтәлеккә яңа сизәенче абзац өстәргә:

«гавами норматив йөкләмәләренә финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләрен бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) арасында бюджет чараларын баш бүлүчегә агымдагы финанс елында гавами йөкләмәләренә башкару өчен каралган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме чикләрендә яңадан бүлгән очракта»;

сизәенче абзацны тугызынчы абзац дип санарга һәм аны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«физик һәм юридик затлардан, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында расланган күләмнәрдән тыш, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм кире кайтарылмый торган керемнәр алган очракта, шулай ук күрсәтелгән чаралар кыскарган (кире кайтарылган яисә ихтыяж булмаган) очракта»;

тугызынчы абзацны унынчы абзац дип санарга;

унынчы абзацны унберенче абзац дип санарга һәм үз көчен югалткан дип танырга;

унберенче һәм уникальче абзацларны тиешенчә уникальче һәм унөченче абзацлар дип санарга;

түбәндәге эчтәлекке ундүртенче һәм унбишенче абзацлар өстәргә:

«дәүләт бурычына хезмәт күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен дәүләт бурычына хезмәт күрсәтү өчен каралган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекчәләре арасында яңадан бүлгән очракта;

товарлар ташуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә төзелгән дәүләт контрактлары шартлары нигезендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләргә таянып, әлеге дәүләт контрактларын үтәүгә бюджет ассигнованиеләренең агымдагы финанс елы башына файдаланылмый калган суммасыннан артмый торган күләмдә хисап финанс елында түләнергә тиешле бу дәүләт контрактларын түләү өчен бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанс елында артырган очракта;»;

унөченче абзацны уналтынчы абзац дип санарга;

б) 4 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«4. Татарстан Республикасы бюджетының жыелма бюджет язмасын түзү һәм алып бару тәртибендә жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен бюджет чараларын баш бүлүчеләр, бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекчәләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча раслау каралырга тиеш.

Татарстан Республикасы бюджетының жыелма бюджет язмасын түзү һәм алып бару тәртибендә жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен бюджетлар чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары, дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясенең чыгымнар кодлары буенча, шул исәптән бюджетның төрле максатчан статьялары һәм (яисә) чыгымнар төрләре өчен, дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе төркемнәре һәм статьялары, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияле раслау каралырга мөмкин.»;

в) 5 пунктның икенче абзацында «билгеләнергә тиеш» сүзләрен «билгеләнергә мөмкин» сүзләренә алмаштырырга;

г) 6 пунктка «бюджет ассигнованиеләре кертелә» сүзләреннән соң «, моңа Татарстан Республикасы бюджетының бердәй счетында калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр керми» сүзләрен өстәргә;

37) 77¹ статьяның 1 пунктына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасының касса планында Татарстан Республикасы бюджетының бердәй счетында калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләргә гамәлгә ашыруга тотыла торган акча чараларының иң чик күләме билгеләнә.»;

38) 78¹ статьяның 3 пунктында «чыгымнар буенча» сүзләрен төшереп калдырырга, «баш бүлүченә (бүленүченә)» сүзләреннән соң «чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары, шулай ук» сүзләренә алмаштырырга;

39) 78² статьяның беренче абзацында «бюджеты үтәләше» сүзләреннән соң «, моңа Татарстан Республикасы бюджетының бердәй счетында калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр керми,» сүзләрен өстәргә;

40) 80² статьяның 2 пунктындагы өченче абзацында «классификациясенә» сүзеннән соң «чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча, шулай ук» сүзләрен өстәргә;

41) 93 статьяның 2 пунктында «субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар» сүзләреннән соң «һәм физик һәм юридик затлардан кәргән түләттерелми торган керемнәр» сүзләрен өстәргә, «аларның агымдагы финанс елы башына кулланылмый калган калдыклары» сүзләрен «бюджетка Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлегә Кодексның 97 статьясындагы 4 пунктында билгеләнгән тәртиптә керүчеләре» сүзләренә алмаштырырга;

42) 97 статьяда:

а) 4 пунктта:

беренче абзацы түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган,

агымдагы финанс елында кулланылмый калган бюджетара трансфертлар үзлэре бирелгән бюджет керемәнә кире кайтарылырга тиеш.»;

түбәндәге эчтәлекле яңа өченче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджеты акчалары баш администраторының агымдагы финанс елында кулланылмый калган максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турындагы карары нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калган акчаларынан артык булмаган күләмдәге акчалар бюджетның күрсәтелгән бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган чыгымнарын финанс белән тәэмин итү өчен киләсе финанс елында үзлэре элек бирелгән бюджет керемәнә кире кайтарылырга мөмкин.»;

өченче абзацны дүртенче абзац дип санарга;

б) түбәндәге эчтәлекле 6 пункт өстәргә:

«6. Вәкаләтле оешмада яисә Татарстан Республикасының тышкы бурыч йөкләмәләрен үтәү буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының генераль агенты (агенты) функцияләрен башкара торган башка махсус оешмада Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына ачылган счетларда Татарстан Республикасы бюджетының агымдагы финанс елының 1 гыйнварына чит ил валютасында барлыкка килгән калган акчалары Татарстан Республикасы бюджетының бердәй счетына күчерелми һәм агымдагы финанс елы гыйнварының беренче декадасында касса түләүләрен башкару өчен кулланыла.»;

в) түбәндәге эчтәлекле 7 пункт өстәргә:

«7. Татарстан Республикасы бюджетының Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын алучылар тарафыннан кулланылмый калган, халыкара финанс оешмалары белән килешүләр шартлары нигезендә ачылган махсус счетлардагы калган акчалары, Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын алучылар тарафыннан Татарстан Республикасы бюджетының бердәй счетына күчерелми һәм агымдагы финанс елында алар тарафыннан шул ук максатларда кулланылырга тиеш.»;

43) 97¹ статьяның 9 пунктындагы беренче абзацында «ул төзегән муниципаль финанс контроле органына» сүзләрен «ул төзегән тышкы муниципаль финанс контроле органына» сүзләренә алмаштырырга;

44) 97³ статьяда:

а) 2 пунктта:

икенче абзацта түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Кодекс таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләрне истә тотып, муниципаль берәмлек вәкиллекле органының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.»;

өченче абзацта «муниципаль районның вәкиллекле органы төзегән» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 4 пунктның икенче абзацында «(муниципаль финанс контроле органы)» сүзләрен «(тышкы муниципаль финанс контроле органы)» сүзләренә алмаштырырга;

в) 5 пунктта «(муниципаль финанс контроле органы)» сүзләрен «(тышкы муниципаль финанс контроле органы)» сүзләренә алмаштырырга;

45) X бүлекнең исемендә «дәүләт һәм муниципаль» сүзләрен «дәүләт (муниципаль)» сүзләренә алмаштырырга;

46) 98 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«98 статья. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле төрләре

1. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм бюджет мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка норматив хокукый актларны тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Дәүләт (муниципаль) финанс контроле тышкы һәм эчке контрольгә, алдан һәм чираттагы контроль ясауга бүленә.

2. Бюджет мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы дәүләт (муниципаль) финанс контроле тиешенчә Татарстан Республикасы Хисап палатасының, муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарының контрольлек итү эшчәнлегә булып тора.

3. Бюджетка караган хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә эчке дәүләт (муниципаль) финанс контроле Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының, жирле администрация органнары (вазыйфай затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының, Татарстан Республикасы бюджетының казначылык аша үтәлешен гамәлгә ашыра торган органның, уни-

ципаль берәмлекләрнең финанс органнарының контрольлек итү эшчәнлегенә булып тора.

4. Алдан контроль ясау Татарстан Республикасы бюджет системасы бюджетларын үтәү процессында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Чираттагы контроль ясау Татарстан Республикасы бюджет системасы бюджетлары үтәлешенә законлылыгын, исәпнең һәм хисапчылыкның дәрәҗәләгән билгеләү максатларында, аларны үтәү нәтиҗәләре буенча башкарыла.»;

47) түбәндәге эчтәлеккә 98¹ статья өстәргә:

«98¹ статья. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле үткәру объектлары һәм ысуллары

Дәүләт (муниципаль) финанс контроле үткәру объектлары һәм ысуллары Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.»;

48) 99 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

49) түбәндәге эчтәлеккә 99¹ статья өстәргә:

«99¹ статья. Татарстан Республикасы Хисап палатасының тышкы дәүләт финанс контролен үткәру вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Хисап палатасының тышкы дәүләт финанс контролен үткәру вәкаләтләре Россия Федерациясә Бюджет кодексы, «Россия Федерациясә субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлекләренә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, әлегә Кодекс, «Татарстан Республикасы Хисап палатасы турында» 2004 елның 7 июнендәге 37-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы Хисап палатасының тышкы дәүләт финанс контролен гәмәлгә ашыру вәкаләтләрен башкару тәртибе әлегә Кодекс, «Татарстан Республикасы Хисап палатасы турында» 2004 елның 7 июнендәге 37-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнә.»;

50) 100 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«100 статья. Татарстан Республикасы бюджетын казначылык аша үтәүне гамәлгә ашыручы органның эчке дәүләт финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы бюджетын казначылык аша үтәүне гамәлгә ашыручы органның эчке дәүләт финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

операция суммасының бюджет йөкләмәләре лимитларынан һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән артмавына контроль;

үткәрелә торган операция асылының Татарстан Республикасы бюджетын казначылык аша үтәүне гамәлгә ашыра торган органга бюджет акчаларын алучы тарафыннан тапшырылган түләү документында күрсәтелгән Россия Федерациясә бюджет классификациясә кодына туры килүенә контроль;

Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән түләнергә тиешле акча йөкләмәләре барлыкка килүне раслый торган документларның булуына контроль.

2. Эчке дәүләт финанс контроле вәкаләтләрен Татарстан Республикасы бюджетын казначылык аша үтәүне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан гамәлгә ашырганда операцияләренә санкцияләү үткәрелә.»;

51) 101 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«101 статья. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының эчке дәүләт финанс контролен үткәрү вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының эчке дәүләт финанс контролен үткәрү вәкаләтләре Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының эчке дәүләт финанс контролен үткәрү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының эчке дәүләт финанс контролен үткәрү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибендә тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшеренүләр үткәрүнең нигезләре һәм тәртибе, шул исәптән аларны үткәрү, үткәрүнең даимилеге турында карарлар кабул итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар исемлегә булырга тиеш.»;

52) 101¹ һәм 102 статьяларны үз көчләрән югалткан дип танырга;

53) 113 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

54) 9² нче кушымтаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасы
Бюджет кодексына
9² нче кушымта

Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенцияләр исәпләү методикасы

1. Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары (алга таба – муниципаль берәмлекләр) бюджетларына субвенция муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне финанс белән тәмин итү өчен билгеләнә.

2. Әлеге Методика муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен елына бер укучыга исәпләнгән финанс чыгымнары нормативын куллануга нигезләнә.

3. Субвенцияне исәпләгәндә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында белем алучыларның планлаштырылган елга кадәрге елның 1 сентябренә уку-укуыту программаларының

төрләрә, юнәлешләрә (профильләрә), гомуми белем бирү баскычлары, белем бирү рәвешләрә буенча факттагы саны кулланыла.

4. Субвенцияне исәпләү түбәндәге формула буенча гамәлгә ашырыла:

$$S_i = S_N + S_{SN} ,$$

монда:

S_i – *i*-муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен субвенция күләме;

S_N – *i*-муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен сыйныфларның норматив тулылыгы чикләрендә сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карата исәпләнгән субвенция күләме;

S_{SN} – *i*-муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү өчен сыйныфларның норматив тулылыгынан арткан сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карата исәпләнгән субвенция күләме.

5. *I*-муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен сыйныфларның норматив тулылыгы чикләрендә сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карата субвенция күләмен исәпләп чыгару түбәндәге формула буенча гамәлгә ашырыла:

$$S_N = \sum_{n=1}^3 (R_{ijcp} \times H_{ijcp}^{fn}) + \sum_{n=1}^3 (R_{ij}^{g.p.d.} \times H_{ij}^{g.p.d.}) + \sum_{n=1}^3 (R_{ij}^{d.o.} \times H_{ij}^{f.d.o.}) + \\ + \sum_{n=1}^3 (R_{ij}^e \times H_{ij}^e) + \sum_{n=1}^3 (R_{ij}^i \times H_{ij}^i) + \sum (R_{ijv} \times H_{ijv}) ,$$

монда:

R_{ijcp}^i , R_{ij}^i , $R_{ij}^{g.p.d.}$, R_{ij}^e , $R_{ij}^{d.o.}$ – тиешле төп гомуми белем биру программаларын (башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем программаларын), индивидуаль уку рәвешендәге белем алуны, озайтылган көн төркемендә белем алуны, экстернат рәвешендә белем алуны исәпкә алып гамәлгә ашыру, өстәмә белем биру программаларын гамәлгә ашыру өчен i -муниципаль берәмлеге территориясендәге j -муниципаль гомуми белем биру оешмасында бер белем алучыга исәпләнгән финанс чыгымнары нормативлары;

R_{ijv} – i -муниципаль берәмлеге территориясендәге v -төрөндәге j -муниципаль гомуми белем биру оешмаларында мәктәпкәчә белемнең уку-укыту программаларын гамәлгә ашыру өчен финанс чыгымнары нормативлары;

H_{ijcp}^{fn} , H_{ij}^i , $H_{ij}^{g.p.d.}$, H_{ij}^e , $H_{ij}^{f.d.o.}$ – i -муниципаль берәмлеге территориясендәге j -муниципаль гомуми белем биру оешмасында тиешле төп гомуми белем биру программалары (башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем программалары) буенча, индивидуаль уку рәвешендә белем алучылар санын, озайтылган көн төркемендә белем алуны, экстернат рәвешендә белем алуны исәпкә алып, өстәмә белем биру программалары буенча сыйныфларның норматив тулылыгы чикләрендә сыйныфларда белем алучыларның факттагы саны;

H_{ijv} – i -муниципаль берәмлеге территориясендәге v -төрөндәге j -муниципаль гомуми белем биру оешмаларында мәктәпкәчә белемнең уку-укыту программалары буенча сыйныфларда белем алучыларның факттагы саны;

n – гомуми белем баскычы;

c – сыйныф төре;

p – укуту профиле.

6. i -муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем биру оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү өчен сыйныфларның норматив тулылыгыннан артык сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карата субвенция күләмен исәпләп чыгару түбәндәге формула буенча гамәлгә ашырыла:

$$S_{SN} = \sum_{n=1}^3 \left(k \times \left(R_{ijcp}^i \times \left(H_{ijcp}^f - H_{ijcp}^{nm} \right) \right) \right)_n,$$

монда:

R_{jcp} – төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен *i*-муниципаль берәмлеге территориясендәге *j*-муниципаль гомуми белем бирү оешмасында бер белем алучыга исәпләнгән финанс чыгымнары нормативлары;

H_{jcp}^f – *i*-муниципаль берәмлеге территориясендәге *j*-муниципаль гомуми белем бирү оешмасында төп гомуми белем бирү программалары буенча сыйныфларда белем алучыларның фактагы саны;

H_{jcp}^{nm} – *i*-муниципаль берәмлеге территориясендәге *j*-муниципаль гомуми белем бирү оешмасында төп гомуми белем бирү программалары буенча сыйныфларның норматив тулылыгы нигезендә сыйныфларда белем алучыларның саны;

k – финанс белән тээмин ителеш коэффициенты;

n – гомуми белем баскычы;

c – сыйныф төре;

p – укыту профиле.

7. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тээмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тээмин итү өчен финанс чыгымнары нормативлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

8. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тээмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тээмин итү өчен финанс чыгымнары нормативларын исәпләү буенча методик рекомендацияләр, финанс белән тээмин ителеш коэффициенты Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

9. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тээмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тээмин итү өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләрне муниципаль берәмлекләргә бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

55) түбөндөгө эчтөлөккө 9^{2.1} нче кушымта өстөргө:

Татарстан Республикасы
Бюджет кодексина
9^{2.1} нче кушымта

**Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында
һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә
белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт
гарантияләрен тәмин итү өчен Татарстан Республикасы
бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары
бюджетларына субвенцияләр исәпләү методикасы**

1. Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенция муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү өчен билгеләнә.

2. Әлеге Методика мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнең уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыру, муниципаль мәгариф оешмаларында жайлаштырылган уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыру өчен елына бер тәрбияләнүчегә исәпләнгән финанс чыгымнары нормативын куллануға нигезләнә.

3. Субвенцияне исәпләгәндә тәрбияләнүчеләрнең, планлаштырыла торган елга кадәрге елның 1 сентябренә муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең категорияләре, яшь составы, муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының төрләре, эш режимнары буенча төркемнәрнең иң чик тулылыгыннан артмаган факттагы саны кулланыла.

4. Субвенцияләрне исәпләү түбөндөгө формула буенча гамәлгә ашырыла:

$$S_i = K_i + L_i,$$

монда:

S_i – i -муниципаль берәмлегенә муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында мәктәпкәчә белемнең уку-уқыту программаларын һәм жайлаштырылган уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыру өчен субвенция күләме;

K – i -муниципаль берәмлегенә муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында (балалар бакчалары, гомуми үсеш

төрөндөгө балалар бакчалары, компенсациялүү төрөндөгө балалар бакчалары, карап тору һәм сәламәтлөндөрү балалар бакчалары, катнаш төрдөгө балалар бакчалары, бала үсөшө үзәкләре, аз комплектлы балалар бакчалары) мәктәпкәчә белемнең уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыруга субвенция күләме;

L_i – *i*-муниципаль берәмлегенә муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында (катнаш төрдөгө балалар бакчаларының коррекцияле төркөмнәре, компенсациялүү төрөндөгө балалар бакчаларының коррекцияле төркөмнәре) жайлаштырылган уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыру өчен субвенция күләме.

5. *I*-муниципаль берәмлегенә муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында (балалар бакчалары, гомуми үсөш төрөндөгө балалар бакчалары, компенсациялүү төрөндөгө балалар бакчалары, карап тоту һәм сәламәтлөндөрү балалар бакчалары, катнаш төрдөгө балалар бакчалары, бала үсөшө үзәкләре, аз комплектлы балалар бакчалары) мәктәпкәчә белемнең уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыруга субвенция күләмен исәпләп чыгару түбәндөгө формула буенча гамәлгә ашырыла:

$$K_i = \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{ds} \times H_{ijtxy}^{ds}) + \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{dsov} \times H_{ijtxy}^{dsov}) + \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{dskomp} \times H_{ijtxy}^{dskomp}) + \\ + \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{dspo} \times H_{ijtxy}^{dspo}) + \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{dskomb} \times H_{ijtxy}^{dskomb}) + \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{crr} \times H_{ijtxy}^{crr}) + \\ + \sum_{z=1}^3 (R_{ijtxy}^{mds} \times H_{ijtxy}^{mds}),$$

монда:

$R_{ijtxy}^{ds}, R_{ijtxy}^{dsov}, R_{ijtxy}^{dskomp}, R_{ijtxy}^{dspo}, R_{ijtxy}^{dskomb}, R_{ijtxy}^{crr}, R_{ijtxy}^{mds}$ – мәктәпкәчә белемнең тиешле уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыру өчен *i*-муниципаль берәмлеге территориясендәге *j*-муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (балалар бакчалары, гомуми үсөш төрөндөгө балалар бакчалары, компенсациялүү төрөндөгө балалар бакчалары, карап тору һәм сәламәтлөндөрү балалар бакчалары, катнаш төрдөгө балалар бакчалары, бала үсөшө үзәкләре, аз комплектлы балалар бакчалары) бер тәрбияләнүчегә исәпләнгән финанс чыгымнары нормативы;

$H_{ijtxy}^{ds}, H_{ijtxy}^{dsov}, H_{ijtxy}^{dskomp}, H_{ijtxy}^{dspo}, H_{ijtxy}^{dskomb}, H_{ijtxy}^{crr}, H_{ijtxy}^{mds}$ – *i*-муниципаль берәмлеге территориясендәге *j*-муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (балалар бакчалары, гомуми үсөш төрөндөгө балалар бакчалары, карап тору һәм сәламәтлөндөрү балалар бакчалары, катнаш төрдөгө балалар бакчалары, бала үсөшө үзәкләре, аз комплектлы балалар бакчалары) мәктәпкәчә белемнең тиешле уку-уқыту

программалары буенча белем алучы тәрбияләнүчеләрнең әлеге Методиканың 3 пункты нигезендә билгеләнә торган саны;

t – муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасының территорияль урнашуы (шәһәр, авыл жире);

x – муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасы төркемнәре) атнага эш көннәре саны;

y – муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасы төркемендә) балаларның булу дәвамлылыгы;

z – муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасы төркемендә тәрбияләнүчеләрнең яшь составы;

ds – балалар бакчалары;

$dsov$ – гомуми үсеш төрөндәге балалар бакчалары;

$dskomp$ – компенсацияләү төрөндәге балалар бакчалары;

$dspo$ – карап тоту һәм сәламәтләндрерү балалар бакчалары;

$dskomb$ – катнаш төрдәге балалар бакчалары;

crr – бала үсеше үзәкләре;

$m ds$ – аз комплектлы балалар бакчалары.

6. I-муниципаль берәмлегенә муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында (катнаш төрдәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре, компенсацияләү төрөндәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре) жайлаштырылган уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыруга субвенция күләмен исәпләп чыгару түбәндәге формула буенча гамәлгә ашырыла:

$$L_i = \sum_{z=1}^3 \left(R_{ijztxq}^{kgkomb} \times H_{ijztxq}^{kgkomb} \right) + \sum_{z=1}^3 \left(R_{ijztxq}^{kgkomp} \times H_{ijztxq}^{kgkomp} \right),$$

монда:

$R_{ijztxq}^{kgkomb}, R_{ijztxq}^{kgkomp}$ – муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (катнаш төрдәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре, компенсацияләү төрөндәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре) тиешле жайлаштырылган уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыру өчен i -муниципаль берәмлеге территориясендәге j -муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасының бер тәрбияләнүчесенә исәпләнгән финанс чыгымнары нормативлары;

$H_{ijztxq}^{kgkomb}, H_{ijztxq}^{kgkomp}$ – i -муниципаль берәмлеге территориясендәге j -муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (катнаш төрдәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре,

компенсацияләү төрендәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре) муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында тиешле жайлаштырылган уку-укыту программалары буенча белем алучы тәрбияләнүчеләрнең әлеге Методиканың 3 пункты нигезендә билгеләнә торган саны;

q – муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасында (муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмасы төркемендә) тәрбияләнүчеләр категориясе (авыру төре буенча);

kgkomb – катнаш төрдәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре;

kgkomp – компенсацияләү юнәлешендәге балалар бакчаларының коррекцияле төркемнәре.

7. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү өчен финанс чыгымнары нормативлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

8. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү өчен финанс чыгымнары нормативын исәпләү буенча методик рекомендацияләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

9. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләрне муниципаль берәмлекләргә бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән раслана.».

2 статья

«Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнына жирлекләренң региональ финанс ярдәме фондыннан жирлекләргә дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен тапшыру турында» 2005 елның 22 декабрендәге 132-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (II өлеш); 2009, № 7 – 8 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш) түбәндәге үзгәреشلәрне кертергә:

1) 4 статьяда:

а) 1 өлештә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 2 өлештә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

2) 13 статьяның 1 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

3) 1 нче кушымтада:

а) исемдә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 1 пунктта «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

в) 3 пунктта:

беренче абзацта «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

дүртенче абзацта «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

бишенче абзацта «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

4) 2 нче кушымтада:

а) исемдә «Региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 1 пунктта «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «Региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга;

г) 11 пунктның беренче абзацында «Региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрән «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрәнә алмаштырырга.

3 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына балигъ булмаганнарның эшләрә һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрен төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкәләтләрен бирү турында» 2005 елның 30 декабрәндәгә 143-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (IV өләш); 2010, № 7 (II өләш); 2012, № 12 (I өләш) 11 статьясындагы 1 өләшен үз көчен югалткан дип танырга.

4 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына административ комиссияләр төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкәләтләрен бирү турында» 2005 елның 30 декабрәндәгә 144-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (IV өләш); 2010, № 7 (II өләш) 18 статьясындагы 1 өләшен үз көчен югалткан дип танырга.

5 статья

«Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарына граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу вәкәләтләрен бирү турында» 2005 елның 30 декабрәндәгә 146-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (IV өләш); 2007, № 1 (I өләш), № 11; 2008, № 10 (I өләш); 2010, № 7 (II өләш); 2011, № 5) түбәндәгә үзгәрешләренә кертергә:

1) 2 статьяда:

а) 2 өләштә «Татарстан Республикасы бюджеты составында төзелә торган региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өләштә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

2) 11 статьяның 1 өләшен үз көчен югалткан дип танырга;

3) 1 нче кушымтада:

а) исемдә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 1 пунктта «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

в) 2 пунктның беренче абзацында «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга.

6 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына мәгариф өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 22 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 2 (I өләш), № 12 (I өләш); 2008, № 8 (II өләш); 2010, № 1 – 2, № 7 (II өләш) 11 статьясындагы I өләшен үз көчен югалткан дип танырга.

7 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына сәламәтлек саклау өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 16 мартындагы 19-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 3 (I өләш); 2009, № 12 (I өләш); 2010, № 7 (II өләш); 2012, № 7 (I өләш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 5 статьяда:

а) 1 өләштә «Татарстан Республикасы бюджеты составында төзелүче компенсацияләренң төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өләштә «компенсацияләренң төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 өләштә «компенсацияләренң төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

2) 11 статьяның I өләшен үз көчен югалткан дип танырга;

3) 1 нче кушымтада:

а) исемдә «компенсацияләренң төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 1 пунктта «компенсацияларнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

4) 2 нче кушымтада:

а) исемдә «компенсацияларнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 1 пунктта «компенсацияларнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга.

8 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 7 апрелендәге 29-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 4; 2010, № 7 (II өлеш) 11 статьясындагы 1 өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

9 статья

«Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлегенең жирле үзидарә органнарына халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру өлкәсендә дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 28 апрелендәге 32-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 4; 2010, № 7 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 4 статьяда:

а) 1 өлештә «компенсацияларнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә «компенсацияларнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

2) 11 статьяның 1 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

3) 1 нче кушымтада:

а) исемдә «компенсацияларнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта:

беренче абзацта «компенсацияләрнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

дүртенче абзацта «компенсацияләрнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга.

10 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләреннән жирле үзидарә органнарына аерым категориядәге гражданның акчалата түләүләренә һәм өстәмә түләүне гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бири турында» 2006 елның 7 декабрдәге 75-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйылымы, 2006, № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 5 статьяның 1 өлешендә «Татарстан Республикасы бюджеты составында төзелүче региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

2) 11 статьяның 1 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

3) 1 нче кушымтаның исемдә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

4) 2 нче кушымтаның исемдә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга.

11 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына хәрби комиссариатлар булмаган территорияләрдә беренчел хәрби исәпкә алу вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен муниципаль район составына керүче жирлекләр бюджетларына субвенцияләр исәпләү һәм бири буенча Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бири турында» 2006 елның 11 декабрдәге 78-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйылымы, 2006, № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) преамбулада «жирлекләр бюджетларына» сүзләреннән соң «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләрен өстәргә;

2) 1 статьяда:

а) беренче абзацта «компенсацияләрнең региональ фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) өченче абзацта «компенсацияләрнең региональ фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

3) 4 статьяның 1 өлешендә «компенсацияләрнең төбәк фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

4) 11 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

5) 2 нче кушымтада:

а) исемдә «компенсацияләрнең региональ фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

б) беренче абзацта «компенсацияләрнең региональ фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга.

12 статья

Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 12 (I өлеш); 2007, № 11; 2009, № 2, № 7 – 8 (I өлеш), № 9 – 10, № 12 (I өлеш); 2010, № 1 – 2, № 3, № 6 (I өлеш), № 7 (I өлеш), № 7 (II өлеш), № 10 (II өлеш); 2011, № 6 (I өлеш), № 8 (I өлеш), № 10 (I өлеш), № 11 (I өлеш); 2012, № 1, № 6 (I өлеш), № 7 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2013, № 1, № 2 (I өлеш), № 6 (II өлеш), № 7) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 6 бүлекне үз көчен югалткан дип танырга;

2) 7.1 статьяда «муниципаль берәмлек бюджетына кагылышлы» сүзләрен, «, шулай ук 6.1– 6.3 статьяларында» сүзләрен төшереп калдырырга;

3) 7.7 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

4) 8.1 статьяда:

а) 13 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

б) 14 өлештә «6.1– 6.3 статьяларында (жирле бюджет акчалары өлешендә)» сүзләрен төшереп калдырырга.

13 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына архив эше өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләре бирү турында» 2007 елның 24 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2007, № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (III өлеш)) 10 статьясындагы I өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

14 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчмәсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә дәүләт тикшереп торуйн һәм күзәтчелеген гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2007 елның 27 декабрендәге 66-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2007, № 12 (II өлеш); 2010, № 5 (I өлеш), № 7 (II өлеш), № 12 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2013, № 3) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 4 статьяның 1 өлешендә «региональ компенсацияләр фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан» сүзләренә алмаштырырга;

2) 11 статьяның 1 өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

15 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына опека һәм попечительлек өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләре бирү турында» 2008 елның 20 мартындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2008, № 3; 2010, № 7 (II өлеш)) 10 статьясындагы I өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

16 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына Татарстан Республикасы территориясендә гражданнарның аерым категорияләре өчен жәмгәт транспорты хезмәтләреннән бертигез дәрәжәдә файдалану мөмкинлеген тәмин итү өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2008 елның 19 декабрендәге 123-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2008, № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2012,

№ 11 (I өлеш) 11 статьясындагы I өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

17 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнен жирле үзидарә органнарына административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар исемлеген билгеләү буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрнен бирү хакында» 2010 елның 30 июлендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2010, № 7 (II өлеш); 2013, № 2 (I өлеш), № 6 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 1 статьяда «, шулай ук 6.1 – 6.3 статьяларында (жирле бюджет акчалары өлешендә)» сүзләрнен төшереп калдырырга;

2) 10 статьяның I өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

18 статья

«Муниципаль районнарның һәм «Чаллы шәһәре» шәһәр округының жирле үзидарә органнарына хайваннар чирләрнен кисәтү һәм бетерү, аларны дөвалау, кеше һәм хайваннар өчен уртак чирләрдән халыкны яклау чараларын үткөрүне оештыру өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрнен бирү турында» 2012 елның 13 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 1) 11 статьясындагы I өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

19 статья

1. Түбәндәгеләрне үз көчләрнен югалткан дип танырга:

1) «Татарстан Республикасы Бюджет кодексына үзгәрешләр кертү турында» 2006 елның 22 июнендәге 46-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 6 (I өлеш); 2007, № 8; 2008, № 8 (III өлеш) 1 статьясындагы 13 пункттын;

2) «Татарстан Республикасы Бюджет кодексына үзгәрешләр кертү турында» 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2007, № 8; 2009, № 1, № 7 – 8 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2012, № 11 (I өлеш); 2013, № 7) 1 статьясындагы 26 пунктның сигезенче абзацын, 36 пунктның дүртенче һәм үнөченче абзацларын, 49 пунктның «б» һәм «г» пунктчаларын,

63 пунктның уналтынчы – унсигезенче абзацларын, 95, 97 һәм 98 пунктларын;

3) «Административ хокук бозган өчен салына торган акчалата түлөгүне белдерү алымын үзгәртү өлешендә Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 7 ноябрәндәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2007, № 11; 2010, № 3) 1 статьясындагы 25 – 27 пунктларын;

4) «Татарстан Республикасы Бюджет кодексына үзгәрешләр кертү турында» 2011 елның 18 ноябрәндәге 88-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 11 (I өлеш) 1 статьясындагы 17 пунктның «б» пунктчасының унынчы – уникаль абзацларын;

5) «Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексына һәм «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзүгә вәкаләтле вазыйфай затлар исемлеген билгеләү буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен бирү хакында» Татарстан Республикасы Законының 1 статьясына үзгәрешләр кертү турында» 2013 елның 18 июнендәге 47-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2013, № 6 (II өлеш) 1 статьясындагы 23 пунктның һәм 24 пунктның егерме беренче – егерме өченче абзацларын.

2. «Татарстан Республикасы Бюджет кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2010 елның 5 июлендәге 52-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2010, № 7 (II өлеш), № 12 (I өлеш) 1 статьясындагы 16 пунктның «в» пунктчасын 2014 елның 1 гыйнварыннан үз көчен югалткан дип танырга.

20 статья

1. Әлеге Закон, гамәлгә керүенә шушы статья белән башка сроклары билгеләнгән нигезләмәләреннән кала, рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 14 пунктның «а» пунктчасы, 15, 17 пунктлары, 36 пунктның «а» пунктчасы, 22

пунктының «б» һәм «в» пунктчалары, 54, 55 пунктлары 2014 елның 1 гыйнварыннан гамәлгә керә.

3. Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 20 статьясындагы дүртенче абзацы, 20¹, 55, 60¹ статьялары, 77 статьясындагы 4 пункты, 78¹ статьясындагы 3 пункты, 80² статьясындагы 2 пунктының өченче абзацы нигезләмәләре (әлеге Закон редакциясендә) Татарстан Республикасы бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата 2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджетыннан башлап кулланыла.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 16 октябре
№ 79-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1148. Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрәндә
кабул ителде

1 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына балигъ булмаганнарның эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрен төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкәләтләрен биерү турында» 2005 елның 30 декабрәндәге 143-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 1 статьясындагы 2 өлешендә (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2005, № 12 (IV өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2012, № 12 (I өлеш) «төзү һәм аларның» сүзләрен төшереп калдырырга.

2 статья

«Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрәндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 4 өлешендә (Татарстан Дәүләт Со-

веты Жыелма басмасы, 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 10 (I өлеш) «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы» сүзләрән төшереп калдырырга, «Балигъ булмаганнар эшләр» сүзләрәннән соң «һәм аларның хокукларын яклау» сүзләрән өстәргә.

3 статья

«Татарстан Республикасында балигъ булмаганнар эшләр һәм аларның хокукларын яклау комиссияләре турында» 2011 елның 20 маендагы 26-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2011, № 5) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 1 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Татарстан Республикасында балигъ булмаганнар эшләр һәм аларның хокукларын яклау комиссияләре (алга таба – комиссияләр) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы органнарының һәм учреждениеләренен балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, сукбайлыгын, хокук бозуларын һәм жәмгыятькә каршы гамәлләрән кисәтү, шуңа китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау һәм бетерү, балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауны тәмин итү, социаль куркыныч хәлдәге балигъ булмаганнарны социаль-педагогик реабилитацияләү, балигъ булмаганнарны жинятыләр кылуга һәм жәмгыятькә каршы гамәлләр башкаруга жәлеп итү очраklarын ачыклау һәм булдырмый калу буенча эшчәнлеген координацияләү максатларында төзелә торган даими эшләр килүче коллегиаль органнар була.»;

2) 3 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3 статья. Комиссияләрнең төп бурычлары

Комиссияләрнең төп бурычлары түбәндәгеләр:

1) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы органнарының һәм учреждениеләренен эшчәнлеген координацияләү;

2) балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау һәм торгызу, аларны дискриминацияләүнең барлык рәвешләреннән, физик яисә психик жәберләүдән, мәсхәрәләүдән, тупас мөнәсәбәттән, сексуаль һәм бүтән төрле эксплуатацияләүдән яклау чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итү;

3) социаль куркыныч хэлдәге балигъ булмаганнарны социаль-педагогик реабилитацияләү чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итү;

4) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, сукбайлыгын, хокук бозуларын һәм жәмгыятькә каршы гамәлләрен кисәтү, шуңа китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау, анализлау һәм бетерү;

5) балигъ булмаганнарны жинаятьләр кылуга һәм жәмгыятькә каршы гамәлләр башкаруга жәлеп итү очраklarын ачыклау һәм булдырмый калу чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итү;

6) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалауга, аларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатъләрен яклауга бәйле эшчәнлекнең өстенлекле юнәлешләренә кагылышлы төп мәсьәләләренә хәл итүгә карата килешенгән алымнар эшләү;

7) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, сукбайлыгын, хокук бозуларын һәм жәмгыятькә каршы гамәлләрен профилактикалау, аларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатъләрен яклау мәсьәләләре буенча дәүләт теркәве узган ижтимагый берләшмәләр, дини оешмалар, шулай ук бүтән оешмалар һәм гражданныр белән узара хезмәттәшлек;

8) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы органныарының һәм учреждениеләренә уңай эш тәжрибәсен гомумиләштерү һәм тарату, аларга оештыру-методик ярдәм күрсәтү;

9) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән бүтән бурычлар.»;

3) 10 статьяның 1 өлешендәге 7 пункттында «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрен «федераль законнарда» сүзләренә алмаштырырга;

4) 11 статьяның 20 пункттында «Россия Федерациясе законнары» сүзләрен «федераль законнар» сүзләренә алмаштырырга;

5) 12 статьяның 2 өлешендә «Россия Федерациясе законнары» сүзләрен «федераль законнар» сүзләренә алмаштырырга;

6) 13 статьяда:

а) 5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5) балигъ булмаганнарның хокук бозуларына һәм жәмгыятькә каршы гамәлләренә китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү турында тиешле органнырга һәм учреждениеләргә тәкъдимнәр кертәләр, шулай ук административ хокук бозуны

кылуга китергән сәбәпләрне һәм шартларны бетерү хакында тиешле оешмаларга һәм тиешле вазыйфай затларга Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексы нигезендә күрсәтмәләр кертәләр.»;

б) 7, 8 һәм 9 пунктларны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«7) ябык типтагы махсус укуыту-тәрбияләү учреждениеләрендә балигъ булмаганнарны тотуга бәйле мәсьәләләр, шулай ук федераль законнарда каралган бүтән мәсьәләләр буенча тиешле органнар яисә учреждениеләр белән берлектә судка тәкъдим итү өчен материаллар әзерлиләр»;

8) жинаять-башкару системасы учреждениеләреннән азат ителгән йә махсус укуыту-тәрбияләү учреждениеләреннән кайткан балигъ булмаганнарны хезмәттә һәм көнкүрештә урнаштыруда ярдәм күрсәтүне, дәүләт ярдәменә мохтаж башка балигъ булмаганнарны урнаштыру рәвешләрен билгеләүдә ярдәм итүне, шулай ук балигъ булмаганнарны социаль реабилитацияләү буенча федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка функцияләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итәләр»;

9) гомуми белем алмаган балигъ булмаганнарны мәгариф оешмасыннан чыгару хакында һәм «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда аларга белем бирүнең башка мәсьәләләре буенча мәгариф оешмасының идарә органы тәкъдимнәрен карыйлар.»;

в) 18 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«18) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау эше турында хисаплар, шулай ук муниципаль берәмлекләрдә балигъ булмаганнарның сукбайлыгын, күзәтүчесезлеген, наркоманиясен, токсикоманиясен, алкоголизмын, хокук бозуларын, үлемнәрен һәм имгәнүләрен кисәтү чаралары турында, аларның хезмәт, торақ һәм башка хокуклары бозылу хакында бүтән мәгълүмат әзерлиләр һәм аны Республика комиссиясенә, жирле үзидарә органнарына жиберәләр һәм бу өлкәдәге вәзгыятьне яхшырту буенча тәкъдимнәр кертәләр.»;

г) 20 пунктта «учреждениеләренә» сүзен «оешмаларына» сүзенә алмаштырырга;

д) 21 пунктта «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрен «федераль законнарда» сүзләренә алмаштырырга;

е) 22 пунктта «учреждениесенә» сүзен «оешмасына» сүзенә алмаштырырга;

ж) 24, 26, 28 пунктларда «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрән «федераль законнарда» сүзләрәнә, 29 пунктта «Россия Федерациясе законнары» сүзләрән «федераль законнар» сүзләрәнә алмаштырырга;

7) 14 статьяда:

а) 1 өлештә:

2 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2) муниципаль комиссия инициативасы белән кузгатылган эшләрне караганда, шулай ук балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрән яклауга бәйле башка эшләрне караганда, федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә судка үз вәкилләрән жиберергә;»;

5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5) федераль дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы буенча территориаль органнарына балигъ булмаганнарның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләрәнә кагылышлы мәсьәләләр буенча, балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын, жәмгыятькә каршы башка гамәлләрән профилактикалау чараларын гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертү турында һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына тиешле тәкъдимнәр һәм күрсәтмәләр кертү хакында Республика комиссиясенә үтенечнамә юлларга.»;

б) 2 өлештә «Россия Федерациясе законнары» сүзләрән «федераль законнар» сүзләрәнә алмаштырырга;

8) 15 статьяның 8 пункттында «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрән «федераль законнарда» сүзләрәнә алмаштырырга;

9) 17 статьяда:

а) 1 өлештә «мәгариф учреждениеләре» сүзләрән «мәгариф оешмалары» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлеккә 5¹ өлеш өстәргә:

«5¹. Комиссиянең үз компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча кабул ителә торган һәм балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын профилактикалау системасы органнары һәм учреждениеләре тарафыннан үтәү өчен жиберелә торган карарында балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрән бозулар (ачыкланганнары), балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлегенә, сукбайлыгына, хокук

бозуларына һәм жәмгыятькә каршы гамәлләренә китерә торган сәбәпләр һәм шартлар, аларны бетерү чаралары һәм бу чараларны кабул итү сроклары күрсәтелә.»;

в) 10 өлештә «күрсәтмәсен алганда,» сүзләрәннән соң «әлеге статьяның 101 һәм 102 өлешләрәндә каралган очрактардан тыш,» сүзләрән өстәргә;

г) түбәндәге эчтәлеккә 10¹ һәм 10² өлешләр өстәргә:

«10¹. Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы органнары һәм учреждениеләре комиссиягә әлеге статьяның 5¹ өлеше нигезендә чыгарылган карарны үтәү буенча кабул ителгән чаралар турында шушы карарда күрсәтелгән срокта хәбәр итәргә тиеш.

10². Оешмалар һәм вазыйфаи затлар, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексына нигезләнеп, административ хокук бозуны кылуга китергән сәбәпләрне һәм шартларны бетерү хакында муниципаль комиссия тарафыннан кертелгән күрсәтмәне алган көннән алып 30 көн эчендә аны карарга һәм күрелгән чаралар турында муниципаль комиссиягә хәбәр итәргә тиеш.»;

д) 11 өлештә «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрән «федераль законнарда» сүзләрәнә алмаштырырга;

10) 18 статьяның 2 өлешендәге 7 һәм 8 пунктларында «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрән «федераль законнарда» сүзләрәнә алмаштырырга;

11) 21 статьяда:

а) 1 өлештә «Россия Федерациясе законнарында» сүзләрән «федераль законнарда» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 2 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Муниципаль комиссияләр эшчәнлеген тикшереп торыу Республика комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.».

4 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миннеханов

Казан, Кремль
2013 елның 18 октябре
№ 80-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1149. Балык Бистәсе муниципаль районының Олы Елга һәм Сорочьи Горы авыл жирлекләрен үзгәртеп кору һәм «Балык Бистәсе муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

Балык Бистәсе муниципаль районы составындагы «Олы Елга авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә элекке жирлектәге халыкның жирлекнең вәкиллекле органы аша белдерелгән ризалыгы белән һәм «Сорочьи Горы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә элекке жирлектәге халыкның гражданнар җыенында белдерелгән ризалыгы нигезендә күрсәтелгән жирлекләргә административ үзгәргән Олы Елга авылы булган «Олы Елга авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә (алга таба – яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге) берләштерү юлы белән үзгәртеп корырга.

2 статья

1. Яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә беренче чакырылыш вәкиллекле органы депутатларының һәм беренче башлыгының вәкаләтләре чорын ике ел дип билгеләргә.

2. Яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә беренче чакырылыш вәкиллекле органы депутатлары санын ун кеше тәшкил итә дип билгеләргә.

3. Яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнарына сайлауларны билгеләү, сайлауларны әзерләү һәм үткөрү законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

3 статья

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 34 статьясындагы 5 өлешендә каралган тәртиптә жирле референдумда кабул ителә торган яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирле үзидарә органының структурасы турындагы карарда башкасы билгеләнмәгән булса, түбәндәгеләрне билгеләргә:

1) яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң беренче башлыгы әлегә муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы тарафыннан яшерен тавыш бирү юлы белән үз составыннан сайлап куела.

Яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң беренче чакырылыш вәкилләклә органы депутаты, вәкилләклә орган депутатыларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыграгы аны хуплап тавыш бирсә, бу муниципаль берәмлекнең сайлап куелган башлыгы дип санала.

Яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң башлыгын сайлап куйганчы, бу муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы утырышын вәкилләклә органының яше буенча иң өлкән депутаты ача һәм алып бара;

2) яңа төзелгән «Олы Елга авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң сайлап куелган башлыгы бу муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы рәисә вәкаләтләрен башкара.

4 статья

«Балык Бистәсе муниципаль районы» муниципаль берәмлегенәң һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренәң территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 37-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2005, № 1 (III өлеш); 2008, № 11 (I өлеш); 2010, № 5 (I өлеш) түбәндәгә үзгәрешләренә кертергә:

1) 3 статьяда:

а) алтынчы абзацны түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«Олы Елга авыл жирлегә: Олы Елга (административ үзәк), Сорочьи Горы, Казаклар авыллары, Кама поселогы;»;

б) егерме беренче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

«Балык Бистәсе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге составына керүче шәһәр һәм авыл жирлекләре

Карта-схемадагы №	Муниципаль берәмлек
1	Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогы
2	Анатыш авыл жирлеге
3	Балыклы Чүкәй авыл жирлеге
4	Бәтке авыл жирлеге
5	Биектау авыл жирлеге
6	Олы Елга авыл жирлеге
7	Олы Кульга авыл жирлеге
8	Зур Мәшләк авыл жирлеге
9	Олы Әшнәк авыл жирлеге
10	Олы Солтан авыл жирлеге
11	Казак Чаллысы авыл жирлеге
12	Корноухово авыл жирлеге
13	Күгәрчен авыл жирлеге
14	Күки авыл жирлеге
15	Котлы Бөкәш авыл жирлеге
16	Масловка авыл жирлеге
17	Түбән Тегермәнлек авыл жирлеге
18	Яңа Арыш авыл жирлеге
19	Полянка авыл жирлеге
20	Рус Әшнәге авыл жирлеге
21	Троицкий Урай авыл жирлеге
22	Уракчы авыл жирлеге
23	Шомарбаш авыл жирлеге
24	Югары Ырга авыл жирлеге
25	Шумбут авыл жирлеге
26	Шумково авыл жирлеге
27	Балтач авыл жирлеге

»;

3) 8 нче кушымтада:

а) икенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Олы Елга авыл жирлегә Олы Әшнәк, Масловка, Рус Әшнәгә авыл жирлекләре, Алексеевск һәм Лаеш муниципаль районнары белән чиктәш.»;

б) дүртенче абзацта «Олы Елга, Сорочьи Горы авыл жирлекләре һәм Лаеш муниципаль районы чикләре тоташкан урында Сорочьи Горы авылыннан 2,0 км көньяк-көнбатышта урнашкан 49 нчы тоташу ноктасыннан» сүзләрен «Олы Елга авыл жирлегә, Алексеевск һәм Лаеш муниципаль районнары чикләре тоташкан урында Сорочьи Горы авылыннан 200 м көньяк-көнбатышта Куйбышев сусаклагычы акваториясендә урнашкан $X = 429494,20$, $Y = 1358656,60$ координаталы 52 нче (57 нче) тоташу ноктасыннан» сүзләренә алмаштырырга;

в) жиденче абзацны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Олы Елга авыл жирлегә чиге Масловка авыл жирлегә белән чиктәш жирдә 50 нче тоташу ноктасыннан алып авыл хужалыгы жирләре буйлап 50 м көньяк-көнчыгышка таба, 50 м көнчыгышка таба уза, «Лаеш урманчылыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесенең Балык Бистәсе участок урманчылыгындагы 160 нчы урман кварталының аерымланган кишәрлегенең төньяк-көнбатыш чиге буйлап 30 м бара, аннары 500 м, сынык сызык ясап, әлегә урман кварталының аерымланган кишәрлеген кисеп үтеп, авыл хужалыгы жирләре буйлап көньяк-көнбатышка таба, 2,6 км көньякка таба, 500 м көньяк-көнбатышка таба һәм 750 м көньяк-көнчыгышка таба уза, алга таба «Кызыл Йолдыз урманчылыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесенең Балык Бистәсе участок урманчылыгындагы 139 нчы урман кварталының аерымланган кишәрлегенең көнбатыш чиге буйлап 30 м көньяк-көнчыгышка таба, 400 м авыл хужалыгы жирләре буйлап, 139 нчы урман кварталының аерымланган кишәрлегенең көнбатыш чиге буйлап 40 м, 450 м агачлык-куаклыктар массивының көнчыгыш чиге буйлап, 800 м, Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, авыл хужалыгы жирләре буйлап, 1,0 км, урман полосасын кисеп үтеп, әлегә автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаның көньяк-көнбатыш чиге буйлап, 950 м, Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, әлегә урман полосасының төньяк-көнчыгыш чиге буйлап, 1,4 км әлегә автомобиль юлы буйлап бара, аннары 50 м көньяк-көнбатышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 350 м урман утыртмаларының көнчыгыш чиге буйлап, 900 м 144 нче урман кварталының көнчыгыш һәм көньяк-көнчыгыш чикләре буйлап уза, аннары, әлегә автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, 350 м көньяк-көнбатышка таба һәм 350 м көньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре

буйлап уза, 100 м көньяк-көнбатышка таба Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаның төньяк-көнбатыш чиге буйлап бара, алга таба 20 м көньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап бара, аннары 150 м төньяк-көнчыгышка таба урман массивының төньяк-көнбатыш чиге буйлап, 100 м 142 нче урман кварталының төньяк-көнбатыш чиге буйлап, 150 м авыл хужалыгы жирләре буйлап, 100 м 142 нче урман кварталының төньяк-көнбатыш чиге буйлап уза, алга таба 150 м төньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 100 м көньяк-көнчыгышка таба, 150 м төньяк-көнчыгышка таба, 250 м, Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, төньяк-көнбатышка таба, 550 м төньяк-көнчыгышка таба, 150 м көньяк-көнчыгышка таба, 300 м төньяк-көнчыгышка таба бара, аннары 350 м төньяк-көнчыгышка таба 142 нче урман кварталының төньяк-көнбатыш чиге буйлап уза, алга таба 100 м төньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 100 м көнчыгышка таба, 100 м көньяк-көнбатышка таба бара, аннары 350 м көньяк-көнбатышка таба 142 нче урман кварталы буйлап уза, алга таба 100 м көньяк-көнбатышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 350 м, сынык сызык ясап, көньяк-көнчыгышка таба бара, алга таба, текә ярны кисеп үтеп, 100 м көньяк-көнчыгышка таба «Лаеш урманчылыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесенә Балык Бистәсе участок урманчылыгындагы 142 нче урман кварталы буйлап, 2,2 км Куйбышев сусаклагычы акваториясе буйлап сусаклагычның уң текә ярына кадәр, Олы Елга, Масловка авыл жирлекләре һәм Алексеевск муниципаль районы чикләре тоташкан урында Куйбышев сусаклагычы акваториясендә урнашкан $X = 430610,97$, $Y = 1363305,42$ координаталы 53 нче тоташу ноктасына кадәр бара.»;

г) сизезенче абзацны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Олы Елга авыл жирлегенә чиге Алексеевск муниципаль районы белән чиктәш жирдә 53 нче тоташу ноктасыннан алып Балык Бистәсе муниципаль районы чиге буйлап 52 нче (57 нче) тоташу ноктасына кадәр уза.»;

4) 18 нче кушымтада:

а) икенче абзацта «Сорочьи Горы» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) дүртенче абзацта «Масловка, Сорочьи Горы» сүзләрен «Олы Елга, Масловка» сүзләренә алмаштырырга;

в) бишенче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

г) алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Масловка авыл жирлеге чиге Олы Елга авыл жирлеге белән чиктәш жирдә Олы Елга, Масловка һәм Рус Әшнәге авыл жирлекләре чикләре тоташкан урында Казаклар авылыннан 2,2 км төньяк-көнчыгышта урнашкан 50 нче тоташу ноктасыннан алып 50 м көньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 50 м көнчыгышка таба уза, «Лаеш урманчылыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесенең Балык Бистәсе участок урманчылыгындагы 160 нчы урман кварталының аерымланган кишәрлегенең төньяк-көнбатыш чиге буйлап 30 м бара, аннары 500 м, сынык сызык ясап, әлеге урман кварталының аерымланган кишәрлеген кисеп үтеп, авыл хужалыгы жирләре буйлап көньяк-көнбатышка таба, 2,6 км көньякка таба, 500 м көньяк-көнбатышка таба һәм 750 м көньяк-көнчыгышка таба уза, алга таба «Кызыл Йолдыз урманчылыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесенең Балык Бистәсе участок урманчылыгындагы 139 нчы урман кварталының аерымланган кишәрлегенең көнбатыш чиге буйлап 30 м көньяк-көнчыгышка таба, 400 м авыл хужалыгы жирләре буйлап, 139 нчы урман кварталының аерымланган кишәрлегенең көнбатыш чиге буйлап 40 м, 450 м агачлык-куаклыклар массивының көнчыгыш чиге буйлап, 800 м, Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, авыл хужалыгы жирләре буйлап, 1,0 км, урман полосасын кисеп үтеп, әлеге автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаның көньяк-көнбатыш чиге буйлап, 950 м, Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, әлеге урман полосасының төньяк-көнчыгыш чиге буйлап, 1,4 км әлеге автомобиль юлы буйлап бара, аннары 50 м көньяк-көнбатышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 350 м урман утыртмаларының көнчыгыш чиге буйлап, 900 м 144 нче урман кварталының көнчыгыш һәм көньяк-көнчыгыш чикләре буйлап уза, аннары, әлеге автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаны кисеп үтеп, 350 м көньяк-көнбатышка таба һәм 350 м көньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап уза, 100 м көньяк-көнбатышка таба Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаның төньяк-көнбатыш чиге буйлап бара, алга таба 20 м көньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап бара, аннары 150 м төньяк-көнчыгышка таба урман массивының төньяк-көнбатыш чиге буйлап, 100 м 142 нче урман кварталының төньяк-көнбатыш чиге буйлап, 150 м авыл хужалыгы жирләре буйлап, 100 м 142 нче урман кварталының төньяк-көнбатыш чиге буйлап уза, алга таба 150 м төньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, 100 м көньяк-көнчыгышка таба, 150 м төньяк-көнчыгышка таба, 250 м, Олы Елга – Кама профильле автомобиль юлына

бүлөп бирелгән полосаны кисеп үтөп, төньяк-көнбатышка таба, 550 м төньяк-көнчыгышка таба, 150 м көньяк-көнчыгышка таба, 300 м төньяк-көнчыгышка таба бара, аннары 350 м төньяк-көнчыгышка таба 142 нче урман кварталының төньяк-көнбатыш чиге буйлап уза, алга таба 100 м төньяк-көнчыгышка таба авыл хужалыгы жирләрә буйлап, 100 м көнчыгышка таба, 100 м көньяк-көнбатышка таба бара, аннары 350 м көньяк-көнбатышка таба 142 нче урман кварталы буйлап уза, алга таба 100 м көньяк-көнбатышка таба авыл хужалыгы жирләрә буйлап, 350 м, сынык сызык ясап, көньяк-көнчыгышка таба бара, алга таба, текә ярны кисеп үтөп, 100 м көньяк-көнчыгышка таба «Лаеш урманчылыгы» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет учреждениесенә Балык Бистәсе участок урманчылыгындагы 142 нче урман кварталы буйлап, 2,2 км Куйбышев сусаклагычы акваториясе буйлап сусаклагычның уң текә ярына кадәр, 53 нче тоташу ноктасына кадәр бара.»;

5) 23 нче кушымтаны үз көчөн югалткан дип танырга.

5 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көнненән үз көчөнә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миннеханов

Казан, Кремль
2013 елның 18 октябре
№ 81-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1150. Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм референдумнар турында Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрәндә
кабул ителде

1 статья

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2007, № 5, № 12 (I өлеш));

2010, № 6; 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш) түбэндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 6 статьяда:

а) 2 өлешне түбэндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда тавыш бирү көне – шушы органнарның яисә шушы органнар депутатларының вәкаләтләре чоры тәмамлана торган елның сентябренң икенче якшәмбесе, ә вәкаләтләре чоры чираттагы чакырылыш Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны уздыру елында тәмамлана торган булса, әлеге статьяның 3, 3¹ һәм 4 өлешләрендә каралган очраклардан тыш, шушы сайлауларда тавыш бирү көне була.»;

б) 3 өлештә «, моңа Татарстан Республикасы Президентын вакытыннан алда сайлаулар керми, алар, әлеге статьяның 5 өлешендә каралган сайлауларны билгеләү срокларын исәпкә алып, вакытыннан алда шулай вәкаләтләр туктатылганнан соңгы сентябрьнең якындагы икенче якшәмбесендә уздырыла» сүзләрен өстәргә;

в) 4 өлешне түбэндәге редакциядә баян итәргә:

«4. Сайлауларда тавыш бирү бары тик якшәмбегә генә билгеләнергә мөмкин. Тавыш бирүне эш көне булмаган бәйрәм көненә, аннан алдагы көнгә, эш көне булмаган бәйрәм көненнән соңгы көнгә һәм билгеләнгән тәртиптә эш көне дип игълан ителгән якшәмбегә билгеләү рөхсәт ителми. Әгәр сентябрьнең сайлаулар билгеләнергә тиешле икенче якшәмбесе эш көне булмаган бәйрәм көненә яисә аннан алдагы көнгә, яисә эш көне булмаган бәйрәм көненнән соңгы көнгә, йә сентябрьнең икенче якшәмбесе билгеләнгән тәртиптә эш көне дип игълан ителгән булса, сайлаулар сентябрьнең өченче якшәмбесенә билгеләнә.»;

2) 11 статьяда:

а) 1 өлештә «Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» 2005 елның 18 маендагы 51-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба – «Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль закон) 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатларның федераль

исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 4¹ өлештә «Россия Федерациясе Федераль Собрание-се Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 5 өлешнең беренче жөмләсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Һәр сәяси партиянең, һәр сайлау берләшмәсенен, башка ижтимагый берләшмәнең тәкъдиме буенча комиссиягә бер генә хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия комиссия эгъзасы билгеләнеп куелырга мөмкин.», икенче жөмлә башында «Әлеге Кодексның 16 статьясындагы 3 өлешендә каралган очрактан тыш.» сүзләрен өстәргә;

г) 9 һәм 10 өлешләрне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9. Округ комиссияләре составы буенча тәкъдимнәр кабул итү срогы – 10 көн, башка комиссияләр составы буенча 30 көн тәшкил итә. Комиссия төзү һәм аның составына кандидатуралар буенча тәкъдимнәр кабул итү срогы турындагы хәбәр күрсәтелгән тәкъдимнәрне кабул итү башланганчыга кадәр массакуләм мәгълүмат чараларында басылып чыгарга тиеш. Мондый чакта округ комиссиясен төзү турындагы хәбәр – округ комиссиясен төзүнең әлеге Кодексның 91¹ статьясындагы 4 өлеше яисә 108¹ статьясындагы 4 өлеше нигезендә билгеләнгән иң чик срогы тәмамланырга 20 көннән дә соңга калмыйча, башка комиссия төзү турындагы хәбәр тиешле комиссиянең вәкаләтләр чоры тәмамланырга 60 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

10. Округ комиссиясен төзү тиешле комиссия составына билгеләп кую өчен кандидатуралар турындагы тәкъдимнәр кабул итү тәмамланган көннән алып 10 көн эчендә, башка комиссияне төзү 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла.»;

3) 12 статьяда:

а) 7 өлештәге 1 пунктта «, шулай ук «Россия Федерациясе Федераль Собрание-се Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 10¹ өлөш өстәргә:

«10¹. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Татарстан Республикасы территориясендә сайлау участкаларының бердәй нумерациясен билгели.»;

4) 13 статьяда:

а) 4 өлөштә беренче жөмлөнө түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе вәкаләтләр бунчаларда берәмлекнең вәкиллеке органы мөрәжәгатенә нигезләнөп кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары нигезендә территория комиссиясенә яисә муниципаль берәмлек чикләрендә эш итүче участок комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

б) 8 өлөштәге 1 пунктта «, шулай ук «Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында «Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр» сүзләрен төшерөп калдырырга;

5) 14 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«14 статья. Округ комиссияләренең статусы һәм аларны төзү тәртибе

1. Округ комиссияләре әлегә Кодексның 91¹ статьясындагы 1 өлөшендә һәм 108¹ статьясындагы 1 өлөшендә күрсәтелгән очрактарда бермандатлы һәм (яисә) күпмандатлы сайлау округлары бунча сайлаулар уздырганда тиешле бермандатлы (күпмандатлы) округларда сайлаулар уздыру һәм сайлаулар нәтижәләрен билгеләү өчен төзелә. Округ комиссияләренең вәкаләтләре башка сайлау комиссияләренә дә йөкләнергә мөмкин.

2. Округ комиссияләре әлегә Кодексның 91¹ һәм 108¹ статьяларында билгеләнгән тәртиптә төзелә.

3. Округ комиссияләренең вәкаләтләр чоры, әгәр шушы комиссиянең тавышларны санау тәртибен бозуга китергән гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата югарырак комиссиягә шикаятләр (гаризалар) кермәгән булса, йә әлегә фактлар бунча суд тикшерүе алып барылмаса, сайлаулар нәтижәләре рәсми басылып чыккан көннән алып ике айдан соң тәмамлана. Сайлау округы территориясендә тавыш бирү йомгакларына яисә сайлаулар нәтижәләренә карата шикаят бирелгән очракта, округ комиссиясенә вәкаләтләре югарырак комиссия тарафыннан карар кабул ителгән көннән йә шикаят (гариза) бунча суд карары законлы көченә кәргән көннән туктатыла.

4. Округ комиссияләре, әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә округ комиссияләре вәкаләтләрен башкара торган башка комиссияләргә алга таба шулай ук округ комиссияләргә дип аталачак.»;

6) 15 статьяның 7 өлешендәгә 1 пункттың «, шулай ук «Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр» сүзләрен төшереп калдырырга;

7) 16 статьяда:

а) 1 – 6 өлешләргә түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«1. Сайлау участокларында сайлаучыларның тавыш бирү барышын тәэмин итү һәм сайлаучыларның тавышларын санау өчен территория комиссияләргә тарафыннан участок комиссияләргә төзелә. Участок комиссиясенә хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия эгзалары саны аны тәэмин итү торган территория комиссиясегә тарафыннан, тиешле сайлау участогы территориясендә теркәлгән сайлаучылар санына карап, түбәндәгә чикләрдә билгеләнә:

1) 1001 сайлаучыга кадәр – участок комиссиясенә 3 – 9 эгзасы;

2) 1001дән 2001 сайлаучыга кадәр – участок комиссиясенә 7 – 12 эгзасы;

3) 2000нән артык сайлаучы – участок комиссиясенә 7 – 16 эгзасы.

2. Сайлауларда һәм төрле дәрәжәдәгә референдумнарда тавыш бирү көннәре туры килгән очракта, участок комиссиясенә хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия эгзаларының әлеге статьяның 1 өлешендә каралган максималь саны территория комиссиясегә тарафыннан билгеләнгән срокка участок комиссияләргә составлары резервыннан арттырылырга мөмкин, әмма ул дүрттән артыграк була алмый. Бу срок, әгәр шушы участок комиссиясенә тавыш бирү тәртибен һәм (яисә) тавышларны санау тәртибен бозуга китергән гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата югарырак комиссиягә шикаятләр (гаризалар) кермәгән булса, йә мондый фактлар буенча суд тикшерүгә алып барылмаса, сайлаулар нәтижеләре рәсми басылып чыккан көннән алып ун көннән дә иртәрәк тәмамлана алмый. Тиешле сайлау участогында тавыш бирү йомгакларына карата шикаят бирелгән очракта, бу участок комиссиясегә эгзаларының вәкаләтләргә югарырак комиссия тарафыннан карар кабул ителгән көнгә кадәр йә шикаят (гариза) буенча суд карары законлы көченә келгән көнгә кадәр озай-

тыла. Мондый чакта бу участок комиссиясе эгъзаларына хезмэт өчен өстәмә түләү (бүләкләү) һәм аларга төп эш урыныннан азат ителгән чор дәвамында компенсация түләү тиешле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

3. Участок комиссиясен төзү әлеге Кодексның 11 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәргә, шулай ук муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы, яшәү, эшләү, хезмэт, уку урыны буенча сайлаучылар жылышлары тәкъдимнәренә нигезләнеп башкарыла. Кертелә торган тәкъдимнәр саны чикләнми.

4. Территория комиссиясе түбәндәгеләрдән кәргән тәкъдимнәр нигезендә участок комиссиясе эгъзаларының гомуми саныннан кимендә икедән берен билгеләп куярга тиеш:

1) Россия Федерациясе Федераль Собраниеһе Дәүләт Думасында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән;

2) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән, шулай ук әлеге Кодексның 97¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән;

3) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сайлау берләшмәләреннән.

5. Әлеге статьяның 3 өлеше нигезендә участок комиссиясе составына тәкъдим ителгән, әмма комиссия эгъзалары итеп билгеләнеп куелмаган кандидатуралар Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе төзи торган участок комиссияләре составлары резервына кертеләләр.

6. Участок комиссиясенен вәкаләтләр чоры биш ел тәшкил итә. Участок комиссиясенен вәкаләтләре, сайлау участоклары исемлеген төгәлләштерүгә бәйле рәвештә сайлау участогы бетерелгән очракта, территория комиссиясе карары белән вакытыннан алда туктатыла. Әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә төзелгән участок комиссиясенен вәкаләтләр чоры шул комиссия катнаша торган сайлау кампаниясе вакытында тәмамланса, аның вәкаләтләре чоры бу сайлау кампаниясе тәмамланганчыга кадәр озайттыла.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 6¹ өлеш өстәргә:

«6¹. Сайлаучылар вакытлыча була торган урыннарда яисә Россия Федерациясе чикләрендә яшәү урыны буенча теркәлмәгән сайлаучылар килә торган урыннарда төзелгән сайлау участогын-

да участок комиссиясе территория комиссияләре тарафыннан тавыш бирү көненә кадәр 15 көннән дә соңга калмыйча, ә аерым очракларда – тавыш бирү көненә кадәрге көннән соңга калмыйча, әлеге статьяның 5 өлешендә каралган участок комиссияләре соствалары резервыннан төзелә.»;

8) 17 статьяның 8 һәм 9 өлешләрен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«8. Территория комиссиясе рәисе үз вазыйфасына Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән комиссиянең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары арасыннан билгеләнеп куела һәм вазыйфасыннан азат ителә.

9. Округ сайлау комиссиясе рәисе үз вазыйфасына комиссиянең югарырак комиссия карары белән хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары арасыннан билгеләнеп куела һәм вазыйфасыннан азат ителә. Участок комиссиясе рәисе үз вазыйфасына территория комиссиясе карары белән комиссиянең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары арасыннан билгеләнеп куела һәм вазыйфасыннан азат ителә.»;

9) 18 статьяда:

а) 1 өлешнең 7 пунктына «, кандидатлар исемлекләре» сүзләрен өстәргә;

б) 5 өлештә «вәкаләтләре чоры» сүзләреннән соң «, әлеге Кодексның 16 статьясындагы 2 өлешендә каралган очрактан тыш,» сүзләрен өстәргә;

в) 7 өлештә «даими (штат) нигездә эшләүче» сүзләрен төшереп калдырырга, «9 пунктында» сүзләрен «9 һәм 10 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;

г) 10 өлештә беренче жөмләне түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Сайлау кампаниясе чорында комиссия әгъзасын билгеләп куйган орган әлеге статьяның 6 һәм 8 өлешләрендә күрсәтелгән сәбәпләр белән киткән комиссия әгъзасы урынына яңасын әлеге Кодексның 11–16 статьяларында билгеләнгән таләпләр нигезендә аның китү көненнән соң ун көннән дә соңга калмыйча билгеләп куярга тиеш.»; түбәндәге эчтәлекле яңа икенче жөмлә өстәргә: «Комиссия әгъзасын билгеләп куйган орган башка чорда участок комиссиясенең яңа әгъзасын – киткән комиссия әгъзасының вәкаләтләре туктатылган көннән алып өч айдан да соңга калмыйча, ә башка комиссиянең яңа әгъзасын бер айдан да соңга калмыйча билгеләп куярга тиеш.»; «Әлеге таләп» сүзләрен «Әлеге таләпләр» сүзләренә алмаштырырга; түбәндәге эчтәлекле жөмлә өстәргә: «Участок комиссиясенең яңа әгъзасы, әлеге Кодексның

11 статьясындагы 4 һәм 4¹ өлешләрндә каралган таләпләрне үтәп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә участок комиссияләре составлары резервыннан билгеләнеп куела.»;

д) 11 өлештә «һөнәри» сүзен төшереп калдырырга;

е) түбәндәге эчтәлеккә 21 өлеш өстәргә:

«21. Хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия комиссия эгъзаларына билгеләнгән үрнәктәге таныкчылар бирелә.»;

10) 20 статьяда:

а) 4 өлештә «, «Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә кандидатларның федераль исемлекләренә депутат мандатлары тапшырылган сәяси партиялар» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 9 өлештә «Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә кандидатларның федераль исемлекләренә депутат мандатлары тапшырылган сәяси партияләрнең» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) түбәндәге эчтәлеккә 10 өлеш өстәргә:

«10. Комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия эгъзаларына таныкчылар бирелә, аларның рәвешә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

11) 25 статьяның 2 өлешендә «төзелә» сүзе алдыннан «ун елга» сүзләрен өстәргә;

12) 26 статьяда:

а) 1 өлештәге 3 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

б) 2 – 4 өлешләрне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясе сайлау округларының яңа схемасын аның график сурәте белән бергә, сайлау округларының элеккеге схемасы расланган срок тәмамланырга 80 көннән дә соңга калмыйча, тиешенчә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы каравына тапшыра.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сайлау округларының элеккеге схемасы расланган срок тәмамланырга 20 көннән дә соңга калмыйча сайлау округларының яңа схемасын раслый, бу вакытта шушы орган, сайлау округларының тәкъдим ителгән схемасы расланганчы, аңа төзәтмәләр кертергә хокуклы.

4. Әгәр сайлау округларының яңа схемасы әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән срокта, шул исәптән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы булмау аркасында расланмаса, ул тиешле сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясе тарафыннан әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән срок тәмамлангач бер айдан да соңга калмыйча раслана.»;

в) түбәндәге эчтәлекле б¹ өлеш өстәргә:

«б¹. Сайлаулар уздырганда Татарстан Республикасы Конституциясенен, Татарстан Республикасы законының, муниципаль берәмлек уставының тиешенчә Дәүләт Советы депутатлары, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатлары санын һәм (яисә) тиешле сайлауларда кулланыла торган сайлау системасы төрөн билгели торган нигезләмәләренең үзгәрүенә бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль берәмлекнең чикләре үзгәрүгә бәйле рәвештә тиешенчә бермандатлы һәм (яисә) күпмандатлы сайлау округларының схемасын куллану мөмкин булмаса, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы, сайлауларны оештыра торган сайлау комиссиясе тәкъдиме белән, Татарстан Республикасы Конституциясенен, Татарстан Республикасы законының, муниципаль берәмлек уставының тиешле нигезләмәләре үз көченә керткән көннән алып 30 көннән соңга калмыйча бермандатлы һәм (яисә) күпмандатлы сайлау округларының яңа схемасын расларга хокуклы. Әгәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы бермандатлы һәм (яисә) күпмандатлы сайлау округларының яңа схемасын күрсәтелгән срокта, шул исәптән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы булмау сәбәпле, расламаса, мондый схеманы, күрсәтелгән срок тәмамланганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча, сайлауларны оештыра торган сайлау комиссиясе раслый.»;

13) 27 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«27 статья. Сайлау участокларын төзү

1. Тавыш бирүне уздыру һәм сайлаучыларның тавышларын санау өчен сайлау участоклары төзелә. Сайлау участоклары Татарстан Республикасы территориясендә уздырыла торган барлык сайлаулар өчен бертөрле була.

2. Сайлау участоклары, «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 10 пункты нигезендә сайлау участогы территориясендә теркәлгән сайлаучылар саны турындагы белешмәләр нигезендә сайлаучылар өчен максималь уңайлыklar булдыру зарурлыгынан чыгып, жирле һәм башка шартларны исәпкә алып, түбәндәге таләпләрне үтәгән килеш биш елга төзелә:

1) сайлау участогы территориясендә иң күбе өч мең сайлаучы теркәлгән булырга тиеш;

2) сайлау округларының чикләре сайлау участоклары чикләре белән кисешмәскә тиеш.

3. Сайлау участоклары, тиешле территория комиссиясе белән килештереп, муниципаль район, шәһәр округының жирле администрациясе башлыгы тарафыннан төзелә. Әгәр сайлаучыларны теркәү (исәпкә алу) белешмәләре буенча участкагы сайлаучылар саны 3100дән артыграк булса йә әлегә статьяның 2 өлешендәге 2 пункты бозылса, сайлау участокларының исемлеге һәм аларның чикләре аларны төзү өчен каралган тәртиптә төгәлләштерелергә тиеш. Сайлау участокларының исемлеге һәм аларның чикләре муниципаль берәмлекләрнең чикләре үзгәртелүгә, муниципаль берәмлекләр үзгәртеп корылуга, бетерелүгә, сайлау участогы территориясендә теркәлгән сайлаучыларның саны кимүгә (50гә кадәр һәм аннан кимрәккә) бәйле рәвештә дә шушы тәртиптә төгәлләштерелергә мөмкин.

4. Сайлаучылар вакытлыча була торган урыннарда (хастаханәләрдә, шифаханәләрдә, ял йортларында, вокзалларда, аэропортларда, шик белдерелгән һәм гаепләнүче затларны сак астында тоту урыннарында һәм вакытлыча була торган башка урыннарда) сайлау участоклары территория комиссиясе (муниципаль берәмлеккән сайлау комиссиясе) тарафыннан ул билгеләгән срокка, тавыш бирү көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, ә аерым очракларда тавыш бирү көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлаулар уздырганда шулай ук Татарстан Республикасы

Үзәк сайлау комиссиясе белән дә килештереп) төзелергә мөмкин. Мондый участоклар сайлау округларына аларның урнашу урыны буенча кертеләләр.

5. Сайлау участкаларының исемлекләре, аларның цикләрен (әгәр сайлау участогы торак пункт территориясенә бер өлешендә төзелгән булса) йә торак пунктларның исемлеген (әгәр сайлау участогы бер яисә берничә торак пункт территориясендә төзелгән булса), участок комиссияләренә номерларын, урнашкан урыннарын һәм тавыш бирү биналарын күрсәтеп, – муниципаль район, шәһәр округы администрациясе башлыгы тарафыннан, ә жирлекнең жирле үзидарә органына сайлаулар уздырганда жирлек администрациясе башлыгы тарафыннан тавыш бирү көненә кадәр 40 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш. Сайлаучылар вакытлыча була торган урыннарда (хастаханәләрдә, шифаханәләрдә, ял йортларында, вокзалларда, аэропортларда, шик белдерелгән һәм гаепләнүче затларны сак астында тоту урыннарында һәм вакытлыча була торган башка урыннарда) төзелгән сайлау участкалары турындагы мәгълүмат шушы учреждениеләрнең администрацияләре тарафыннан сайлаучыларга житкерелә һәм, алар төзелгәннән соң ике көннән дә соңга калмыйча, территория комиссиясе (муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе) тарафыннан бастырып чыгарылырга тиеш.»;

14) 28 статьяда:

а) 2 өлештә «тавыш бирү көненә кадәр 21 көннән дә соңга калмыйча» сүзләрен «тавыш бирү көненә кадәр 11 көннән дә соңга калмыйча» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «тавыш бирү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча» сүзләрен «тавыш бирү көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча» сүзләренә алмаштырырга;

в) 11 өлештә «тавыш бирү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча» сүзләрен «тавыш бирү көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча» сүзләренә алмаштырырга;

15) 30 статьяның 1 өлешендә «20 көн кала» сүзләрен «10 көн кала» сүзләренә алмаштырырга;

16) 39 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле ¹ – ¹ өлешләр өстәргә:

«¹. Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны, муниципаль районнарның башлыкларын һәм шәһәр округлары башлыкларын сайлауларны уздырганда кандидат сайлау комиссиясенә

шулай ук Россия Федерациясе Президенты указы белән каралган форма буенча түбәндәгеләрне тапшыра:

1) кандидатка, аның хатынына (иренә) һәм балигъ булмаган балаларына карый торган Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан күчәмсез мөлкәт турында, шул мөлкәт сатып алынган акчаларны алу чыганакалары хакында, кандидатның Россия Федерациясе территориясеннән читтә мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының шундый йөкләмәләре хакында белешмәләрне;

2) жир кишәрлеге, башка күчәмсез мөлкәт объекты, транспорт чарасы, кыйммәтле кәгазьләр, акцияләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) сатып алуга кагылышлы алыш-биреш буенча үз чыгымнары, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары һәм, әгәр алыш-биреш суммасы кандидатның һәм аның хатынының (иренең) алыш-биреш башкарылганчыга кадәр соңгы өч елдагы гомуми керемнән артса, алыш-биреш башкарылган акчаларны алу чыганакалары турында белешмәләрне.

1². Әлеге статьяның 1¹ өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне тикшерү тәртибе Россия Федерациясе Президенты указы белән билгеләнә.

1³. Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздырганда кандидат үзенең теркәлү вакытына Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларындагы счетларын (кертемнәрен) ябарга, акчалар һәм кыйммәтле әйберләрен саклауны туктатырга һәм (яисә) чит ил финанс инструментларынан читләшерүне гамәлгә ашырырга тиеш.»;

б) 3 өлештә «1 өлешендә каралган» сүzlәрен «1 һәм 1¹ өлешләрендә каралган» сүzlәренә алмаштырырга;

17) 40 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3² һәм 3³ өлешләр өстәргә:

«3². Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздырганда кандидат сайлау комиссиясенә шулай ук Россия Федерациясе Президенты указы белән каралган рәвештә әлеге Кодексның 39 статьясындагы 1¹ өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне тапшыра.

3³. Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздырганда кандидат үзенең теркәлү вакытына Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларындагы счетларын (кертемнәрен) ябарга, акчалар һәм кыйммәтле әйберләренә

саклауны туктатырга һәм (яисә) чит ил финанс инструментларыннан читләшерүне гамәлгә ашырырга тиеш.»;

18) 41 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле 1² һәм 1³ өлешләр өстәргә:

«1². Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздырган-да кандидат сайлау комиссиясенә шулай ук Россия Федерациясе Президенты указы белән каралган рәвештә әлеге Кодексның 39 статьясындагы 1¹ өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне тапшыра.

1³. Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздыр-ганда кандидат үзенең теркәлү вакытына Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларындагы счет-ларын (кертемнәрен) ябарга, акчалар һәм кыйммәтле эйберләрен саклауны туктатырга һәм (яисә) чит ил финанс инструментларыннан читләшерүне гамәлгә ашырырга тиеш.»;

б) 4 өлештә «Әлеге статьяның 1 өлешендә» сүзләреннән соң «һәм әлеге Кодексның 39 статьясындагы 1¹ өлешендә» сүзләрен өстәргә;

19) 42 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле 2¹ һәм 2² өлешләр өстәргә:

«2¹. Татарстан Республикасы Президентын сайлаулар-ны, муниципаль районнар башлыкларын һәм шәһәр округла-ры башлыкларын сайлауларны уздырган-да кандидат сайлау комиссиясенә шулай ук Россия Федерациясе Президенты указы белән каралган рәвештә әлеге Кодексның 39 статьясындагы 1¹ өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне тапшыра.

2². Татарстан Республикасы Президентын сайлауларны, муниципаль районнар башлыкларын һәм шәһәр округлары баш-лыкларын сайлауларны уздырган-да кандидат үзенең теркәлү ва-кытына Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларындагы счетларын (кертемнәрен) ябарга, акчалар һәм кыйммәтле эйберләрен саклауны туктатырга һәм (яисә) чит ил финанс инструментларыннан читләшерүне гамәлгә ашырырга тиеш.»;

б) 4 өлештә «Әлеге статьяның 1 һәм 2 өлешләрендә» сүзләреннән соң «, шулай ук әлеге Кодексның 39 статьясындагы 1¹ өлешендә» сүзләрен өстәргә;

20) 45 статьяда:

а) 3 өлештә:

беренче абзацта «тапшырыла» сүзе алдыннан «язма рәвештә» сүзләрен өстәргә;

түбэндөгө эчтәлекле 3 – 5 пунктлар өстәргә:

«3) Россия Федерациясе Федераль Собраниея Федерация Советы эгъзасы – Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органы вәкиле вәкаләтләрән бирү өчен кандидатларга карата (алга таба – Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән бирү өчен кандидат, кандидатура) федераль законда каралган таләпләргә туры килә торган өч кандидатура турындагы белешмәләр, аларда түбәндөгеләр күрсәтеләргә тиеш:

а) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

б) туу датасы;

в) әлеге затның яшәү урыны урнашкан Россия Федерациясе субъектының, районның, шәһәрнең, башка торак пунктның исеме;

г) төп эш яисә хезмәт урыны, били торган вазыйфасы (төп эш яисә хезмәт урыны булмаганда – шөгьльләренең төре);

4) Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән бирү өчен кандидатларның һәркайсннан, Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләре бирелгән очракта, Федерация Советы эгъзасы статусына туры килми торган эшчәнлеген туктату йөкләмәсе белән Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән бирү өчен кандидатура буларак тәкъдим ителүгә аның ризалыгы турында гариза. Гариза кире алынмый, анда шушы зат турында түбәндөгә белешмәләр күрсәтелә:

а) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

б) туу датасы һәм урыны;

в) яшәү урыны адресы, шулай ук гариза язылган датага кадәрге биш ел дәвамында яшәү урыны адресы турындагы белешмәләр;

г) граждан паспортының яисә паспортын алыштыра торган документының сериясе, номеры һәм бирү датасы, паспорт яисә граждан паспортын алыштыра торган документ биргән органның исеме яисә коды;

д) гражданлыгы;

е) төп эш яисә хезмәт урыны, били торган вазыйфасы (төп эш яисә хезмәт урыны булмаганда – шөгьльләренең төре), шулай ук Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән бирү өчен кандидат итеп күрсәтелгәнгә кадәр тулаем алганда биш ел били торган дәүләт вазыйфалары яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары турында белешмәләр;

ж) Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән бирү өчен федераль закон нигезендә каршы килә торган чикләүләр булмау турында мәгълүмат;

5) әлеге өлешнең 4 пунктында күрсәтелгән белешмәләрне раслый торган документларның күчермәләре.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 3¹ өлеш өстәргә:

«3¹. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны, муниципаль районнар башлыкларын һәм шәһәр округлары башлыкларын сайлауларны уздырганда кандидат сайлауларны оештыра торган сайлау комиссиясенә кандидатны теркәү өчен кирәкле башка документлар белән бергә Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетларының (кертемнәренә) булмавы, акчалар һәм кыйммәтле әйберләргә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булмавы һәм (яисә) алардан файдалануны турында язма хәбәрнамә тапшыра.»;

21) 46 статьяда:

а) 4 өлештә «әлеге Кодексның 39 – 42 статьялары нигезендә кандидатлар турында тапшырыла торган белешмәләрнең» сүзләреннән соң «, шулай ук Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән биерү өчен кандидатуралар турында Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидат тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең» сүзләрен өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлекле 4¹ өлеш өстәргә:

«4¹. Әлеге Кодексның 39 статьясындагы 1³ өлешендә, 40 статьясындагы 3³ өлешендә, 41 статьясындагы 1³ өлешендә һәм 42 статьясындагы 2² өлешендә каралган таләпләрнең үтәлешен тикшерү «Аерым категорияләрдәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» Федераль законда билгеләнгән нигезләр буенча гамәлгә ашырыла.»;

в) 9 өлештә «цифрлы» сүзен төшереп калдырырга;

22) 47 статьяда:

а) 2 өлештә «закон таләпләренә туры килүен» сүзләреннән соң «, ә Татарстан Республикасы Президентын сайлауларны уздырганда – шулай ук әлеге Кодексның 104⁵ статьясындагы 2 өлешендә каралган таләпләрнең үтәлешен» сүзләрен өстәргә;

б) 6 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 1¹ һәм 1² пунктлар өстәргә:

«1¹) Татарстан Республикасы Президентын сайлауларны уздырганда – Федерация Советы эгъзасы вәкаләтләрән биерү өчен кандидатуралар турында кандидат тарафыннан бирелгән белешмәләрне тапшырмау»;

1²) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны, муниципаль районнар башлыкларын һәм шәһәр округлары башлыкларын сайлауларны уздырганда – кандидатның әлегә Кодексның 39 статьясындагы 1³ өлешендә, 41 статьясындагы 1³ өлешендә һәм 42 статьясындагы 2² өлешендә билгеләнгән таләпләргә үтәмәве;»;

в) 8 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 3¹ пункт өстәргә:

«3¹) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздырганда – кандидатның әлегә Кодексның 40 статьясындагы 3³ өлешендә билгеләнгән таләпләргә үтәмәве;»;

г) 11 өлештә «кичектерелә» сүзе алдыннан «өч айдан артыграк булмаган срокка» сүzlәрен өстәргә, икенче жөмләнә төшереп калдырырга;

23) 66 статьяга түбәндәге эчтәлекле 12 һәм 13 өлешләр өстәргә:

«12. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны уздырганда, шулай ук сайлаучыларның саны ике йөз мең кешедән арткан муниципаль берәмлекләрдә жирле үзидарә органнарына сайлаулар уздырганда кулланыла торган бюллетеньнәргә, бүтән сайлау участогында тавыш бирү танык-лыкларын, махсус билгеләр (маркалар) эшләүгә заказларны урнаштыру тиешле сайлауларны оештыра торган комиссия тарафыннан яисә түбәнгәрәк тиешле комиссияләр карары нигезендә «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

13. Сайлауларны эзерләүгә һәм уздыруга бәйле товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру комиссияләр тарафыннан тиешле бюджетның расланган бюджет язмасы нигезендә сайлауларны билгеләү турындагы карар рәсми бастырып чыгарылган көнгә кадәр гамәлгә ашырылырга мөмкин.»;

24) 72 статьяның 1 өлешендә «1 өлешенә 3 пункты» сүzlәрен «1 өлешенә 3 пункты һәм 1¹ өлеш» сүzlәренә алмаштырырга, «керемнәре һәм аларның чыганакалары турында» сүzlәрен «керемнәре һәм аларның чыганакалары турында һәм чыгымнары хакында» сүzlәренә алмаштырырга, «дөрөсләген» сүзеннән соң «, кандидатлар тарафыннан 39 статьяның 1³ өлешендә, 40 статьяның 3³ өлешендә, 41 статьяның 1³ өлешендә һәм 42 статьяның 2² өлешендә каралган таләпләргә үтәлүен» сүzlәрен өстәргә;

25) 73 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3¹ өлеш өстәргә:

«3¹. Татарстан Республикасы Президентын сайлауларны уздырганга участок комиссиясе мәгълүмат стендында Федерация Советы эгзасы вәкәләтләрән бирү өчен кандидатуралар турында Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидатлар тарафыннан тапшырылган әлеге Кодексның 45 статьясындагы 3 өлешенә 3 пунктында каралган белешмәләрне урнаштыра. Күрсәтелгән белешмәләр булган мәгълүмати материаллар шулай ук участок комиссиясе тарафыннан һәр сайлаучының үзенә дә бирелергә мөмкин.»;

26) 74 статьяның 9 өлешендә «20 көн алдан» сүзләрен «10 көн алдан» сүзләренә алмаштырырга;

27) 76 статьяда:

а) 2 өлештә «20 көннән» сүзләрен «10 көннән» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «тавыш бирү башланыр алдыннан» сүзләрен «тавыш бирү вакыты житәр алдыннан гына» сүзләренә алмаштырырга, «сайлаучыларга,» сүзен төшереп калдырырга, «(пломба салына)» сүзләрен өстәргә;

в) түбәндәге эчтәлекле 17 өлеш өстәргә:

«17. Сайлаулар уздырганга кәгазьдә эзерләнгән бюллетеньнәр кулланып тавыш бирү урынына электрон тавыш бирү уздырылырга мөмкин. Электрон тавыш бирүне уздыру турында карар Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан яисә аның кушуы буенча Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә. Электрон тавыш бирү, сайлаучыларның тавышларын санау һәм сайлау участогында тавыш бирү йомгакларын билгеләү тәртибе, тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясе беркетмәсенә рәвешә, шулай ук югарырак комиссияләр тарафыннан, электрон тавыш бирү йомгакларын исәпкә алып, тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм сайлаулар нәтижәләрен ачыклау үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

28) 77 статьяда:

а) 5 өлештә беренчә жөмләнә түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән гаризалар (телдән мөрәжәгатьләр) тавыш бирү көненә кадәр 10 көн дәвамында теләсә кайсы вакытта, әмма тавыш бирү вакыты тәмамланырга алты сәгатьтән дә соңга калмыйча тапшырылырга мөмкин.»

б) 9 өлештә түбәндәге эчтәлекле дүртенче яңа жәмлә өстәргә: «Татарстан Республикасы Президентын сайлауларны уздырганда участок комиссиясенең тавыш бирүне тавыш бирү бинасыннан читтә уздыручы хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия эгъзаларында шулай ук әлеге Кодексның 45 статьясындагы 3 өлешенең 3 пунктында каралган белешмәләр кергән мәгълүмати материаллар булырга тиеш.».

29) 78 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле 1¹ өлеш өстәргә:

«1¹. Тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә электрон рәвештә төзелергә мөмкин.»;

б) 2 өлешнең беренче абзацындагы беренче жәмләне түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә кәгазьдә рәсмиләштерелгән очракта, бер биттә төзелергә тиеш.»;

в) 5 өлешнең 4 пунктына «(кәгазьдә төзелгән беркетмә өчен)» сүзләрен өстәргә;

30) 79 статьяда:

а) 28 өлешкә түбәндәге эчтәлекле яңа икенче һәм өченче жөмләр өстәргә: «Әгәр беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның күчәрмәсе беркетмәне кәгазьдә чыгарып алу юлы белән эзерләнә һәм «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда билгеләнгән тәртиптә таныклана. Беркетмәләрнең бирелә торган таныкланган күчәрмәләренә номер сугыла.»;

б) 30 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«30. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнеү икенче нөсхәсе танышу өчен күзәтүчеләргә, әлеге Кодексның 21 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән башка затларга тапшырыла, ә аның таныкланган күчәрмәсе гомуми танышу өчен участок комиссиясә билгеләгән урынга элөп куела. Әгәр беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның икенче нөсхәсе беркетмәне кәгазьдә чыгарып алу юлы белән эзерләнә һәм тавыш бирү йомгакларын билгеләгәндә һәм беркетмә төзөгәндә участок комиссиясенең шунда булган хәлиткеч тавыш хокукына ия барлык эгъзалары тарафыннан имзаланна. Беркетмәнең икенче нөсхәсе законда каралган сайлау документациясә белән бергә, бюллетеньнәрне, участок комиссиясенең кинәш бирү тавышы хокукына ия эгъзаларының, әлеге Кодексның 21 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән баш-

ка затларның исемлекләрен дә кертеп, шулай ук участок комиссиясе мөһере саклау өчен югарырак комиссиягә тапшырыла.»;

31) түбәндәге эчтәлекле 91¹ статья өстәргә:

«91¹ статья. **Дәүләт Советы депутатларын сайлаулар буенча округ комиссияләрен төзү тәртибе**

1. Округ комиссиясе һәр бермандатлы сайлау округында төзелә.

2. Округ комиссиясен төзү элегә Кодексның 11 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр, шулай ук муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары тәкъдимнәре, сайлаучыларның яшәү, эшләү, хезмәт итү, уку урыны буенча жыелышлары тәкъдимнәре нигезендә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе округ комиссиясе эгъзаларының гомуми саныннан кимендә икедән берен түбәндәгеләрдән кергән тәкъдимнәр нигезендә билгеләп куярга тиеш:

1) Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән;

2) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән, шулай ук элегә Кодексның 97¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән.

4. Округ комиссиясе тавыш бирү көненә кадәр 75 көннән дә соңга калмыйча хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия 9 – 13 эгъзадан төзелә.»;

32) 93 статьяның 7 пункттын үз көчен югалткан дип танырга;

33) 102 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әгәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советына төп сайлаулар сентябрьнең икенче якшәмбесендә уздырылса һәм аларның нәтижеләре буенча Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тулы хокуклы составта оешмаса, кабат сайлаулар төп сайлауларда тавыш бирү көненнән өч айдан да соңга калмыйча уздырыла. Калган очракларда кабат сайлаулар сентябрьнең икенче якшәмбесендә, эчираттагы чакырылыш Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны уздыру елында – шушы сайлауларда тавыш бирү көнендә йә башка көндә, әмма кабат сай-

лаулар уздыру өчен нигез барлыкка килгән көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырыла.»;

б) 4 өлештә «Һәм участок комиссияләренең» сүзләрен «комиссияләренең, шулай ук әлеге Кодекстың 16 статьясындагы 6¹ өлешендә күрсәтелгән участок комиссияләренең,» сүзләренә алмаштырырга;

34) 104 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Өстәмә сайлаулар сентябрьнең икенче якшәмбесенә, ә чираттагы чакырылыш Россия Федерациясе Федераль Собраниеге Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны уздыру елында – шушы сайлауларда тавыш бирү көненә билгеләнә. Әгәр өстәмә сайлаулар, шул исәптән әлеге Кодекстың 87 статьясындагы 1 өлешендә каралган срокларны исәпкә алып, сентябрьнең икенче якшәмбесенә билгеләнә алмаса, алар бермандатлы сайлау округы буенча сайланган депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырылырга тиеш. Әгәр депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату сәбәпле Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тулы хокуклы составында калмаса, өстәмә сайлаулар вәкаләтләрен шулай вакытыннан алда туктаткан көннән дүрт айдан да соңга калмыйча уздырыла, мондый чакта сайлау гамәлләренең сроклары Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән өчтән бергә кыскартылырга мөмкин.»;

35) 104² статьяның 2 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

36) 104⁵ статьяда түбәндәге эчтәлекле 11 – 14 өлешләр өстәргә:

«11. Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен бирү өчен бер үк кандидатура Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына бер генә кандидат тарафыннан тәкъдим ителергә мөмкин. Әгәр Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен бирү өчен бер үк кандидатура төрле кандидатлар тарафыннан тәкъдим ителгән булса, ул аны элегрәк тәкъдим иткән кандидат тарафыннан тәкъдим ителгән дип санала. Әгәр тәкъдим ителгән кандидатура элегрәк башка кандидат тарафыннан тәкъдим ителгән булса, кандидат теркәлүгә кадәр Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен бирү өчен өстәмә рәвештә кандидатура тәкъдим итәргә хокуклы.

12. Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен бирү өчен кандидат тавыш бирү көненә кадәр 15 көннән дә соңга калмыйча төшөп калган очракта, Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына теркәлгән кандидат ике көн эчендә, Татарстан Респуб-

ликасы Үзәк сайлау комиссиясенә әлеге Кодекстың 45 статьясындагы 3 өлешенәң 3 – 5 пунктларында каралган документларны тапшырып, Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен биерү өчен яңа кандидатура (яңа кандидатуралар) тәкъдим итәргә хокуклы.

13. Әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән мәжбүр итә торган хәлләр булганда, Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына теркәлгән кандидат тавыш биерү (шул исәптән кабат тавыш биерү) көненә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен биерү өчен Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә тәкъдим ителгән кандидатураны чакыртып алу турында Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә язма гариза тапшырырга хокуклы.

14. Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен биерү өчен үзә тәкъдим иткән кандидатураны Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидат тарафыннан чакыртып алырга мәжбүр итә торган хәлләр дигәндә кандидатура итеп күрсәтелгән затның вафат булуы, әлеге затның хокуктан файдалануга сәләтлелеге суд тарафыннан чикләнү, Федерация Советы әгъзасы вәкаләтләрен биерү өчен кандидатларга карата федераль законда билгеләнгән чикләүләргә бәйлә хәлләр барлыкка килү аңлашыла.»;

37) 104⁹ статьяның 7 пункттын үз көчен югалткан дип танырга;

38) 104¹⁶ статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әгәр Татарстан Республикасы Президентын төп сайлаулар сентябрьнең икенче якшәмбесендә уздырылса һәм аларның нәтижәләре буенча Татарстан Республикасы Президенты сайланмаса, кабат сайлаулар төп сайлауларда тавыш биерү көненнән өч айдан да соңга калмыйча уздырыла. Калган очракларда кабат сайлаулар – сентябрьнең икенче якшәмбесендә, ә чираттагы чакырылыш Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны уздыру елында – шушы сайлауларда тавыш биерү көнендә йә башка көндә, әмма кабат сайлаулар уздыру өчен нигез барлыкка килгән көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырыла.»;

б) 4 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Татарстан Республикасы Президентын кабат сайлаулар әлеге Кодекстың 16 статьясындагы 6¹ өлешендә күрсәтелгән участок комиссияләренә вәкаләтләре чоры беткәнчә билгеләнгән булса, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе йә участок комиссияләренә вәкаләтләре чорын озайту турында, йә участок комиссияләрен яңа составта төзү турында күрсәтмә бирергә тиеш.»;

39) 108 статьяның 10 пункттын түбэндөге редакциядә б्यान итәргә:

«10) округ комиссияләрен төзи һәм аларның рәисләрен билгеләп куя;»;

40) түбэндөге эчтәлекле 108¹ статья өстәргә:

«108¹ статья. Жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча округ комиссияләрен төзү тәртибе

1. Округ комиссиясе муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясе карары белән һәр бермандатлы (күпмандатлы) сайлау округында төзелә.

2. Округ комиссиясен төзү әлеге Кодексның 11 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләрендә күрсәтелгән тәкъдимнәр, шулай ук муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары тәкъдимнәре, сайлаучыларның яшәү, эшләү, хезмәт, уку урыны буенча жыелышлары тәкъдимнәре нигезендә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча округ комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә икедән берен түбәндәгеләрдән кергән тәкъдимнәр нигезендә билгеләп куярга тиеш:

1) Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән;

2) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән, шулай ук әлеге Кодексның 97¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлекләрен чыгарган сәяси партияләрдән;

3) тиешле муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сайлау берләшмәләреннән.

4. Округ комиссиясе тавыш бирү көненә кадәр 60 көннән дә соңга калмыйча хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия 5 – 11 әгъзадан төзелә.»;

41) 111 статьяның 1 өлешендә «Һәм (яисә күпмандатлы)» сүзләрән төшереп калдырырга;

42) 123 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Өстәмә сайлаулар сентябрьнең икенче якшәмбесенә, ә чираттагы чакырылыш Россия Федерациясә Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны уздыру елында – шушы сайлауларда тавыш бирү көненә билгеләнә. Әгәр өстәмә сайлаулар, шул исәптән әлеге Кодексның 105 статьясындагы 1 өлешендә каралган срокларны исәпкә алып, сентябрьнең икенче якшәмбесенә билгеләнә алмаса, алар бермандатлы сайлау округы буенча сайланган депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырылырга тиеш. Әгәр депутатларның, муниципаль берәмлекнең сайланулы органы әгъзаларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату сәбәпле тиешле сайланулы орган хокукка ия булмаган составта калса, өстәмә сайлаулар вәкаләтләрне шулай вакытыннан алда туктаткан көннән дүрт айдан да соңга калмыйча уздырыла, мондый чакта сайлау гамәлләренә сроклары муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә карары белән өчтән бергә кыскартылырга мөмкин.»;

43) 126 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Муниципаль берәмлекнең сайланулы вазыйфаи заты вазыйфасына теркәлгән кандидатны сайланган дип тану шартларының түбәндәгеләрдән берәрсе муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнә:

1) тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның иң күп тавышын алган кандидат сайланган дип таныла;

2) иң күп тавыш алган, әмма тавыш бирүдә катнашкан сайлаучылар тавышларының билгеләнгән саныннан кимендә 25 процент тавыш алган кандидат сайланган дип таныла.»;

44) 129 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әгәр муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы депутатларын, муниципаль берәмлекнең сайланулы органы әгъзаларын төп сайлаулар йә муниципаль берәмлекнең сайланулы вазыйфаи затын төп сайлаулар сентябрьнең икенче якшәмбесендә уздырылса һәм аларның нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекнең сайланулы органы тулы хокуклы составта оешмаса йә муниципаль берәмлекнең сайланулы вазыйфаи заты сайланмаса, кабат сайлау-

лар төп сайлауларда тавыш биру көненнән өч айдан да соңга калмыйча уздырыла. Калган очраklarда кабат сайлаулар – сентябрьнең икенче якшәмбесендә, ә чираттагы чакырылыш Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны уздыру елында – шушы сайлауларда тавыш биру көнендә йә башка көндә, әмма кабат сайлаулар уздыру өчен нигез барлыкка килгән көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырыла.»;

б) 4 өлештә «Һәм участок комиссияләренең» сүзләрен «комиссияләренең, шулай ук әлеге Кодексның 16 статьясындагы 6¹ өлешендә күрсәтелгән участок комиссияләренең» сүзләренә алмаштырырга;

45) 130 статьяда «Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатларын сайлауларда һәм муниципаль» сүзләрен «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарә органнарына» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

«Татарстан Республикасы референдумы турында» 2003 елның 9 августындагы 33-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 8; 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 6; 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 15 статьяның 4 пункттындагы икенче жөмләнә түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Тавыш бирүне эш көне булмаган бәйрәм көненә, аннан алдагы көнгә, эш көне булмаган бәйрәм көненнән соңгы көнгә һәм билгеләнгән тәртиптә эш көне дип игълан ителгән якшәмбегә билгеләү рөхсәт ителми.»;

2) 16 статьяның 1 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Референдум әзерләүне һәм уздыруны түбәндәге референдум комиссияләре башкаралар:

Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе;
территория (район, шәһәр һәм башка) комиссияләре;
участок комиссияләре.»;

3) 17 статьяны түбэндәге редакциядә баян итәргә:

«17 статья. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясең вәкаләтләре

Референдум эзерләгәндә һәм уздырганда Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе:

а) Татарстан Республикасы территориясендә гражданнарның референдумда катнашу хокукының үтәлешен тикшереп тора;

б) әлеге Законны куллану мәсьәләләре буенча инструкциялар һәм башка норматив актлар чыгара;

в) түбәнгәрәк референдум комиссияләренең эшчәнлегенә житәкчелек итә, аларга хокукый, методик, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

г) инициатив төркемне терки;

д) референдумда тавыш бирү бюллетене рәвешен һәм текстын, шулай ук референдумда катнашучылар исемлегенә һәм референдум эзерләүгә, уздыруга бәйле башка документларның рәвешен раслый;

е) референдумда тавыш бирү өчен башка референдум участогында тавыш бирү таныклығы рәвешен раслый, референдумда тавыш бирү өчен башка референдум участогында тавыш бирү таныклыкларын эзерләүне тәмин итә һәм аларны территория комиссияләренә тапшыра;

ж) түбәнгәрәк референдум комиссияләре мөһерләренең үрнәкләрен раслый;

з) референдум эзерләүне һәм уздыруны, референдум комиссияләренең эшчәнлеген финанс белән тәмин итүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан бирелгән акчаларны бүлә, күрсәтелгән акчаларның максатчан кулланылуын тикшереп тора;

и) түбәнгәрәк референдум комиссияләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләренә (гаризаларны) карый һәм шикаятьләр (гаризалар) буенча дәлилле карарлар кабул итә;

к) референдумда катнашучыларны референдум эзерләү һәм уздыру турындагы мәгълүмат белән тәмин итә;

л) референдум комиссияләрен биналар, транспорт чаралары һәм элемент чаралары белән тәмин итүне тикшереп тора, референдумны матди-техник тәмин итүнең башка мәсьәләләрен карый;

м) референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле мәсьәләләр буенча дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә;

н) федераль законнарда, әлеге Законда, башка законнарда билгеләнгән бүтән вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.»;

4) 18 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«18 статья. Территория комиссияләренә вәкаләтләрә

Референдум әзерләгәндә һәм уздырганда территория комиссиясе:

а) тиешле территориядә гражданның референдумда катнашу хокукының үтәләшен тикшереп тора;

б) участок комиссияләренә эшчәнлеген координацияли, аларга хокукый, методик, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

в) участок комиссияләренә карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата шикаятьләрне (гаризаларны) карый һәм шикаятьләр (гаризалар) буенча дәлиллек карарлар кабул итә;

г) тиешле территориядә референдум мәсьәләләре буенча агитация үткәрүнең билгеләнгән тәртибе үтәләшен тикшереп тора;

д) референдумда тавыш бирү өчен бюллетеньнәрне һәм референдум әзерләүгә, уздыруга бәйле башка документларны участок комиссияләренә илтәп тапшыруны оештыра;

е) тиешле территориядә референдум әзерләүгә һәм уздыруга бәйле мәсьәләләр буенча дөүләт хакимияте органнары, жирле үзидар органнары белән хезмәттәшлек итә;

ж) федераль законнарда, әлеге Законда, башка законнарда билгеләнгән бүтән вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.»;

5) 19 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«19 статья. Участок комиссияләренә вәкаләтләрә

Референдум әзерләгәндә һәм уздырганда участок комиссиясе:

а) участок комиссиясенә адресы һәм телефон номеры турында, аның эш вакыты, шулай ук тавыш бирү көне, вакыты һәм урыны турында халыкка мәгълүмат бирә;

б) референдумда катнашучыларның исемлеген төгәлләштерә, референдумда катнашучыларны шушы исемлек белән таныштыра, әлеге исемлектәге хаталар һәм төгәлсезлекләр турында гаризаларны карый һәм аңа тиешле үзгәрешләр кертү хакындагы мәсьәләләренә хәл итә;

в) тавыш бирү өчен биналар, тавыш бирү әржәләрен һәм башка жиһазлар әзерләүне тәмин итә;

г) югарырак референдум комиссиясеннән алынган белешмәләр нигезендә референдумда катнашучыларга референдум мәсьәләләре турында мәгълүмат бирүне тәмин итә;

д) референдум участогы территориясендә референдум мәсьәләләре буенча агитация үткәру тәртибенәң үтәләшен тикшереп тора;

е) референдумда тавыш бирү өчен башка референдум участогында тавыш бирү таныклыкларын бирә;

ж) тавыш бирү көнендә референдум участогында тавыш бирүне оештыра;

з) тавышлар санауны уздыра, референдум участогында тавыш бирү йомгакларын билгели, тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзи һәм аны территория комиссиясенә тапшыра;

и) референдум участогында тавыш бирү йомгакларын игълан итә һәм тавыш бирү барышын күзәтеп баручы затларга тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең таныкланган күчermәләрен бирә;

к) әлеге Законны, башка законнарны бозуга карата шикаятьләрне (гаризаларны) үз вәкаләтләре чикләрендә карый һәм күрсәтелгән шикаятьләр (гаризалар) буенча дәлилле карарлар кабул итә;

л) референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле документларны саклауны һәм югарырак референдум комиссиясенә тапшыруны тәмин итә;

м) әлеге Закон нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.»;

б) 26 статьяда:

а) 11 пунктта «20 көннән» сүзләрен «10 көннән» сүзләренә алмаштырырга;

б) 13 пунктта «20 көндә» сүзләрен «10 көндә» сүзләренә алмаштырырга;

7) 27 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«27 статья. Референдум участоклары

1. Тавыш бирүне уздыру һәм референдумда катнашучыларның тавышларын санау өчен Федераль закон, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә төзелгән бердәй сайлау участоклары, референдум участоклары файдаланыла.

2. Референдумда катнашучылар вакытлыча була торган урыннарда (хастаханәләрдә, шифаханәләрдә, ял йортларында,

вокзалларда, аэропортларда, шик белдерелгән һәм гаепләнүче затларны сак астында тоту урыннарында һәм вакытлыча була торган башка урыннарда) референдум участкалары территория комиссиясе тарафыннан ул билгеләгән срокка тавыш бирү көненә кадәр 45 көннән дә соңга калмыйча, ә аерым очрақларда тавыш бирү көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча төзелергә мөмкин.

3. Референдум участкаларының исемлекләре, аларның чикләрен (әгәр референдум участогы торак пункт территориясе өлешендә төзелгән булса) йә торак пунктларның исемлеген (әгәр референдум участогы бер яисә берничә торак пункт территориясендә төзелгән булса) һәм участок комиссияләренен номерларын, урнашкан урыннарын һәм тавыш бирү биналарын күрсәтеп, муниципаль районның, шәһәр округының жирле администрациясе башлыгы тарафыннан тавыш бирү көненә кадәр 40 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш. Референдумда катнашучылар вакытлыча була торган урыннарда (хастаханәләрдә, шифаханәләрдә, ял йортларында, вокзалларда, аэропортларда, шик белдерелгән һәм гаепләнүче затларны сак астында тоту урыннарында һәм вакытлыча була торган башка урыннарда) төзелгән референдум участкалары турындагы мәгълүмат шушы учреждениеләрнең администрацияләре тарафыннан референдумда катнашучыларга житкерелә һәм алар төзелгәннән соң ике көннән дә соңга калмыйча территория комиссиясе тарафыннан бастырып чыгарылырга тиеш.»;

8) 37 статьяның 1 пунктында «алар күрсәткән федераль кандидатлар исемлекләренә «Россия Федерациясе Федераль Собрание» Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган һәм (яисә) алар күрсәткән кандидатлар исемлекләренә» сүзләрен төшереп калдырырга;

9) 43 статьяда түбәндәге эчтәлекле 9 һәм 10 пунктлар өстәргә:

«9. Референдум уздырганда файдаланыла торган бюллетеньнәр, башка референдум участогында тавыш бирү таныкчылары, махсус билгеләр (маркалар) эзерләүгә заказлар урнаштыру «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар ур-

наштыру комиссиялар тарафыннан тиешле бюджетның расланган бюджет язмасы нигезендә референдум билгеләү турындагы карар рәсми басылып чыккан (бастырып чыгарган) көнгә кадәр гамәлгә ашырылырга мөмкин.»;

10) 44 статьяда:

а) 1 пунктта «референдум билгеләү турындагы карар рәсми басылган көнгә хезмәт өчен түләүнең федераль законда билгеләнгән 20 мең минималь күләмненән» сүзләрен «40 миллион сумнан» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Референдум фонды түбәндәге акчалар исәбеннән төзелергә мөмкин:

а) әлеге Законның 12 статьясындагы 1 пункты нигезендә төзелгән референдум уздыру буенча инициатив төркем әгъзаларының үз акчалары, алар гомумән алганда референдум уздыру буенча инициатив төркемнен һәр әгъзасы өчен референдум фонды акчаларыннан барлык чыгымнарның иң чик суммасыннан бер проценттан арта алмый;

б) сайлау берләшмәләренең, башка ижтимагый берләшмәләренең, шул исәптән әлеге Законның 12 статьясындагы 2 пункты нигезендә референдум уздыру инициаторлары булып торучыларның ихтыяры иганәләре, һәр сайлау берләшмәсе, башка ижтимагый берләшмә өчен референдум фонды акчаларыннан барлык чыгымнарның иң чик суммасыннан 50 проценттан артыграк булмаган күләмдә;

в) гражданның һәм юридик затларның ихтыяры иганәләре, һәр гражданин, юридик зат өчен референдум фонды акчаларыннан барлык чыгымнарның иң чик суммасыннан тиешенчә бер проценттан һәм жиде проценттан артыграк булмаган күләмдә.»;

11) 45 статьяның 8 пункттындагы «а» – «в» пунктчаларын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«а) референдум фондыннан акчалар тоту буенча финанс операциясе турында, аның күләме референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күләмненән биш проценттан артыграк булган очракта;

б) референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күләмненән өч проценттан артыграк суммада референдум фондына иганәләр керткән юридик затлар турында;

в) референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күлөмөнөн 0,4 проценттан артыграк суммада референдум фондына иганэлэр керткән гражданныр саны турында;»;

12) 48 статьяның 9 пункттында «20 көн» сүзләрэн «10 көн» сүзләрэнә алмаштырырга;

13) 50 статьяда:

а) 2 пунктта «20 көннән» сүзләрэн «10 көннән» сүзләрэнә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «тавыш бирү башланыр алдыннан» сүзләрэн «тавыш бирү вакыты житәр алдыннан гына» сүзләрэнә алмаштырырга, «референдумда катнашучыларга,» сүзләрэн төшереп калдырырга, «һәм пломба салына» сүзләрэн өстәргә;

в) 14 пунктта икенче жөмлөнө төшереп калдырырга;

14) 51 статьяның 5 пункттындагы беренче жөмлөнө түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Әлеге статьяның 4 пункттында күрсәтелгән гаризалар (телдән мөрәжәгатьләр) тавыш бирү көнөнә кадәр 10 көн эчендә теләсә кайсы вакытта, әмма тавыш бирү вакыты тәмамланырга алты сәгатътән дә соңга калмыйча тапшырылырга мөмкин.»;

15) 52 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлеккә 1¹ пункт өстәргә:

«1¹. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмә электрон рәвештә төзелергә мөмкин.»;

б) 2 пунктта:

беренче абзацтагы беренче жөмлөнө түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә кәгазьдә рәсмиләштерелгән очракта бер биттә төзелергә тиеш.», «и» пунктчасында «участок комиссиясенә мөһер» сүзләрәннән соң «(кәгазьдә төзелгән беркетмә өчен)» сүзләрэн өстәргә;

16) 53 статьяда:

а) 27 пунктта түбәндәге эчтәлеккә яңа икенче һәм өченче жөмлөләр өстәргә: «Әгәр беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның күчермәсе беркетмәнә кәгазьдә чыгарып алу юлы белән эзерләнә һәм Федераль законда билгеләнгән тәртиптә таныклана. Беркетмәләрнең бирелә торган таныкланган күчермәләрәнә номер сугыла.»;

б) 29 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«29. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнә икенче нөсхәсә танышу өчен күзәтүчеләргә, әлеге Законның 22 ста-

тысындагы 3 пунктунда күрсәтелгән башка затларга тапшырыла, ә аның таныкланган күчermәсе гомуми танышу өчен участок комиссиясе билгеләгән урынга элeп куeла. Әгәр беркетмә электрон рәвештә төзeлгән булса, аның икенчe нөсхәсe беркетмәнe кәгаздә чыгарып алу юлы белән эзeрләнә һәм тавыш бирү йомгакларын билгеләгәндә һәм беркетмә төзeгәндә участок комиссиясeнeң шунда булган хәлиткeч тавыш хокукына ия барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Беркетмәнeң икенчe нөсхәсe законда каралган референдум документациясe белән бергә, бюллетeньнәрнe, участок комиссиясeнeң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының, әлeгe Законның 22 статьясындагы 3 пунктунда күрсәтелгән башка затларның исемлекләрeн дә кертeп, шулай ук участок комиссиясe мөһeрe саклау өчeн югарырак комиссиягә тапшырыла.».

3 статья

«Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2004, № 3 (II өлеш); 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 5 (II өлеш); 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8, № 12) түбәндәгe үзгәрешләрнe кертeргә:

1) 18 статьяның 5 пунктундагы икенчe жөмләнe түбәндәгe редакциядә бәян итәргә: «Тавыш бирүнe эш көнe булмаган бәйрәм көнeнә, аннан алдагы көнгә, эш көнe булмаган бәйрәм көнeннән соңгы көнгә һәм билгеләнгән тәртиптә эш көнe дип игълан ителгән якшәмбeгә билгеләү рөхсәт ителми.»;

2) 19 статьяның 1 пунктун түбәндәгe редакциядә бәян итәргә:

«1. Референдум эзeрләнe һәм уздыруны түбәндәгe референдум комиссияләрe башкаралар:

муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясe;
участок комиссияләрe.»;

3) 20 статьяны түбәндәгe редакциядә бәян итәргә:

«20 статья. **Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясe
вәкаләтләрe**

Референдум эзeрләгәндә һәм уздырганда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясe:

а) муниципаль берәмлек территориясeндә граждaннарның референдумда катнашу хокукының үтәлешен тикшереп тора;

б) муниципаль берәмлек территориясендә референдум эзерләүгә һәм уздыруга, кирәкле басма продукция чыгаруга бәйле чараларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

в) түбәнгерәк референдум комиссияләренә хокукый, методик, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

г) инициатив төркемне терки;

д) муниципаль берәмлек территориясендә референдум мәсьәләләре буенча агитация үткәрү өчен инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре арасында эфир вакытын һәм матбугат майданын бүлүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын гамәлгә ашыра;

е) референдумда тавыш бирү бюллетене рәвешен һәм текстын, шулай ук референдумда катнашучылар исемлегенең һәм референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле башка документларның рәвешен раслый;

ж) референдумда тавыш бирү өчен башка референдум участогында тавыш бирү таныклығы рәвешен раслый, референдумда тавыш бирү өчен башка референдум участогында тавыш бирү таныклыкларын эзерләүне тәмин итә;

з) түбәнгерәк референдум комиссияләре мөһерләренең үрнәкләрен раслый;

и) референдум эзерләүне һәм уздыруны, референдум комиссияләренең эшчәнлеген финанс белән тәмин итүгә жирле бюджеттан бирелгән акчаларны бүлү, күрсәтелгән акчаларның максатчан кулланылуын тикшереп тора;

к) муниципаль берәмлек территориясендә референдум уздырганда тавыш бирү йомгакларын билгеләүнең, референдум нәтижәләрен ачыклауның бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын гамәлгә ашыра;

л) муниципаль берәмлек территориясендә тавыш бирү йомгакларын һәм референдум нәтижәләрен бастырып чыгаруның бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын гамәлгә ашыра;

м) референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарә органнары хәбәрләрен тыңлый;

н) түбәнгерәк референдум комиссияләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикәятләрне (гаризаларны) карый һәм шикәятләр (гаризалар) буенча дәлилле карарлар кабул итә;

о) референдумда катнашучыларны референдум эзерләү һәм уздыру турындагы мәгълүмат белән тәмин итә;

п) референдум комиссияләрен биналар, транспорт чаралары һәм элемтә чаралары белән тәэмин итүне тикшереп тора, референдумны матди-техник тәэмин итүнең башка мәсьәләләрен карый;

р) федераль законнарда, әлеге Законда, Татарстан Республикасының башка законнарында, муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән бүтән вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.»;

4) 21 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«21 статья. **Участок комиссияләренең вәкаләтләре**

Референдум әзерләгәндә һәм уздырганда участок комиссиясе:

а) участок комиссиясенең адресы һәм телефон номеры турында, аның эш вакыты, шулай ук тавыш бирү көне, вакыты һәм урыны турында халыкка мәгълүмат бирә;

б) референдумда катнашучыларның исемлеген төгәлләштерә, референдумда катнашучыларны шушы исемлек белән таныштыра, әлеге исемлектәге хаталар һәм төгәлсезлекләр турында гаризаларны карый һәм аңа тиешле үзгәрешләр кертү хакындагы мәсьәләләрне хәл итә;

в) тавыш бирү өчен биналар, тавыш бирү әржәләрен һәм башка жайланмалар әзерләүне тәэмин итә;

г) югарырак референдум комиссиясеннән алынган белешмәләр нигезендә референдумда катнашучыларга референдум мәсьәләләре турында мәгълүмат бирүне тәэмин итә;

д) референдум участогы территориясендә референдум мәсьәләләре буенча агитация үткәрү тәртибенең үтәлешен тикшереп тора;

е) референдумда тавыш бирү өчен башка референдум участогында тавыш бирү таныкчыларын бирә;

ж) тавыш бирү көнендә референдум участогында тавыш бирүне оештыра;

з) тавышлар санауны уздыра, референдум участогында тавыш бирү йомгакларын билгели, тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзи һәм аны муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә тапшыра;

и) референдум участогында тавыш бирү йомгакларын игълан итә һәм тавыш бирү барышын күзәтеп баручы затларга тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең таныкланган күчermәләрен бирә;

к) әлеге Законны, башка законнарны бозуга карата шикаятьләрне (гаризаларны) үз вәкаләтләре чикләрендә карый

һәм күрсәтелгән шикаятьләр (гаризалар) буенча дәлилле карарлар кабул итә;

л) референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле документларны саклауны һәм югарырак референдум комиссиясенә тапшыруны тәмин итә;

м) әлеге Закон нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.»;

5) 27 статьяда:

а) 13 пунктта «20 көндә» сүзләрән «10 көндә» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 15 пунктта «20 көндә» сүзләрән «10 көндә» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 28 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«28 статья. Референдум участоклары

1. Тавыш бирүне уздыру һәм референдумда катнашучыларның тавышларын санау өчен федераль закон, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә төзелгән бердәй сайлау участоклары, референдум участоклары файдаланыла.

2. Референдумда катнашучылар вакытлыча була торган урыннарда (хастаханәләрдә, шифаханәләрдә, ял йортларында, вокзалларда, аэропортларда, шик белдерелгән һәм гаепләнүче затларны сак астында тоту урыннарында һәм вакытлыча була торган башка урыннарда) референдум участоклары муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе тарафыннан ул билгеләнгән срокка тавыш бирү көненә кадәр 45 көннән дә соңга калмыйча, ә аерым очракларда тавыш бирү көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча төзелергә мөмкин.

3. Референдум участокларының исемлекләре, аларның чикләрен (әгәр референдум участогы торак пункт территориясе өлешендә төзелгән булса) йә торак пунктларның исемлеген (әгәр референдум участогы бер яисә берничә торак пункт территориясендә төзелгән булса) һәм участок комиссияләренен номерларын, урнашкан урыннарын һәм тавыш бирү биналарын күрсәтеп, муниципаль районның, шәһәр округының жирле администрациясе башлыгы тарафыннан тавыш бирү көненә кадәр 40 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш. Референдумда катнашучылар вакытлыча була торган урыннарда (хастаханәләрдә, шифаханәләрдә, ял йортларында, вокзалларда, аэропортларда, шик белдерелгән һәм гаепләнүче затларны сак астында тоту урыннарында һәм вакытлыча була торган башка урыннарда) төзелгән референдум участоклары турындагы

мәгълүмат шушы учреждениеләрнең администрацияләре тарафыннан референдумда катнашучыларга җиткерелә һәм алар төзелгәннән соң ике көннән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе тарафыннан бастырып чыгарылырга тиеш.»;

7) 39 статьяның 1 пунктында «алар күрсәткән федераль кандидатлар исемлекләренә «Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасы депутатларын сайлаулар турында» Федераль законның 82¹ статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган һәм (яисә) алар күрсәткән кандидатлар исемлекләренә» сүзләрен төшереп калдырырга;

8) 45 статьяда түбәндәге эчтәлекле 10 һәм 11 пунктлар өстәргә:

«10. Референдум уздырганда файдаланыла торган бюллетеньнәр, башка референдум участогында тавыш биру таныклыклары, махсус билгеләр (маркалар) эзерләүгә заказлар урнаштыру «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

11. Референдум эзерләүгә һәм уздыруга бәйле товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру комиссияләр тарафыннан тиешле бюджетның расланган бюджет язмасы нигезендә референдум билгеләү турындагы карар рәсми басылып чыккан (бастырып чыгарган) көнгә кадәр гамәлгә ашырылырга мөмкин.»;

9) 46 статьяның 2 пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Референдум фонды түбәндәге акчалар исәбеннән төзелергә мөмкин:

а) әлеге Законның 13 статьясындагы 2 пункты нигезендә төзелгән референдум уздыру буенча инициатив төркем эгъзаларының үз акчалары, алар гомумән алганда референдум уздыру буенча инициатив төркемнең һәр эгъзасы өчен референдум фонды акчаларыннан барлык чыгымнарның иң чик суммасыннан бер проценттан арта алмый;

б) сайлау берләшмәләренең, башка ижтимагый берләшмәләренең, шул исәптән әлеге Законның 13 статьясындагы 3 пункты нигезендә референдум уздыру инициаторлары булып торучыларның ихтыярий иганәләре, һәр сайлау берләшмәсе, баш-

ка ижтимагый берләшмә өчен референдум фонды акчаларынан барлык чыгымнарның иң чик суммасыннан 50 проценттан артыграк булмаган күләмдә;

в) гражданнырның һәм юридик затларның ихтыяры иганәләре, һәр граждән, юридик зат өчен референдум фонды акчаларынан барлык чыгымнарның иң чик суммасыннан тиешенчә бер проценттан һәм жиде проценттан артыграк булмаган күләмдә.

Референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күләме дүрт миллион сумнан артыграк була алмый.»;

10) 47 статьяның 8 пунктындагы «а» – «в» пунктчаларын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«а) референдум фондыннан акчалар тоту буенча финанс операциясе турында, аның күләме референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күләменнән биш проценттан артыграк булган очракта;

б) референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күләменнән өч проценттан артыграк суммада референдум фондына иганәләр керткән юридик затлар турында;

в) референдум фонды акчаларын тотуның иң чик күләменнән 0,4 проценттан артыграк суммада референдум фондына иганәләр керткән гражданныр саны турында;»;

11) 50 статьяның 9 пунктында «20 көн» сүзләрен «10 көн» сүзләренә алмаштырырга;

12) 52 статьяда:

а) 2 пунктта «20 көннән» сүзләрен «10 көннән» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «тавыш бирү башланыр алдыннан» сүзләрен «тавыш бирү вакыты житәр алдыннан гына» сүзләренә алмаштырырга, «референдумда катнашучыларга,» сүзләрен төшереп калдырырга, «һәм пломба салына» сүзләрен өстәргә;

в) 14 пунктта икенче жөмләне төшереп калдырырга;

13) 53 статьяның 5 пунктындагы беренче жөмләне түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Әлеге статьяның 4 пунктында күрсәтелгән гаризалар (телдән мөрәжәгатьләр) тавыш бирү көненә кадәр 10 көн эчендә теләсә кайсы вакытта, әмма тавыш бирү вакыты тәмамланырга алты сәгәтьтән дә соңга калмыйча тапшырылырга мөмкин.»;

14) 54 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле 1¹ пункт өстәргә:

«1¹. Тавыш биру йомгаклары турында беркетмә электрон рәвештә төзелергә мөмкин.»;

б) 2 пунктта:

беренче абзацтагы беренче жөмләне түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Тавыш биру йомгаклары турында беркетмә кәгазьдә рәсмиләштерелгән очракта бер биттә төзелергә тиеш.», «и» пунктчасында «участок комиссиясенең мөһере» сүзләреннән соң «(кәгазьдә төзелгән беркетмә өчен)» сүзләрен өстәргә;

15) 55 статьяда:

а) 27 пунктта түбәндәге эчтәлекле яна икенче һәм өченче жөмләләр өстәргә: «Әгәр беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның күчermәсе беркетмәне кәгазьдә чыгарып алу юлы белән эзерләнә һәм «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда билгеләнгән тәртиптә таныклана. Беркетмәләрнең бирелә торган таныкланган күчermәләрәнә номер сугыла.»;

б) 29 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«29. Тавыш биру йомгаклары турындагы беркетмәнең икенче нөсхәсе танышу өчен күзәтүчеләргә, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән башка затларга тапшырыла, ә аның таныкланган күчermәсе гомуми танышу өчен участок комиссиясе билгеләгән урынга элп куела. Әгәр беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның икенче нөсхәсе беркетмәне кәгазьдә чыгарып алу юлы белән эзерләнә һәм тавыш биру йомгакларын билгеләгәндә һәм беркетмә төзегәндә участок комиссиясенең шунда булган хәлиткеч тавыш хокукына ия барлык эгъзалары тарафыннан имзаланган. Беркетмәнең икенче нөсхәсе законда каралган референдум документациясе белән бергә, бюллетеньнәрне, участок комиссиясенең киңәш биру тавышы хокукына ия эгъзаларының, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән башка затларның исемлекләрен дә кертеп, шулай ук участок комиссиясенең мөһере саклау өчен югарырак комиссиягә тапшырыла.».

4 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көнненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 18 октябре
№ 82-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1151. «Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 26 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2003, № 5; 2007, № 2 – 3, № 11; 2010, № 12 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 1 статьяның беренче өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасында һәр граждан дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм аларның вазыйфай затларына, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләргә һәм халык өчен әһәмиятле функцияләргә гамәлгә ашыру йөкләнгән башка оешмаларга һәм аларның вазыйфай затларына (алга таба – органнар һәм вазыйфай затлар) шәхсэн яисә үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә, шулай ук индивидуаль һәм, гражданнар, шул исәптән юридик затлар берләшмәләренең мөрәжәгатьләрен дә кертеп, коллектив мөрәжәгатьләр жибәрергә хокуклы.»;

2) 2 статьяның беренче өлешендә «гражданның мөрәжәгате» сүзләреннән соң «, гражданнар, шул исәптән юридик затлар берләшмәләренең мөрәжәгате» сүзләрен өстәргә;

3) 5 статьяның өченче өлешендә «һәм җавап» сүзләрен «яисә җавап» сүзләренә алмаштырырга

2 статья

Өлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 18 октябре
№ 83-ТРЗ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1152. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 24 октябрендә
кабул ителде

1 статья

«Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» 2013 елның 12 гыйнварындагы 8-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 5 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыйнама басмасы, 2013, № 1), аңа түбәндәге эчтәлекле абзац өстәп, үзгәреш кертергә:

«Вәкаләтле орган Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары буенча һәм «Татарстан Республикасында торак төзелеше үсешенә дәүләт ярдәме турында» 2004 елның 27 декабрендәге 69-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыручы махсуслаштырылган оешма (коммерция-

чел булмаган республика оешмасы) белән килешү нигезендә соңгысына вәкаләтле орган исеменнән ятим балаларга торак урыннарын фактта бирү һәм алар белән югарыда күрсәтелгән шартнамәләр төзү гамәлләрен башкаруны йөкләргә мөмкин.»

2 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 28 октябре
№ 84-ТРЗ

II ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ҺӘМ АНЫҢ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЛАРЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1153. Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышы көн тәртибе турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каرار бирә:**

Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советы кырык бишенче утырышының түбәндәге көн тәртибен расларга:

1. Татарстан Республикасы жәмәгать судьяларын сайлау турында.

2. Татарстан Республикасы Казан шәһәренең Яңа Савин суд районы буенча 2 нче суд участогы жәмәгать судьясы вазыйфаларын башкару турында.

3. Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Россия Федерациясендә Татарстан Республикасының Вәкаләтле вәкиле итеп Р.К. Әхмәтшинны билгеләп куюны килештерү турында.

4. «Жирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренең) үз көчләрен югалтуын тану хақында» 527-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

5. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хақында (I укылыш).

6. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хақында (I укылыш).

7. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хақында (I укылыш).

8. «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 494-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (III укылыш).

9. «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы белән үзара эшчәнлеге турында» 497-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (III укылыш).

10. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» 536-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

11. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләусез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

12. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

13. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» 541-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

14. «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кертү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

15. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» 523-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

16. «Яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 538-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

17. «Физик культура һәм спорт турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 539-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

18. «Россия Федерациясе Хезмэт кодексының 123 статьясына үзгәреш керту турында» 313495-6 номерлы федераль закон проекты хакында (18 яшькә кадәрге инвалид баласы булган ата-аналарга (опекуннарга, попечительләргә, тәрбиягә бала алган ата-аналарга) үзләренә унайлы вакытта еллык түләүле отпуск бирү турында).

19. «Сәяси репрессияләр корбаннарын реабилитацияләү турында» Россия Федерациясе Законының 13 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 316538-6 номерлы федераль закон проекты турында (реабилитациялэнгән затларны һәм аларның гаилә әгъзаларын торак урыннар белән тәэмин итү хакындагы норманы төгәлләштерү).

20. «Бөек Ватан сугышы балалары статусы турында» федераль закон проекты Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына керту буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасы хакында.

21. «Күңел ачу хезмәтләре күрсәтелгәндә музыкаль эсәрләр башкаручыларның фонограмма куллануы турында кулланычыларга хәбәр итүне тәэмин итү максатларында Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 299577-6 номерлы федераль закон проекты хакында.

22. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексына һәм «Россия Федерациясендә гражданның сәламәтлеген саклау нигезләре турында» Федераль законның 56 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 318821-6 номерлы федераль закон проекты турында (йөклелекне ясалма өзүне законсыз башкарган өчен административ жаваплылык билгеләү хакында).

23. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 12.17 статьясына үзгәреш керту хакында» 331843-6 номерлы федераль закон проекты турында (маршрут транспорт чаралары полосасыннан төнлә барлык транспорт чараларының хәрәкәт итүенә хокук билгеләү хакында).

24. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законга үзгәрешләр керту һәм Россия Федерациясе закон актларының аерым нигезләмәләренен үз көчләрен югалтуын тану хакында» 333549-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясенә виза алу таләп ителмәгән тәртиптә килгән

чит ил гражданның Россия Федерациясендә хезмәт эшчәнлегенә рөхсәт алуның махсус тәртибен бетерү максатларында).

25. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.8, 18.10 статьяларына һәм 18.11 статьясының 1 өлешенә үзгәрешләр кертү хакында» 336606-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясендә тору һәм хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру кагыйдэләрен үтәмәүгә бәйле аерым административ хокук бозулар кылган чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затларны Россия Федерациясеннән читкә мәжбүри административ чыгарып жибәру өлешендә).

26. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 4 бүлегенә үзгәрешләр кертү хакында» 338415-6 номерлы федераль закон проекты турында (административ жаваплылыкны йомшарта торган хәлләрне төгәлләштерү хакында).

27. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законның 13 статьясына һәм Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.10 һәм 18.15 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 338968-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясендә чит ил гражданның аларга эшләр өчен бирелгән рөхсәтләрдә күрсәтелгән эшчәнлек төре буенча гына хезмәт эшчәнлеген башкара алуы хакында, шулай ук әлегә кагыйдә Россия эш бирүчеләре яисә эшләр (хезмәтләр күрсәтү) заказчылары йә чит ил эшчеләре тарафыннан бозылган очракта административ жаваплылык турында).

28. «Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 339371-6 номерлы федераль закон проекты хакында (чит ил гражданның һәм гражданлыгы булмаган затларның Россия Федерациясендә торуына бәйле аерым мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуны төгәлләштерү турында).

29. «Полиция турында» Федераль законның 12 статьясына үзгәреш кертү хакында» 343515-6 номерлы федераль закон проекты турында (полициягә ягулык-энергетика комплексы объектларының иминлеген тәэмин итүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру бурычын йөкләү өлешендә).

30. Россия Федерациясе Конституциясенә «Россия Федерациясе Югары Суды һәм Россия Федерациясе прокуратурасы

турында»гы төзөтмө хагында 352924-6 номерлы Россия Федерациясе законы проекты турында.

31. «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының 34 статьясына үзгөрөшләр кертү хагында» 348208-6 номерлы федераль закон проекты турында (файдалы казылмалар ятмаларын ачкан өчен дүүлөт аччалата түлөвенө хокук турында).

32. «Федераль дүүлөт урман күзөтчелеген (урманны саклауны) гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча аерым закон актларына үзгөрөшләр кертү турында» 349681-6 номерлы федераль закон проекты хагында.

33. «Россия Федерациясе Урман кодексының 72 һәм 79 статьяларына үзгөрөшләр кертү турында» 340551-6 номерлы федераль закон проекты турында (урман кишәрлеген арендау шартнамәсен өзү өчен өстәмә нигезләр һәм аукционда катнаштырудан баш тарту өчен нигезләр билгеләү өлөшөндө).

34. «Авыл хужалыгы билгеләнөшөндөгө жирләр әйлөнөшө турында» Федераль законның 12¹ статьясына үзгөрөшләр кертү хагында» 339951-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясе Граждан кодексына туры китерү өлөшөндө).

35. «Россия Федерациясе Тимер юл транспорты уставы» Федераль законына һәм «Россия Федерациясөндө тимер юл транспорты турында» Федераль законга үзгөрөшләр кертү хагында» 319967-6 номерлы федераль закон проекты турында (йөксөз хәрәкөт составын йөртү тәртибен, йөксөз хәрәкөт составының тимер юл транспорты инфраструктурасында булу мәсьәләләрөн төгәллөштерү турында).

36. «Этил спирты, алкоголь һәм спиртлы продукция житөштерүне һәм аларның әйлөнөшөн дүүлөт жайга салуы турында һәм алкоголь продукциясен куллануны (эчүне) чикләү хагында» Федераль законның 16 статьясына үзгөрөш кертү турында» 343743-6 номерлы федераль закон проекты хагында (алкоголь продукциясен ваклап сату урыннарына өстәмә чиклөләр билгеләү өлөшөндө).

37. «Дүүлөт контролен (күзөтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкүарларның хокуктарын яклау турында» Федераль законның 1 статьясына үзгөрөш кертү хагында» 316467-6 номерлы федераль закон проекты турында (опекуннар һәм попечительләр вазыйфаларын үтәүчө оешмалар эшчәнлегөнө

күзәтчелекне гамәлгә ашырганда тикшерүләрне оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләрен тану хакында).

38. «Берләштерелгән финанс хисаплылығы турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 349695-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия оешмалары тарафыннан Финанс хисаплылығының халыкара стандартларын куллануны киңәйтү өлешендә).

39. «Россия Федерациясе Салым кодексының беренче өлешенә үзгәрешләр кертү турында (салымны жайга салу үзенчәлекләрен билгеләү вәкаләтләре өлешендә)» 344708-6 номерлы федераль закон проекты хакында.

40. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 339803-6 номерлы федераль закон проекты турында (пассажирлар йөртү һәм багаж ташу тарифларын билгеләү вәкаләтләре, жәмәгать фикер алышуы институтын кертү, депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату очрагын билгеләү, шулай ук аерым нигезләмәләрне төгәлләштерү өлешендә).

41. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларына һәм референдумда катнашу хокукына төп гарантияләр турында» Федераль законның 33 һәм 38 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» федераль закон проекты Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына кертү буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасы турында.

42. Төрлесеннән

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3127-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1154. Татарстан Республикасы жәмәгать судьяларын сайлау турында

Татарстан Республикасы Конституциясенә 75 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. Татарстан Республикасы жәмәгать судьялары итеп биш елга түбәндәгеләрне сайларга:

Татарстан Республикасы Алабуга суд районы буенча:
4 нче суд участкасына – Рәхимов Ринат Ярославовичны;

Татарстан Республикасы Сарман суд районы буенча:
1 нче суд участкасына – Исмәгыйлев Айрат Тәлгать улын;
2 нче суд участкасына – Юнысов Илнур Илдус улын;

Татарстан Республикасы Тукай суд районы буенча:
2 нче суд участкасына – Дарьина Светлана Сиреновнаны.

2. Әлеге карарның 1 пункты нигезендә сайланган Дарьина Светлана Сиреновнаның Татарстан Республикасы жәмәгать судьясы вәкаләте чоры күрсәтелгән Татарстан Республикасы жәмәгать судьясының моннан алдагы вәкаләтләр чоры тәмамланган көннән башлана.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3128-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1155. Татарстан Республикасы Казан шәһәре Яңа Савин суд районы буенча 2 нче суд участкасы жәмәгать судьясы вазыйфаларын башкару турында

«Россия Федерациясендә судьялар статусы турында» Россия Федерациясе Законының 7¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

Татарстан Республикасы Казан шәһәре Яңа Савин суд районы буенча 2 нче суд участкасы жәмәгать судьясы вазый-

фаларын бер елга башкаруга отставкадагы судья Камалиева Илсәяр Мирсалих кызын жәлеп итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3129-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1156. Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Россия Федерациясендә Татарстан Республикасының Вәкаләтле вәкиле итеп Р.К. Әхмәтшинны билгеләп куюны килештерү турында

Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Россия Федерациясендә Татарстан Республикасының Вәкаләтле вәкиле итеп Р.К. Әхмәтшинны билгеләп кую турында тәкъдимен карап, «Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органнары турында» Татарстан Республикасы Законының 18 һәм 49 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә**:

Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Россия Федерациясендә Татарстан Республикасының Вәкаләтле вәкиле итеп Әхмәтшин Равил Кәлимулла улын билгеләп кую белән килешергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3130-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

- 1157. «Жирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» 527-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Жирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» 527-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектының беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3131-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

- 1158. «Жирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» Татарстан Республикасы законы турында (527-4 номерлы проект)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Жирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» Та-

тарстан Республикасы законнын (527-4 номерлы проект) кабул итэргэ.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жиберергэ.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3132-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1159. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты М.Ә. Гаделшин тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектының беренче укылышта кабул итэргэ.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3133-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1160. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы хакында (532-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законнын (532-4 номерлы проект) кабул итэргэ.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жибәрергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3134-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1161. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан кертелгән «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән закон проектына төзәтмәләр 2013 елның 3 ноябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына кертелә дип билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитеты күрсәтелгән закон проекты, кәргән төзәтмәләрне исәпкә алып, 2013 елның 21 ноябренә кадәр эшләп бетерергә һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына икенче укылышта карауга кертергә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3135-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1162. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан кертелгән «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән закон проектына төзәтмәләр 2013 елның 3 ноябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына кертелә дип билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитеты күрсәтелгән закон проектын, кәргән төзәтмәләргә исәпкә алып, 2013 елның 21 ноябренә кадәр эшләп бетерергә һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына икенче укылышта карауга кертергә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3136-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1163. «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы проекты турында (494-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү

хакында» Татарстан Республикасы законы проектын (494-4 номерлы проект) кабул итэргә.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жибәергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3137-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1164. «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы белән үзара эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы законы хакында (497-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы белән үзара эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы законнын (497-4 номерлы проект) кабул итэргә.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жибәергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3138-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1165. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» 536-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафынан кертелгән «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» 536-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3139-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1166. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (536-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы законнын (536-4 номерлы проект) кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3140-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

1167. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасында гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3141-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

1168. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (534-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы (534-4 номерлы проект) кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жиһбәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәмәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3142-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1169. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектының беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәмәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3143-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1170. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (535-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законның (535-4 номерлы проект) кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жибәрергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3144-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1171. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» 541-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» 541-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3145-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

- 1172. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» Татарстан Республикасы законы хакында (541-4 номерлы проект)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» Татарстан Республикасы законы кабул итәргә (541-4 номерлы проект).

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жибергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3146-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

- 1173. «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кертү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кертү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән закон проектына төзәтмәләр 2013 елның 24 ноябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Экология, табигатьтән файдалану һәм аграр мәсьәләләр комитетына кертелә дип билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Экология, табигатьтән файдалану һәм аграр мәсьәләләр комитеты әлеге закон проектың, кәргән төзәтмәләргә исәпкә алып, 2013 елның 24 декабренә кадәр эшләп бетерергә һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына икенче укылышта карауга кертәргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3147-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1174. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» 523-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**
Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» 523-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектың беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3148-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1175. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы хакында (523-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законын кабул итәргә (523-4 номерлы проект).

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жибергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3149-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1176. «Яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 538-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафынан кертелгән «Яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Зако-

нына үзгәрешләр кертү хакында» 538-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре

№ 3150-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1177. «Яшь гайләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы турында (538-4 номерлы проект)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Яшь гайләләргә торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәме күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законның (538-4 номерлы проект) кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән законны Татарстан Республикасы Президентына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре

№ 3151-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1178. «Физик культура һәм спорт турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 539-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Физик культура һәм спорт турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 539-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче укылышта кабул итәргә.

2. Күрсәтелгән закон проектына төзәтмәләр 2013 елның 24 ноябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитетына кертелә дип билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитеты әлеге закон проектын, кәргән төзәтмәләренә исәпкә алып, 2013 елның 24 декабренә кадәр эшләп бетерергә һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына икенче укылышта карауга кертәргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3152-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1179. «Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 123 статьясына үзгәреш кертү турында» 313495-6 номерлы федераль закон проекты хакында (18 яшькә кадәрге инвалид баласы булган ата-аналарга (опекуннарга, попечительләргә, тәрбиягә бала алган ата-аналарга) үзләренә уңайлы вакытта еллык түләүле отпуск бирү турында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 123 статьясына үзгәреш кертү турында» 313495-6 номерлы федераль закон проектын (18 яшькә кадәрге инвалид баласы булган ата-аналарга (опекуннарга, попечительләргә, тәрбиягә бала алган ата-аналарга) үзләренә уңайлы вакытта еллык түләүле отпуск бирү турында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жиһәрергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3153-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

- 1180. «Сәяси репрессияләр корбаннарын реабилитацияләү турында» Россия Федерациясе Законының 13 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 316538-6 номерлы федераль закон проекты турында (реабилитацияләнган затларны һәм аларның гаилә әгъзаларын торак урыннар белән тәмин итү хакындагы норманы төгәлләштерү)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Сәяси репрессияләр корбаннарын реабилитацияләү турында» Россия Федерациясе Законының 13 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 316538-6 номерлы федераль закон проекты (реабилитацияләнган затларны һәм аларның гаилә әгъзаларын торак урыннар белән тәмин итү хакындагы норманы төгәлләштерү) хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3154-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

- 1181. «Бөек Ватан сугышы балалары статусы турында» федераль закон проекты Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына керту буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасы хакында**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Бөек Ватан сугышы балалары статусы турында» федераль закон проекты Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына керту буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасын хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собранияесе Дәүләт Думасына һәм халык депутатларының Орел өлкә Советына жиһәрергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3155-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1182. «Күнел ачу хезмәтләре күрсәтелгәндә музыкаль эсәрләр башкаручыларның фонограмма куллануы турында кулланучыларга хәбәр итүне тәмин итү максатларында Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 299577-6 номерлы федераль закон проекты хақында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Күнел ачу хезмәтләре күрсәтелгәндә музыкаль эсәрләр башкаручыларның фонограмма куллануы турында кулланучыларга хәбәр итүне тәмин итү максатларында Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 299577-6 номерлы федераль закон проекты хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собранияесе Дәүләт Думасына жиһәрергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3156-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

1183. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексына һәм «Россия Федерациясендә гражданнар сәламәтлеген саклау нигезләре турында» Федераль законның 56 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 318821-6 номерлы федераль закон проекты турында (йөклелекне ясалма өзүне законсыз башкарган өчен административ җаваплылык билгеләү хакында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексына һәм «Россия Федерациясендә гражданнар сәламәтлеген саклау нигезләре турында» Федераль законның 56 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 318821-6 номерлы федераль закон проекты (йөклелекне ясалма өзүне законсыз башкарган өчен административ җаваплылык билгеләү хакында) хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3157-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

- 1184. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 12.17 статьясына үзгәреш кертү хакында» 331843-6 номерлы федераль закон проекты турында (маршрут транспорт чаралары полосасыннан төнлә барлык транспорт чараларының хәрәкәт итүенә хокук билгеләү хакында)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 12.17 статьясына үзгәреш кертү хакында» 331843-6 номерлы федераль закон проекты (маршрут транспорт чаралары полосасыннан төнлә барлык транспорт чараларының хәрәкәт итүенә хокук билгеләү хакында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жибәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3158-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

- 1185. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү һәм Россия Федерациясе закон актларының аерым нигезләмәләренә үз көчләрен югалтуын тану хакында» 333549-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясенә виза алу таләп ителмәгән тәртиптә килгән чит ил гражданның Россия Федерациясендә хезмәт эшчәнлегенә рөхсәт алуның махсус тәртибен бетерү максатларында)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законга үзгәрешләр

кертү һәм Россия Федерациясе закон актларының аерым нигезләмәләренең үз көчләрен югалтуын тану хакында» 333549-6 номерлы федераль закон проектын (Россия Федерациясенә виза алу таләп ителмәгән тәртиптә килгән чит ил гражданның Россия Федерациясендә хезмәт эшчәнлегенә рөхсәт алуның махсус тәртибен бетерү максатларында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3159-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1186. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.8, 18.10 статьяларына һәм 18.11 статьясының 1 өлешенә үзгәрешләр кертү хакында» 336606-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясендә тору һәм хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру кагыйдәләрен үтәмәүгә бәйле аерым административ хокук бозулар кылган чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затларны Россия Федерациясеннән читкә мәжбүри административ чыгарып жиберү өлешендә)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.8, 18.10 статьяларына һәм 18.11 статьясының 1 өлешенә үзгәрешләр кертү хакында» 336606-6 номерлы федераль закон проектын (Россия Федерациясендә тору һәм хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру кагыйдәләрен үтәмәүгә бәйле аерым административ хокук бозулар кылган чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затларны Россия Федерациясеннән читкә мәжбүри административ чыгарып жиберү өлешендә) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собранияесе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3160-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1187. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 4 бүлегенә үзгәрешләр кертү хакында» 338415-6 номерлы федераль закон проекты турында (административ җаваплылыкны йомшарта торган хәлләрне төгәлләштерү хакында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 4 бүлегенә үзгәрешләр кертү хакында» 338415-6 номерлы федераль закон проектын (административ җаваплылыкны йомшарта торган хәлләрне төгәлләштерү хакында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собранияесе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3161-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

1188. «Россия Федерациясендә чит ил гражданнарының хокукый хәле турында» Федераль законның 13 статьясына һәм Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.10 һәм 18.15 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 338968-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясендә чит ил гражданның аларга эшләү өчен бирелгән рөхсәтләрдә күрсәтелгән эшчәнлек төре буенча гына хезмәт эшчәнлеген башкара алуы хакында, шулай ук әлеге кагыйдә Россия эш бирүчеләре яисә эшләр (хезмәтләр күрсәтү) заказчылары йә чит ил эшчеләре тарафыннан бозылган очракта административ җаваплылык турында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында» Федераль законның 13 статьясына һәм Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 18.10 һәм 18.15 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 338968-6 номерлы федераль закон проекты (Россия Федерациясендә чит ил гражданның аларга эшләү өчен бирелгән рөхсәтләрдә күрсәтелгән эшчәнлек төре буенча гына хезмәт эшчәнлеген башкара алуы хакында, шулай ук әлеге кагыйдә Россия эш бирүчеләре яисә эшләр (хезмәтләр күрсәтү) заказчылары йә чит ил эшчеләре тарафыннан бозылган очракта административ җаваплылык турында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3162-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1189. «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 339371-6 номерлы федераль закон проекты хакында (чит ил гражданның һәм гражданлыгы булмаган затларның Россия Федерациясендә торуына бәйле аерым мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуны төгәлләштерү турында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 339371-6 номерлы федераль закон проекты (чит ил гражданның һәм гражданлыгы булмаган затларның Россия Федерациясендә торуына бәйле аерым мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуны төгәлләштерү хакында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3163-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1190. «Полиция турында» Федераль законның 12 статьясына үзгәреш кертү хакында» 343515-6 номерлы федераль закон проекты турында (полициягә ягулык-энергетика комплексы объектларының иминлеген тәмин итүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру бурычын йөкләү өлешендә)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Полиция турында» Федераль законның 12 статьясына үзгәреш кертү хакында» 343515-6 номерлы федераль закон проекты (полициягә ягулык-энергетика комплексы объектларының иминлеген тәмин итүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру бурычын йөкләү өлешендә) хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3164-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1191. Россия Федерациясе Конституциясенә «Россия Федерациясе Югары Суды һәм Россия Федерациясе прокуратурасы турында»гы төзәтмә хакында 352924-6 номерлы Россия Федерациясе законы проекты турында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. Россия Федерациясе Конституциясенә «Россия Федерациясе Югары Суды һәм Россия Федерациясе прокуратурасы турында»гы төзәтмә хакында 352924-6 номерлы Россия Федерациясе законы проекты хушларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3165-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1192. «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 34 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 348208-6 номерлы федераль закон проекты турында (файдалы казылмалар ятмаларын ачкан өчен дәүләт акчалата түләвенә хокук турында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 34 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 348208-6 номерлы федераль закон проекты (файдалы казылмалар ят-

маларын ачкан өчен дәүләт акчалата түләвенә хокук турында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3166-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1193. «Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урманны саклауны) гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 349681-6 номерлы федераль закон проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урманны саклауны) гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 349681-6 номерлы федераль закон проектын хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3167-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

- 1194. «Россия Федерациясе Урман кодексының 72 һәм 79 статьяларына үзгәрешләр кертү турында» 340551-6 номерлы федераль закон проекты турында (урман кишәрлеген арендау шартнамәсен өзү өчен өстәмә нигезләр һәм аукционда катнаштырудан баш тарту өчен нигезләр билгеләү өлешендә)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясе Урман кодексының 72 һәм 79 статьяларына үзгәрешләр кертү турында» 340551-6 номерлы федераль закон проекты (урман кишәрлеген арендау шартнамәсен өзү өчен өстәмә нигезләр һәм аукционда катнаштырудан баш тарту өчен нигезләр билгеләү өлешендә) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3168-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

- 1195. «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр әйләнеше турында» Федераль законның 12¹ статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 339951-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия Федерациясе Граждан кодексына туры китерү өлешендә)**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр әйләнеше турында» Федераль законның 12¹ статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 339951-6 номерлы федераль закон проекты (Россия Федерациясе Граждан кодексына туры китерү өлешендә) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание-се Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3169-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1196. «Россия Федерациясе Тимер юл транспорты уставы» Федераль законына һәм «Россия Федерациясендә тимер юл транспорты турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 319967-6 номерлы федераль закон проекты турында (йөксез хәрәкәт составын йөртү тәртибен, йөксез хәрәкәт составының тимер юл транспорты инфраструктурасында булу мәсьәләләрен төгәлләштерү турында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясе Тимер юл транспорты уставы» Федераль законына һәм «Россия Федерациясендә тимер юл транспорты турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 319967-6 номерлы федераль закон проекты (йөксез хәрәкәт составын йөртү тәртибен, йөксез хәрәкәт составының тимер юл транспорты инфраструктурасында булу мәсьәләләрен төгәлләштерү турында) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание-се Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3170-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ**

1197. «Этил спирты, алкоголь һәм спиртлы продукция житештерүне һәм аларның әйләнешен дәүләт жайга салуы турында һәм алкоголь продукциясен куллануны (эчүне) чикләү хакында» Федераль законның 16 статьясына үзгәреш кертү турында» 343743-6 номерлы федераль закон проекты хакында (алкоголь продукциясен ваклап сату урыннарына өстәмә чикләүләр билгеләү өлешендә)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Этил спирты, алкоголь һәм спиртлы продукция житештерүне һәм аларның әйләнешен дәүләт жайга салуы турында һәм алкоголь продукциясен куллануны (эчүне) чикләү хакында» Федераль законның 16 статьясына үзгәреш кертү турында» 343743-6 номерлы федераль закон проекты (алкоголь продукциясен ваклап сату урыннарына өстәмә чикләүләр билгеләү өлешендә) хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3171-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1198. «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль законның 1 статьясына үзгәреш кертү хакында» 316467-6 номерлы федераль закон проекты турында (опекуннар һәм попечительләр вазыйфаларын үтәүче оешмалар эшчәнлегенә күзәтчелекне гамәлгә ашырганда тикшерүләрне оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләрен тану хакында)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль законның 1 статьясына үзгәреш кертү хакында» 316467-6 номерлы федераль закон проекты (опекуннар һәм попечительләр вазыйфаларын үтәүче оешмалар эшчәнлегенә күзәтчелекне гамәлгә ашырганда тикшерүләрне оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләрен тану хакында) хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жибергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3172-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1199. «Берләштерелгән финанс хисаплылыгы турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 349695-6 номерлы федераль закон проекты турында (Россия оешмалары тарафыннан Финанс хисаплылыгының халыкара стандартларын куллануны киңәйтү өлешендә)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Берләштерелгән финанс хисаплылыгы турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 349695-6 номерлы федераль закон проекты (Россия оешмалары тарафыннан Финанс хисаплылыгының халыкара стандартларын куллануны киңәйтү өлешендә) хупларга.

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3173-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1200. «Россия Федерациясе Салым кодексының беренче өлешенә үзгәрешләр кертү турында (салымны жайга салу үзенчәлекләрен билгеләү вәкаләтләре өлешендә)» 344708-6 номерлы федераль закон проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **каrar бирә:**

1. «Россия Федерациясе Салым кодексының беренче өлешенә үзгәрешләр кертү турында (салымны жайга салу үзенчәлекләрен билгеләү вәкаләтләре өлешендә)» 344708-6 номерлы федераль закон проекты хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жибергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3174-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1201. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 339803-6 номерлы федераль закон проекты турында (пассажирлар йөртү һәм багаж ташу тарифларын билгеләү вәкаләтләре, жәмәгать фикер алышуы институтын кертү, депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату очрагын билгеләү, шулай ук аерым нигезләмәләргә төгәлләштерү өлешендә)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 339803-6 номерлы федераль закон проекты (пассажирлар йөртү һәм багаж ташу тарифларын билгеләү вәкаләтләре, жәмәгать фикер алышуы институтын кертү, депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату очрагын билгеләү, шулай ук аерым нигезләмәләргә төгәлләштерү өлешендә) хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасына жибергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3175-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ КАРАРЫ

1202. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларына һәм референдумда катнашу хокукына төп гарантияләр турында» Федераль законның 33 һәм 38 статьяларына үзгәрешләр кергү хакында» федераль закон проектын Россия Федерациясе Федераль Собраниеһе Дәүләт Думасына кергү буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасы турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы **карап бирә:**

1. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларына һәм референдумда катнашу хокукына төп гарантияләр турында» Федераль законның 33 һәм 38 статьяларына үзгәрешләр кергү хакында» федераль закон проектын Россия Федерациясе Федераль Собраниеһе Дәүләт Думасына кергү буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасын хупларга.

2. Өлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собраниеһе Дәүләт Думасына һәм халык депутатларының Орел өлкә Советына жиберергә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 3176-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЫ

1203. Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышын чакыру турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы **карап бирә:**

Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышын 2013 елның 24

октябрдә 10.00 сәгатьтә Татарстан Республикасы Дәүләт Советының утырышлар залында чакырырга.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәмәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 3121-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЫ

1204. Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышы каравына кертелә торган мәсьәләләр турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы **карап бирә:**

Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советының кырык бишенче утырышы каравына түбәндәге мәсьәләләргә:

1. «Жирле үзидарә органнарына торак-коммуналь хужалык өлкәсендә аерым дәүләт вәкаләтләрэн бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренән) үз көчләрен югалтуын тану хакында» 527-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

2. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

3. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

4. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

5. «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 494-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (III укылыш).

6. «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр

советы белән үзара эшчәнлеге турында» 497-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (III укылыш).

7. «Татарстан Республикасында гражданнарға түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

8. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында (I укылыш).

9. «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кертү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

10. «Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында» 523-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында (I укылыш).

11. «Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 123 статьясына үзгәреш кертү турында» 313495-6 номерлы федераль закон проекты хакында (18 яшькә кадәрге инвалид баласы булган ата-аналарга (опекуннарға, попечительләргә, тәрбиягә бала алган ата-аналарга) үзләренә уңайлы вакытта еллык түләүле отпуск бирү турында).

12. «Сәяси репрессия корбаннарын реабилитацияләү турында» Россия Федерациясе Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 316538-6 номерлы федераль закон проекты турында (реабилитацияләнган затларны һәм аларның гаилә әгъзаларын торак урыннар белән тәэмин итү хакындагы норманы төгәлләштерү).

13. «Бөек Ватан сугышы балалары статусы турында» федераль закон проекты Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасына кертү буенча халык депутатларының Орел өлкә Советы закон чыгару инициативасы хакында.

14. «Күнел ачу хезмәтләре күрсәтелгәндә музыкаль эсәрләр башкаручыларның фонограмма куллануы турында кулланыучыларга хәбәр итүне тәэмин итү максатларында Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 299577-6 номерлы федераль закон проекты хакында.

15. Хөкүмэт сэгате: «2014 елда коммуналь һәм торак хезмәтләре күрсәтү өлкәсендә тариф жайга салуы турында».

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 3122-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЫ

1205. Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасындагы Татарстан Республикасы Президенты тәкъдимнән гамәлгә ашыру буенча 2014 елга Татарстан Республикасы Дәүләт Советының төп чаралары планы турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы **карап бирә:**

Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасындагы Татарстан Республикасы Президенты тәкъдимнән гамәлгә ашыру буенча 2014 елга Татарстан Республикасы Дәүләт Советының төп чаралары планын расларга (оригиналга кушымта итеп бирелә).

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 3124-IV ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЫ

1206. Ф.Х. Мөхәммәтшинны Россия Федерациясе Президенты рәхмәтен белдерүгә тәкъдим итү турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы **карап бирә:**

Казан шәһәрәндә 2013 елгы XXVII Бөтендөнья жәйге универсиадасын әзерләүгә һәм уздыруга зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Мөхәммәтшин

Фәрит Хәйрулла улын Россия Федерациясе Президенты
рәхмәтен белдерүгә тәкъдим итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары А.П. Гусев

Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 3125-IV ДС

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ КАРАРЫ**

1207. Л.Н. Мавринаны Россия Федерациясе Президенты рәхмәтен белдерүгә тәкъдим итү турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы
карап бирә:

Казан шәһәрендә 2013 елгы XXVII Бөтендөнья жәйге универсиадасын әзерләүгә һәм уздыруга зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Секретаре Маврина Лилия Николаевнаны Россия Федерациясе Президенты рәхмәтен белдерүгә тәкъдим итәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары А.П.Гусев

Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 3126-IV ДС

III

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘЛӘРЕ

1208. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

В.Н. Лычкинны, П.Н. Романовны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенәң
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Кешенәң һәм гражданның хокукларын һәм иреген яклауга зур өлеш керткән өчен Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенәң шәхескә каршы жинаятьләрне ачу бүлегә башлыгы Вячеслав Николаевич Лычкинны, Россия Эчке эшләр министрлыгының Казан шәһәре буенча идарәсенәң жинаятьчеләрне эзләү бүлегә башлыгы Павел Николаевич Романовны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенәң Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәмәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 1 октябре
№ 645-РК

1209. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кертү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәреш кертү турында» 529-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Экология, табигатьтән файдалану һәм аграр мәсьәләләр комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы

итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жибәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Экология, табигатьтән файдалану һәм аграр мәсьәләләр комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 27 ноябрена кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 3 октябре
№ 652-РК

1210. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан кертелгән «2014 елга һәм 2015, 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 63, 64 статьялары һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан кертелгән «2014 елга һәм 2015, 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын карауга кабул итәргә.

2. «2014 елга һәм 2015, 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, Татарстан Республикасы Дәүләт Советының башка комитетларына, аларны закон проекты буенча башкарышучылар итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, искәрмәләр һәм тәкъдимнәр кертү өчен закон чыгару инициативасы хокукы субъектларына, шулай ук бәяләмә бирү өчен Татарстан Республикасы Хисап палатасына, юридик экспертиза ясау өчен

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә җибәрергә.

3. Комитетлар-башкарышучылар «2014 елга һәм 2015, 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектының түбәндәге аерым нигезләмәләрен карауны гамәлгә ашыралар дип билгеләргә:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Дәүләт корылышы һәм жирле үзидарә комитеты – Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнары классификациясенә «Гомумдәүләт мәсьәләләре», «Дәүләт һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү» һәм «Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләр бюджетларына гомуми характердагы халыкара трансфертлар» бүлекләрен;

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Закон чыгару һәм хокук тәртибе комитеты – Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнары классификациясенә «Милли оборона» һәм «Милли иминлек һәм хокук саклау эшчәнлегенә» бүлекләрен, шулай ук «Гомумдәүләт мәсьәләләре» бүлегенә «Суд системасы» бүлекчәсен;

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Икътисад, инвестицияләр һәм эшкуарлык комитеты – Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнары классификациясенә «Милли икътисад» һәм «Торак-коммуналь хужалык» бүлекләрен, шулай ук «Гомумдәүләт мәсьәләләре» бүлегенә «Фундаменталь тикшеренүләр» бүлекчәсен;

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Экология, табигатьтән файдалану һәм аграр мәсьәләләр комитеты – Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнары классификациясенә «Әйләнә-тирә мохитне саклау» бүлегенә, «Милли иминлек һәм хокук саклау эшчәнлегенә» бүлегенә «Халыкны һәм территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, гражданның оборонасы» бүлекчәсен, «Милли икътисад» бүлегенә «Авыл хужалыгы һәм балыкчылык», «Су хужалыгы» һәм «Урман хужалыгы» бүлекчәләрен;

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитеты – Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнары классификациясенә «Сәламәтлек саклау», «Социаль сәясәт», «Физик культура һәм спорт» бүлекләрен, шулай ук «Мәгариф» бүлегенә «Яшьләр сәясәте һәм балаларны савыктыру» бүлекчәләрен;

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитеты – «Мәгариф», «Мәдәният һәм кинематография» һәм «Массакуләм мәгълүмат чаралары» бүлекләрен.

4. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы комитетларының һәм Татарстан Республикасы Хисап палатасының бәяләмәләрен 2013 елның 11 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына жиберергә.

5. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитеты 2013 елның 14 октябренә кадәр «2014 елга һәм 2015, 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектына жьелма бәяләмә эзерләргә, 2013 елның 26 октябренә кадәр күрсәтелгән закон проектын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга эзерләргә тиеш.

6. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына 2013 елның 10 октябрәндә 10.00 сәгатътә «2014 елга һәм 2015, 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 530-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты буенча парламент тыңлаулары үткәрүне йөкләргә.

7. Әлеге күрсәтмәненң үтәләшен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары А.П. Гусевка йөкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 3 октябре
№ 655-РК

1211. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Н.М. Зинягинаны

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Күпеллык һәм нәтижәле эше, Татарстан Республикасы финанс базарының исәпләү системасын үстерүгә һәм камилләштерүгә зур өлеш керткән өчен «Татарстан Республикасының үзәк депозитарие» ачык акционерлык

жәмгыятенен теркәү бүлеге операционист-архивариусы Нина Михайловна Зинягинаны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 3 октябре
№ 656-РК

**1212. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

В.В. Лобанковны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Күпьяллык һәм нәтижәле эше, Татарстан Республикасы финанс базарының исәпләү системасын үстерүгә һәм камилләштерүгә зур өлеш керткән өчен «Татарстан Республикасының үзәк депозитарие» ачык акционерлык жәмгыятенен генераль директоры ярдәмчесе Владимир Васильевич Лобанковны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 3 октябре
№ 657-РК

**1213. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан кертелгән «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан кертелгән «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татар-

стан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын карауга кабул итэргә.

2. «2014 елга, 2015 һәм 2016 еллар план чорына Татарстан Республикасы Территориаль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджеты турында» 531-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын искәرمәләр һәм тәкъдимнәр кертү өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитетына, аны закон проекты буенча башкарышучы итеп билгеләп, Татарстан Республикасы Дәүләт Советының башка комитетларына, депутат берләшмәләренә, закон чыгару инициативасы хокукына ия башка субъектларга, шулай ук бәяләмә бирү өчен Татарстан Республикасы Хисап палатасына һәм юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә җибәрергә.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 19 ноябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 3 октябре
№ 658-РК

1214. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

**«Идел белән Урал арасында»
радиожурналы редакциясе коллективын
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый һәм мәдәни үсешенә зур өлеш керткән өчен «Бөтенроссия дәүләт телевидение һәм радиотапшырулар компаниясе» федераль дәүләт унитар предприятиесе филиалы «Татарстан» дәүләт телевидение һәм радиотапшырулар компаниясе»нең «Идел белән Урал арасында» радиожурналы редакциясе коллективын Татар-

стан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 8 октябре
№ 666-РК

**1215. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

В.Н. Бударинны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өләш керткән өчен «Бердәм Россия» БСП ТРБ төбәк башкарма комитеты житәкчесе, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты Виктор Николаевич Бударинны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 9 октябре
№ 668-РК

**1216. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

В.Ю. Мазилонны, Р.А. Сафинны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Кешенең һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен яклауга зур өләш керткән өчен «Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлығының Казан юридик институты» югары һөнәри белем бирү федераль дәүләт казна мәгариф учреждениесенә мораль-психологик яктан тәэмин итү бүлгеге башлыгы урынбасары Вячеслав Юрьевич Мазилонны, «Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлығының Казан юридик институты» югары һөнәри белем бирү федераль дәүләт казна

мәгариф учреждениесенең кадрлар бүлеге башлыгы Сафин Радик Альфред улын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 9 октябре
№ 670-РК

**1217. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

М.К. Галәветдинованы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Арча муниципаль районының жирле үзидарәсе үсешенә зур өлеш керткән өчен Арча муниципаль районы Үрнәк авыл жирлеген башлыгының урынбасары Галәветдинова Мәмдүдә Кадыйр кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 9 октябре
№ 672-РК

**1218. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

М.З. Зәкиевне
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый һәм мәдәни үсешенә зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенең хакыйкый әгъзасы Зәкиев Мирфатыйх Зәки улын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 10 октябре
№ 674-РК

1219. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
2013 елның 27 сентябрәндәге 631-РК номерлы
күрсәтмәсенә үзгәреш кертү турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «2013 елга, 2014 һәм 2015 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 528-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты алдан карау турында» Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә 2013 елның 27 сентябрәндәге 631-РК номерлы күрсәтмәсенә 2 пунктына, «2013 елның 24 октябрәнә кадәр» сүзләрен «2013 елның 24 ноябрәнә кадәр» сүзләренә алмаштырып, үзгәреш кертәргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 11 октябре
№ 679-РК

1220. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

А.А. Тарасовны, Д.С. Алексеевны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен яклауга зур өлеш керткән өчен «Татарстан Республикасы буенча Дәүләт янгынга каршы хезмәте федераль янгынга каршы хезмәтенә 2 нче отряды» федераль казна учреждениесенә 15 нче янгын часте янгын сүндерүчесе Алексей Александрович Тарасовны (шартнамәчел); «Татарстан Республикасы буенча Дәүләт янгынга каршы хезмәте федераль янгынга каршы хезмәтенә 2 нче отряды» федераль казна учреждениесенә 27 нче янгын часте янгын сүндерүчесе Дмитрий Сергеевич Алексеевны (шартнамәчел)

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 11 октябре
№ 680-РК

**1221. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

А.М. Галимованы, Р.Р. Касыймовны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Татарстан Республикасының социаль-иқтисади үсешенә зур өләш керткән өчен Татарстан Республикасы Мәгълүматлаштыру һәм элемтә министрлыгының түбәндәге хезмәткәрләрен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә:

Галимова Асия Мәсгутъ кызын – бухгалтерлык исәбе һәм хисапчылык бүлеген башлыгын – баш бухгалтерны;

Касыймов Рөстәм Рәфыйк улын – хокукый тәэмин итү секторы мөдирен.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 681-РК

1222. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы эгъзаларының Россия Федерациясе Ижтимагый палатасында вәкаләтлеге тәртибе турындагы нормалар белән тулыландыру өлешендә) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» 535-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиберергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга эзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 683-РК

1223. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасында гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кергү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (түләүсез юридик ярдәм алу хокукына ия затларның исемлеген тулыландыру турында) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасында гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кергү хакында» 534-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиберергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 684-РК

1224. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитеты тарафыннан кертелгән «Мәдәният турында» Татарстан Республикасы Законының 10² статьясына үзгәреш кертү хакында» (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына федераль милектәге цирк мөлкәтен модернизацияләү чараларын финанслауда катнашу хокукы биру өлешендә) 533-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Мәдәният турында» Татарстан Республикасы Законының 10² статьясына үзгәреш кертү хакында» 533-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитетына, аны закон проекты буенча жаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жибәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитеты элегә закон проектын 2013 елның 14 ноябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга азерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 685-РК

1225. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты М.Ә. Гаделшин тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (бюджет законнарында кулланыла торган төшенчэләрне, шулай ук аерым дәүләт вәкаләтләрэн гамәлгә ашыру өчен жирле бюджетларга бирелүче субвенцияләрне исәпләү методикаларын төгәлләштерү өлешендә) алдан карау турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 532-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук бәяләмә бирү өчен Татарстан Республикасы Хисап палатасына һәм юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиберергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Бюджет, салымнар һәм финанс комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга эзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 686-РК

**1226. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Н.Д. Иванованы

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен яклауга зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгының Шәхси состав белән эш буенча идарәсе шәхси состав буенча инспекциясенен аерым йөкләмәләр инспекторы Надежда Дмитриевна Иванованы Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 16 октябре
№ 689-РК

**1227. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Э.Р. Горелкинаны

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өлеш керткән өчен Федераль финанс-бюджет күзәтчелеге хезмәтенен Татарстан Республикасында территориаль идарәсенен контроль-аналитика эше бүлегә башлыгы Горелкина Эльмира Рафаил кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 18 октябре
№ 691-РК

1228. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында

Татарстан Республикасының сәламәтлек саклау үсешенә зур өлеш керткән өчен Россия Федерациясә Сәламәтлек саклау министрлыгының «Казан дәүләт медицина университеты» югары һөнәри белем дәүләт бюджет мәгариф учреждениесенен җәмәгәтьчелек сәламәтлеге һәм сәламәтлек саклауны оештыру кафедрасы коллективын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 22 октябре
№ 699-РК

1229. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» 536-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (акчалата түләү күләмен билгеләү кагыйдәсен үзгәртү өлешендә) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законының 14 статьясына үзгәреш кертү хакында» 536-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Дәүләт корылышы һәм җирле үзидарә комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиберергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Дәүләт корылышы һәм жирле үзидарә комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга эзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 22 октябре
№ 700-РК

1230. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Закон чыгару һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан кертелгән «Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексының 3.6 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 537-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (төзекләндерү буенча муниципаль кагыйдәләренә һәм калдыклар белән эш итү кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылыкны дифференциацияләү өлешендә) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексының 3.6 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 537-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Закон чыгару һәм хокук тәртибе комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә җибәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Закон чыгару һәм хокук тәртибе комитеты күрсәтелгән закон проектын

2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 23 октябре
№ 703-РК

**1231. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Ф.Г. Гомәрованы

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен яклауга зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы Әлмәт суд районы буенча 8 нче суд участогы жәмәгать судьясы Гомәрова Фирая Габделгазиз кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2013 елның 23 октябре
№ 706-РК

**1232. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Торак шартларын яхшыртуда яшә гаиләләргә дәүләт ярдәме турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 538-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (вәкаләтле оешма эшчәнлегенә хокукый нигезләре, яшә гаиләләрнең торак шартларын тикшерү тәртибе үзгәрүе һәм терминологияне актуаль халәткә китерү өлешендә) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Торак шартларын яхшыртуда яшь гаилэләргә дәүләт ярдәме турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 538-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитетына, аны закон проекты бунча жаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиберергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 708-РК

1233. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» 541-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (торак урыннары бирү механизмын камилләштерү өлешендә) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына үзгәреш кертү турында» 541-4-но-

мерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Икътисад, инвестицияләр һәм эшкуарлык комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиһәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Икътисад, инвестицияләр һәм эшкуарлык комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 октябренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 709-РК

1234. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Физик культура һәм спорт турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 539-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (федераль законнар нормаларына туры китерүгә бәйле рәвештә) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Физик культура һәм спорт турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 539-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиһәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24

октябрэнэ кадэр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга эзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 710-РК

**1235. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**А.И. Ларюшинны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өлеш керткән өчен техник фәннәр докторы, профессор, Россия электротехник фәннәр академиясенең һәм Россия табигать фәннәре академиясенең гыйльми әгъзасы Александр Иванович Ларюшинны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 711-РК

**1236. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**У.Г. Хөсәеновны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өлеш керткән өчен «Чаллы водоканалы» ябык акционер жәмгыятьнең генераль директоры Хөсәенов Уел Галим улын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 714-РК

**1237. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Г.Т. Вәлиеваны

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өләш керткән өчен хезмәт ветераны Вәлиева Гәлирә Төхвәт кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 713-РК

**1238. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Л.С. Подъячеваны

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өләш керткән өчен хезмәт ветераны Луиза Сәлах кызы Подъячеваны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 714-РК

**1239. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**И.И. Солодкованы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өләш керткән өчен Татарстан Республикасы «Кинематографистлар берлеге» жаваплы секретаре Ирина Ивановна Солодкованы Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 715-РК

**1240. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**И.Ш. Рахманкуловны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешенә зур өләш керткән өчен хезмәт ветераны Илгиз Шамил улы Рахманкуловны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 716-РК

**1241. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**И.С. Донскаяны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисады үсешенә зур өләш керткән өчен хезмәт ветераны Ирина Сергеевна Донскаяны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 717-РК

**1242. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**И.Ә. Милмөхәммәтовны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисады үсешенә зур өләш керткән өчен хәрби хезмәт ветераны Милмөхәммәтов Игорь Әүһәди улын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 718-РК

**1243. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**Л.Н. Садовникованы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсеше-нә зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгының Жир байлыклары идарәсенен жирләрнең категорияләрен үзгәртү һәм жир участокларын торак пунктларның чикләренә кертү бүлеге башлыгы Лариса Николаевна Садовникованы Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Нигез: Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы үтенечнамәсе.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 24 октябре
№ 719-РК

**1244. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен башкарма органнары турында» Татарстан Республикасы Законнарының 540-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (республика башкарма хакимият органнары вәкилләкләре турындагы нигезләмәләренә төшереп калдыру өлешендә) алдан карау хақында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен башкарма органнары турында» Татарстан Республикасы Законнарының 540-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Дәүләт корылышы һәм жирле үзидарә коми-

тетына, аны закон проекты буенча жаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жибәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Дәүләт корылышы һәм жирле үзидарә комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 25 ноябрена кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 720-РК

**1245. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**Е.П. Ярандаеваны
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасы халкын социаль яклау системасы үсешенә зур өлеш керткән өчен «Зеленодольск муниципаль районындагы «Гнездышко» балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приют» дәүләт бюджет учреждениесе директоры урынбасары Елена Павловна Ярандаеваны Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенең Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 721-РК

**1246. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

3.3. Хужинаны

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасы халкын социаль яклау системасы үсешенә зур өлеш керткән өчен «Кукмара муниципаль районындагы «Солнышко» балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приют» дәүләт бюджет учреждениесе директоры Хужина Земфира Зиннур кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 722-РК

**1247. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

Р.В. Хәлилованы

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасы халкын социаль яклау системасы үсешенә зур өлеш керткән өчен «Питрәч муниципаль районындагы «Шатлык» балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приют» дәүләт бюджет учреждениесе директоры Хәлилова Резеда Васыйл кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 723-РК

**1248. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**О.А. Плеханованы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасы халкын социаль яклау системасы үсешенә зур өлеш керткән өчен «Бөгелмә муниципаль районындагы «Ялкын» балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приют» дәүләт бюджет учреждениесе директоры Ольга Анатольевна Плеханованы Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 724-РК

**1249. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**И.А. Зыятдинованы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасы халкын социаль яклау системасы үсешенә зур өлеш керткән өчен «Менделеевск муниципаль районындагы «Камские зори» балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приют» дәүләт бюджет учреждениесе директоры Зыятдинова Илсәяр Азат кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенен Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе **Ф.Х. Мөхәммәтшин**
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 725-РК

**1250. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**Казан (Идел буе) федераль университетының
Алабуга институты коллективын
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Татарстан Республикасының мәдәни һәм социаль-икътисадый үсешенә зур өлеш керткән өчен Казан (Идел буе) федераль университетының Алабуга институты коллективын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 726-РК

**1251. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ
КҮРСӘТМӘСЕ**

**Ф.М. Арсланованы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә
Рәхмәт хаты белән бүләкләү турында**

Азнакай муниципаль районының социаль-икътисадый үсешенә зур өлеш керткән өчен Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Марс» жаваплылыгы чикләнган жәмгыятенә эре мөгезле терлек көтүен торгызу буенча технология Арсланова Филлизә Мәгьсүм кызын Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисенә Рәхмәт хаты белән бүләкләргә.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин
Казан шәһәре,
2013 елның 25 октябре
№ 729-РК

1252. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 543-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын (археологик мирас объектларын ачыклау һәм тарихи-мәдәни тикшеренүләр үткөрү мәсьәләләрен регламентлаштыра торган нигезләмәләрне төгәлләштерү турында) алдан карау хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 543-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитетына, аны закон проекты буенча җаваплы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә җибәрергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 24 декабренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга әзерләргә тиеш.

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары
Р.А. Ратникова**

Казан шәһәре,
2013 елның 28 октябре
№ 731-РК

1253. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ РӘИСЕ КҮРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Аерым категориядәге гражданнарга акчалата түлүүләрне һәм кызыксындыру түләвен гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен жирле үзидарә органнарына бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» 542-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентының 87 статьясы нигезендә:

1. «Аерым категориядәге гражданнарга акчалата түлүүләрне һәм кызыксындыру түләвен гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен жирле үзидарә органнарына бирү турында Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану хакында» 542-4 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын алдан карау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Социаль сәясәт комитетына, аны закон проекты буенча жаваплы итеп билгеләп, Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитетына, аны закон проекты буенча башкарышучы итеп билгеләп, депутат берләшмәләренә, шулай ук юридик экспертиза ясау өчен Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Хокук идарәсенә жиберергә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Мәдәният, фән, мәгариф һәм милли мәсьәләләр комитеты күрсәтелгән закон проектын 2013 елның 23 декабренә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан беренче укылышта карауга эзерләргә тиеш.

**Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары
Р.А.Ратникова**

Казан шәһәре,
2013 елның 28 октябре
№ 732-РК